7.9

The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St.,
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
4035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — D. Vallena,
648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill.,
60104, U. S. A.
SATURDAY, SEPTEMBER 4, 1965

LATVIJA
AMERIKĀ

71. N-RS. SESTDIENA, 1965. GADA 4. SEPTEMBRIS 15. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA
AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St.,
Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Ņujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE
4035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja D. VALLENA
648 South 23rd Ave, Bellwood, Ill., 60104, U. S. A
tālrunis 544-4278

NACIONĀLAS PROBLĒMAS DZIESMU IELOKĀ

EIROPAS LATVIEŠU JAUNATNES APVIENĪBAS 12. KONGRESS ANGLIJĀ

Līdsas universitātes studentu mītnē Bodington Hall, pilsētas nomalē, no 17.—23 augustam risinājās Eiropas latviešu jaunatnes apvienības kongress. Gaidītie viesi no aizjūras kaut kādas organizācijas klizmas dēļ nebija ieradušies, tādēļ Amerikas latviešu jauniešus reprezentēja divi lektori — Aivars Ruņģis un Valters Nollendorfs — un 6 zēni un 2 meitenes. Austrāliju pārstāvēja divas meitenes. Viss pārējais kongresa kontingents, apmēram 180 cilvēku, nāca no Anglijas, Vācijas, Zviedrijas, Dānijas un Beļģijas.

Kongresu atklāja līdzšinējais ELJAs pr-dis Aleksandrs Tērmanis, bet ievadvārdus teica sūtniecības lietveža vietnieks agr. Emīls Zelmenis. Viņš uzsvēra, ka mums visiem spēkiem jāuztur paaudžu vienība. Dieva dzirnas gan maļ lēni, bet taisnība un brīvība arvien ņem virsroku pār nebrīvību.

Par kongresa vadītāju izraudzīja enerģisko un attapīgo Valteru Nollendorfu. Katrs referāts iesākās ar tautas dziesmu, tāpat pēc nobeiguma dziedāja tautas dziesmas; smagās referātu problēmas apvija ar tautas dziesmu krāšņo zeltaino audumu. Nacionālās parādības, sakari ar tautiešiem dzimtenē un latviešu jaunatnes savstarpējie sazināšanās ceļi bija galvenā referātu degpunktā. Jaunatne vēlas rast izeju no strupceļa, kuŗā, 20 gadu dzīvodami trimdā un nepārvērtēdami savas cīņas metodes, esam nonākuši. Par to runāja Aivars Ruņģis, Dr. Paklons un Valters Nollendorfs. Aivars Ruņģis domāja, ka mūs varētu glābt nacionālās cīņas koordinēšanas štābs, bet Paklons šo domu noraidīja. Viņš uzsvēra, ka nacionālās pretestības celšanai dzimtenē vajadzīgs tiešs kontakts ar tautu. Citādi dzimtenē palikušie un trimdā aizgājušie latvieši dilst. Viņu dabīgais pieaugums ir mazs. Trimdas kopību vēl grauj nevajadzīgie savstarpējie kaŗi, kuŗos vienu reizi notiesā to, kas iepriekšējā gadā atzīts par pareizu. Trimdas gados pieļautas daudzas kļūdas, kuŗas tagad jāatzīst un jāmēģina labot.

Dr. Uldis Ģērmanis runāja par Latvijas neatkarības idejas attīstību 1917. gadā pēc Krievijas revolūcijas. Ģērmanis bija izmantojis ļoti vērtīgus archīvos atklātus faktus par latviešu pilsonisko partiju svārstībām 1917. gadā starp autonomiju Krievijas impērijas logatos un pilnīgu patstāvību. Vienīgā partija, kuŗa jau toreiz domāja par neatkarīgu Latviju, bija no sociālistiem atšķēlušies „savienībnieki" ar Skubiķi un M. Valteru priekšgalā.

Sociālisti-boļševiki, izmantodami pilsoņu svārstīšanos, 1917. gadā sagrāba iniciātīvu un dabūjas savā pusē arī latviešu strēlnieku pulku izpildkomiteju. Šādā kārtā latviešu strēlnieki kļuva par komūnistiskās revolūcijas avangardu un beidzot pazuda Krievijas revolūcijas palos. Viņu vadoņus, kuŗi bija pārdzīvojuši pilsoņu kaŗa kaujas, nolikvidēja Staļins 1937./38 gadā. Daniševskis, kas ar savu demagoģisko daiļrunību savaldzināja strēlniekus un aizvilināja uz Maskavu, bija viens no pirmajiem, kas zaudēja galvu.

Madrides latviešu raidījumu vadītājs Vilis Skultāns runāja par raidījumiem uz Latviju. Kaut arī puse no visiem Latvijas iedzīvotājiem ir tādi, kas vairs neatceras neatkarīgo valsti, tomēr arī okupācijas varas paēnā uzaugušajiem jauniešiem ir pašiem savas domas. Komūnisma propagandai viņus nav izdevies pārvērst par sociālisma robotiem. Viņi klausās ārzemju raidījumus, slāpst pēc ziņām, ko dara jaunatne trimdā, kādi plāni ir Rietumu tautām attieksmē uz Austrumeiropu. Komūnisti visiem spēkiem pūlas, lai latviešu tauta aizmirstu savu pagātni, atmestu tradicijas, valodu un novērstos no savām tautas gara mantām. Partijai bailes no kontaktiem ar Rietumiem, bailes, ka jaunatni „nesaindē" Rietumu brīvības idejas. Radioraidījumu mērķis ir padarīt komūnistu pūles grūtākas, palīdzēt tautiešiem dzimtenē izturēt okupantu spiedienu, celt nacionālo pašapziņu, informēt par notikumiem brīvajā pasaulē un trimdinieku vidū. Nacionālisms ir viens no vissīvākajiem komūnisma pretiniekiem, kas neļauj izveidot paklausīgu ļaužu masu, neļauj iedzīvināt komūnistisko pāraudzināšanu. Raidījumus uz Latviju veic „Voice of America" raidītājs Vašingtonā, raidot dienā vienu stundu un 15 minūtes. Madrides raidītājs līdz šim raidīja 40 minūtes dienā, bet pēc pārtraukuma raidīs veselu stundu ik dienu. Raidījumus latviešu valodā vēl sniedz Vatikāna raidītājs, dodot nedēļā 45 minūtes ziņām par baznīcas dzīvi. Ir neapšaubāmas ziņas, ka raidījumi sasniedz klausītājus un, izņemot Rīgu un tās tuvāko apkārtni, dzirdamība samērā laba.

No kongresā nolasītajiem referātiem vēl pieminams Kārļa Āboliņa — par latviešu trimdas situāciju. Referents domāja,— jo mazāk būsim sasaistījušies ar noteiktām programmām, jo vieglāk būs ietekmēt tautiešus Latvijā, kuŗiem apnicis klausīties partijas doktrīnās.

Par trimdas stratēģijas maiņu runāja arī Valters Nollendorfs. 1945. gadā pieņemtā stratēģija kļuvusi neiedarbīga, jo apstākļi pasaulē pārveidojušies, arī pretinieks lieto citādas metodes.

Par pašreizējo startautisko stāvokli runāja Pauls Reinhards. Viņš norādīja, ka plaisas manāmas ne vien Atlantijas aizsardzības apvienībā, bet vēl vairāk komūnistu blokā. Jauns faktors pasaulē ir Ķīnas agresīvais nacionālisms, no kuŗa baidās ne vien Rietumi, bet arī Pad. savienība. Pēc visiem datiem, kādi nonākuši lietpratēju rokās, Ķīna nedomā apturēt savu ekspansiju ne dienvidu, ne ziemeļu virzienā. Pēdējā virzienā krasi saduŗas krievu un ķīniešu intereses.

Pēteris Aigars lasīja par nesaprasto Raini. Rainis, trimdā būdams, pāraudzis pāri ne vien savai partijai, bet arī latviešu toreizējiem sabiedriskiem strāvojumiem. Būdams eiropietis, viņš pēc atgriešanās Latvijā nevarēja iedzīvoties atmosfairā, kuŗā vēl dominēja lokālās, ne visas tautas intereses. Līdzīgi Raiņa veidotajam Jāzepam, kuŗš vairs nejūtas ne jūds, ne ēģiptietis, arī dzejnieks bija ieaudzis cilvēces lielajos gara strāvojumos. Rainis gan bija slavēts un daudzināts, bet līdz pat nāvei palika nesaprasts. Tā piepildījās Raiņa jaunības dienās rakstītais dzejolis „Kalnā kāpējs": Tu kļūsi vientulīgāks gads pēc gada...

Kongresa koncertā dziedāja Edvīns Krūmiņš, Dainas Pavasaras pie klavierēm pavadīts; Šūberta, Bacha, Kalniņa un Vītola klavieru kompozicijas atskaņoja Rasma Rekšāne no Sanfrancisko. Ir dziedoni, ir klavierniecі jaunieši sumināja aplausiem. Kongresa rakstnieku vakarā savus darbus lasīja Velta Sniķere, Skaidrīte Eberšteine, Valters Nollendorfs, Aivars Ruņģis, Gunārs Janovskis un Pēteris Aigars. Lalitas Muižnieces dzejoļus savukārt nolasīja A. Ruņģis.

Daudzi atzina, ka 12. bijis viens no vislabākajiem kongresiem, kādus latviešu jaunatne Eiropā pieredzējusi. Jorkšīras universitātes pilsētā latviešu jaunieši ne vien dziedāja un klausījās vecākās un savas paaudzes referātus,

(Nobeigums 5. lpp.)

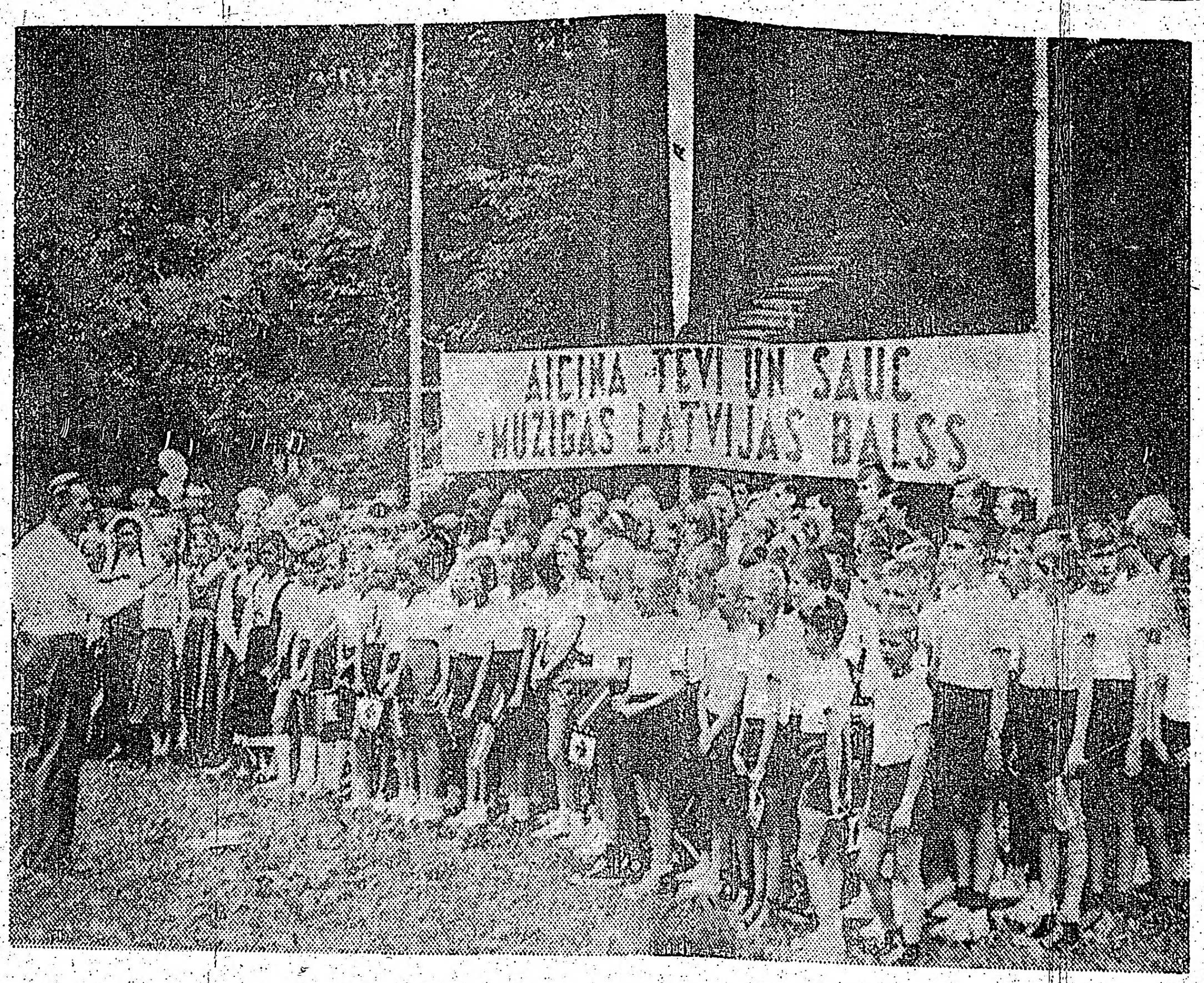

VAIRS TIKAI ATMIŅAS

Šīs vasaras bērnu nometnes beigušas darbību. Bērniem par skaistajām nedēļām nu vairs tikai atmiņas, bet — arī bagātīgāks zināšanu pūrs. Gribas cerēt, ka mazie latvieši atcerēsies un sirdī iekals arī saukli, ko mācīja Sidrabenes nometnē pie Toronto: Aicina tevi un sauc mūžīgas Latvijas balss. Uzņēmumā māc. A. Cops vada bērnu nometnes kori. Foto: J. Liģers

Ardievas prāvestam Ķirsonam

Prāvestu Pāvilu Ķirsonu, kas šķīrās no mums 25. augustā, no šīszemes gaitām izvadīja liels amatbrāļu un draugu pulks. Bēru dievkalpojumam 27. augustā viņu no apbedīšanas nama pārveda uz Čikagas luterāņu semināra baznīcu, kas drīz pildījās ar puķu un vainagu bagātību. Prāvesta kājgalā bija gan tikai archibīskapa sūtītais sarkanbaltsarkano rožu vainags, bet zārku rotāja aizkustinošs rudzpuķu puškis, ģimenes gādāts. Ap nelaiķi stāvēja viņa draugu — ventoņu goda sardze. Dievkalpojumā uzrunas vārdus teica nelaiķa draugs un studiju biedrs māc. H. Jesifers no Linkolnas, lūgšanu — viņa seniors māc. J. Turks no Kalamazū, bet svētrunu viņa bijušais skolnieks māc Laimdots Grendze no Kanadas. Dievkalpojumu kuplināja tenors Ernests Kupcis un Daugavas vanadžu dubultkvartets dir. T. Ozoliņa vadībā. To, kas bija nākuši no prāvesta atvadīties, bija tik daudz, ka visiem nebija vietas baznīcā.

28. augusta rītā, izvadot no baznīcas, svētrunu teica māc. Alberts Ozols no Ņujorkas, bet lūgšanu māc. K. Būmnis no Linkolnas. Kapsētā pēdējos atvadvārdus teica un svētīšanu izdarīja māc. Ž. Kristbergs no Ņudžersijas. Bez jau minētajiem ar bībeles pantiem no aizgājēja vēl atvadījās prāv. A. Veinbergs no Vašingtonas, māc. A. Rautenšilds, māc. G. Straumanis un māc. J. V. Strautnieks no Čikagas, māc. A. Piebalgs no Kalamazū un māc. P. Nesaule no Indianapoles. Māc. J. Turks nesa pēdējos sveicienus no archibīskapa un Baznīcas virsvaldes, prāv. A. Veinbergs — no LeLDAs; Meivudas Sv. Pāvila draudzes priekšnieks J. Jēkabsons atvadījās no sava mācītāja draudzes vārdā; sekoja pārējo draudžu īsie atvadvārdi. Laicīgo organizāciju pārstāvji bija lūgti no runām atturēties, ar izņēmumu — Daugavas Vanagiem, kuŗu vārdā no nelaiķa atvadījās Vold. Lagzdiņš. Prāv. Ķirsona korporācijas brāļi atvadām nodziedāja savu tradicionālo dziesmu.

Katrā pieminas runā izskanēja pa domai, ko nelaiķis atstājis atmiņā. Zīmīgi, ka divi mācītāji bija izvēlējušies savas runas pamatam prāvesta iemīļotā 103. psalma pirmos divus pantus. Arī par citiem varēja teikt, ka par visu vairāk viņus ietekmējusi nelaiķa spēja nesūdzēties par grūtumiem, viņa ticības spēks, viņa dotība prast pateikties tam Kungam par visu, kas labi darīts, un viņa lielā tēvzemes mīlestība. Šai pašā garā māc. Ozols arī teica: „Vairāk nekā 25 gadus Dievs bija devis Latvijas ev. lut. baznīcai mācītāju, kas turēja augstu savu tēvtēvu mantojumu un cīnījās ar visu savu spēku, lai to darītu dzīvu. Tagad Viņš to ir saucis pie sevis, bet viņa darbs jāturpina mums."

D. V.

LATVIEŠU JAUNATNES DIVREIZDIVI

VĒSTULES NO LEKSINGTONAS NOMETNES

1965. gada 28. augustā

Otrs Divreizdivi notiek Detroitas YWCAs nometnē Mičigenā, Hurona ezera krastā netālu no Leksingtonas. Ceļš no mazpilsētas grumbuļains, aizsprostots ar barikādēm: liekas, vietējie gatavojušies uz invāziju. Tā jau gluži nav — nometnē nebūs vairāk par 150 cilvēkiem, ieskaitot kursantus, vadības loku un lektorus, bet šis skaits ievērojami pieaudzis kopš pagājušā gada, kad tikai 64 kursanti pārbrauca no nometnes, gatavi darboties sabiedriskā laukā.

Kopsavilkumu par šī gada kursantu skaitu dod Vilma Rituma, kas atbildīga par reģistrāciju. Šogad piedalās 106 jaunieši — 47 zēni, 59 meitenes. 31 jaunietis piedalās jau otru gadu, gandrīz puse pērnā gada 2 X 2-nieki atgriezušies papildināt zināšanas un atrisināt problēm[illegible] kas radušās pēdējā gada da[illegible].

No Toronto atbraukuši visvairāk — 22 jaunieši. Pārējie no visām Kanadas un Amerikas malām — no Kolorado, Nebraskas, Kalifornijas un Vašingtonas pavalstīm, no Filadelfijas, Londonas, Bostonas, Ņujorkas un citām pilsētām.

Divreizdivi nedēļa pārpilna ar intensīvām mācībām, jautrību un draudzību. Lai tas tā būtu, vadības loks jau veselu gadu gatavojis raitu un saistošu programmu. Visas nometnes darbu seku sastādījuši Ģirts un Liena Kaugari, par atsevišķiem puduriem gādā citi darbinieki. Vadītāju māku 18 kursantus vada L. Spožais, tautisko mantojumu 23 dalībniekus vesela virkne — D. un A. Staško, E. un V. Āpses, S. un Z. Miezīši. Par šogad uzsākātā literātūras un valodas puduŗa 23 dalībniekiem gādā B. Kaugara, un 24 sabiedriski-politisko zināšanu studētājiem Dr. I. Spilners un Dz. Bērziņš. Tiem 17 jauniešiem, kas piedalās otru gadu tai pašā pudurī, ir atsevišķa programma, kuŗu vada V. Nollendorfs un S. Miezīte.

Lielākā daļa kursantu ierodas jau pirms sešiem vakarā. Pēc pirmajām kopējām vakariņām, dalībnieki satiekas neformālā atklāšanā brīvā dabā. Šī gada programmas sastādītājs Ģ. Kaugars vispirms iepazīstina ar Divreizdivi izcilo draugu un lektoru — Latvijas sūtniecības lietvedi ASV prof. A. Spekki. Viņš pirmā gada kursantiem pastāsta par Divreizdivi domas rašanos, īstenošanu un mērķiem. Divreizdivi nometne domāta ne tikai zināšanu un māku iegūšanai, bet arī draugu rašanai visam mūžam ne tikai uzskatu veidošanai idejiskos jautājumos, bet arī risinājumu rašanai aktuālām trimdas jaunatnes problēmām.

Šos mērķus nometne īstenos vēlreiz Divreizdivi idejas autora Bruņa Rubesa vadībā. B. Rubess īsā uzrunā iepazīstina jauniešus ar nometnes programmas galveniem vilcieniem un aprišu metodes lietošanu. Bez puduŗu nodarbībām katru dienu būs arī kopēju sanāksmju cikls, kas saucas „Personības un idejas". Šai ciklā, kuŗa pirmais lektors ir prof. A. Spekke, jaunieši iepazīsies ar „tādām personām, kas citādi sastopamas tikai laikrakstos", kā arī ar neparastām idejām un tematiem, par kuŗiem maz pieejamas vielas. Programmā arī lielāku grupu nodarbības — dejas, rotaļas un koklēšana; ugunskuri, no kuŗiem vienu vadīs T. Dukats, kas atmiņā no pērnā gada ar Latvijas vēstures

(Nobeigums 5. lpp.)

Voldemārs Korsts

Nesapņosim

Žurnālistiski un literāri lieliski uzrakstītā ievadrakstā Pēteris Aigars šai laikrakstā liek saprast, ka komūnistiem ir pat lielākas grūtības ar vienību nekā mums, trimdiniekiem! Citējot šo rakstu, ir teikts: „No viena komūnisma, kuŗa sargi bija Kremlī, izveidojās Āzijas, Afrikas, krievu, ķīniešu, dienvidslavu, rumāņu, poļu u. c. komūnisms. Dalīšanās process ir gājis plašumā, un to sevišķi sekmējuši tautu dzīvības instinkti, kas cenšas katru savai dzīves ziņai ideoloģisku svešķermeni vai nu izsūkt vai pārkausēt, vai arī to galīgi izstumt... Tautu dzīvības instinkti nevēlas pakļauties svešai vadībai, un tādēļ arī šāda vadība nekad nebūs īstenojama... Nacionālkomūnisms nav mērķis, bet tikai līdzeklis kādā garā, mums nenosakāmā attīstībā... Tautas sagremo komūnismu..."

Ir jāpiekrīt, ka tā ir lieliski izteikta doma! Par cik tā atbilst īstenībai, tas ir cits jautājums, kaut arī liekas, ka to bīstami kritizēt, jo P. Aigars tālāk apgalvo, ka mēs nekā neesam mācījušies un, acīm redzot, nekā nezinām, izņemot dažus izredzētos. Gribas tomēr būt ķecerīgam un apgalvot, ka, piemēram, prof. Pēteris Lejiņš, ar kuŗa pieeju ne katrreiz visas aprindas ir vienprātīgas, nekādā ziņā nav neinformēts, ne arī „nav mācījies", bet iespējams, ka zina daudz vairāk nekā cilvēki, kuŗi apgalvo, ka atraduši vienīgo patiesību. Bez tam tieši mūsu vadošo darbinieku vidū ir ļoti daudzi, kas ne tikai mācījušies, bet kuŗiem arī ir spējas notikumus analizēt. Pie tam nevienprātība mūsu trimdas grupu starpā nebūt nav tik liela, kā nezinātājam izskatās. Domstarpības pastāv galvenokārt par to, kādus ceļus iet un kādu taktiku lietot mūsu tautas uzturēšanas un Latvijas atbrīvošanas labā. Bet domstarpību nav jautājumā, vai mūsu tauta spēj „sagremot" komūnismu! Nospiedošais trimdinieku vairums ir pārliecināts, ka bez visu pasauli skarošiem notikumiem un bez mūsu aktīvas rīcības un patiesības paušanas mūsu tauta tiks iznīcināta un izklīdināta, kā to paredz komūnistu plāni Baltijas tautu un Baltijas telpas problēmas atrisināšanai. Domstarpības ir vienīgi par to, cik ilgi mūsu tauta ir spējīga šo internacionālā komūnisma un krievu imperiālisma genocīdālo uzbrukumu izturēt. Un, varbūt, domstarpības ir arī par to, cik asi un aktīvi mums jārīkojas, lai šo genocida procesu palēninātu. Varbūt — arī par to, vai mums nepieciešama individuāla piedalīšanās, jeb visu var kārtot atsevišķas personas. Bet tās galvenokārt ir domstarpības taktikas jautājumos un neškeļ mūsu kopējo apziņu, ka lietas nekārtojas pašas no sevis. Ja mēs akceptētu domu, kuŗu dziļākā būtībā izsaka pieminētais raksts, tad mēs varētu mierīgi gaidīt, kamēr kaut kādi spēki „sagremo" komūnismu. Bet ja tā, tad kādēļ veltīgi tērēt laiku?... Un nevajadzīga ir arī mūsu aktīvitāte trimdā... Ejot tālāk un ar cieņu lasot arī citu cilvēku uzskatus, rodas sajūta, ka, pievienojoties šai domu gaitai, būtu laiks arī akceptēt tā saukto „koeksistences" politiku, kuŗa sludina, ka komūnisms kļūst mīkstāks, ka ar laiku vilks pārvērtīsies par jēru. Tieši mācoties no notikušā, liekas, ka tas nav iespējams. Vai nu tas internacionālais, vai „nacionālais" komūnisms, tam tomēr ir kopējs mērķis — pakļaut pasauli savai diktātūrai un iznīcināt visu, kam mēs esam ticējuši; iznīcinot arī brīvību brīvības vārdā.

Arī lielo komūnisma varu — Pad. savienības (vai krievu imperiālisma) un sarkanās Ķīnas (ķīniešu imperiālisma) domstarpības pastāv galvenokārt principiālos jautājumos par to, cik ātru un asu piceju lietot **kopējo** mērķu sasniegšanai. Un, varbūt, arī par to, cik lielu pasaules daļu katra no šīm varām varēs pakļaut savai verdzībai.

Rūgšana, kas notiek „nacionālkomūnisma" valstīs, nav vis kāds „sagremošanas" process, bet vienīgi cilvēku apziņa, ka tie saskata, ka komūnisms nav spējīgs pildīt apsolīto, kā arī fakts, ka cilvēki grib būt brīvi, grib atbrīvoties arī no „nacionālkomūnisma", — vienalga, kādā veidā šo verdzību formulētu.

Vismaz mums būtu jāsaprot, ka komūnisma jautājumā nelīdzēs ne Harvardas filozofēšana, ne arī vienas otras citas universitātes sasapņotā „koeksistence". Šīs sapņošanas rezultātā komūnisma verdzībā krita Ķīna, Laosa un Kuba, nemaz nerunājot par pusi Eiropas. Šī sapņošana un veikli izteiktā filozofēšana līdz šim vēl nav varējusi komūnismu apturēt. To gan daļēji spēja ģenerāļa Mekartura armijas Korejā. Bet arī šeit koeksistenciālisti un zinoši sapņotāji neļāva panākt pilnīgu uzvaru. Šie sapņotāji arī aizmirst, ka viņu labi domātie sapņi ir nereāli; aizmirst arī to, ka komūnismam ir desmitiem gadu uz priekšu izstrādāti plāni. Vai nu tas ir imperiālisms, internacionālisms vai „nacionālais" komūnisms, — visi seko vienam mērķim.

Pieskarsimies tikai pašreizējam ugunsgrēkam Āzijas dienvidos. Tie nav tikai nupat radušies notikumi, bet sen plānotas darbības rezultāti. Tā nupat ievadnieks Ralfs de Toledano laikrakstā „The Shreveport Times" atgādina Maocetunga memorandu Staļinam 953. gadā. Cita vidū tajā teikts: „Pēc Indoķīnas (Vietnamas) „atbrīvošanas" viegli būs paņemt Burmu, un tam jau uzsākti priekšdarbi. Pēc Burmas pakļaušanas Taizemes reakcionārajai valdībai būs jākapitulē, — Indonēzija pati no sevis kā nogatavojies auglis piesliesies mums, reizē ar to pilnīgi ielencot Malajas pussalu. Pēc šī panākuma mūsu spēku demonstrācija vien savaldīs Japānu. Bet Indiju varēs pakļaut nevis ar atklātu kaŗu, bet ar kaŗa draudiem un infiltrāciju." Šī memoranda beigās Maocetungs atgādināja, ka plāna galīgais mērķis ir uzstādīt 20 miljonu vīru lielu un labi apgādātu armiju, spiežot kapitālistiskās zemes palielināt militāros izdevumus tādā apmērā, kamēr šo zemju saimnieciskā vara sabrūk. Pēc tā sasniegšanas nebūšot grūti pabeigt pasaules revolūciju. — Šo plānu, liekas, neviens nav atmetis, kā rāda notikumi; un ja šī plāna reālizēšana palēninājusies, tad gan ne kaut kāda „nacionālkomūnisma" rašanās dēļ, bet gan sarkanās Ķīnas saimnieciskā sabrukuma rezultātā.

Lai cik piekāpīgas bijušas miera piedāvājuma uvertīras no brīvo valstu puses, nekur nav manāms, ka Maskava, Pekinga vai Hanoja tās gribētu dzirdēt. Tieši pretēji, likts skaidri saprast, ka vienīgās „miera" iespējas ir gadījumā, ja ASV un brīvās valstis padodas diktētiem noteikumiem, kuŗi atbilst **kopējiem** komūnisma plāniem. Komūnisti prot cienīt spēku un „līgs mieru" tikai tad, ja būs zaudējuši. Šo komūnisma ceļu viena vai otra „nacionālkomūnisma" izpausme, varbūt, var apgrūtināt, bet komūnismu uzvarēt var vienīgi ar visu brīvo cilvēku kopēju gribu cīnīties par brīvību. Ka komūnisms „sagremos" pats sevi, sapņoja arī krievu cara emigranti. Un viņi sapņo vēl šodien, tikai — tiem vairs nav tēvzemes.

Ko viņi zina par Baltijas valstīm?

II

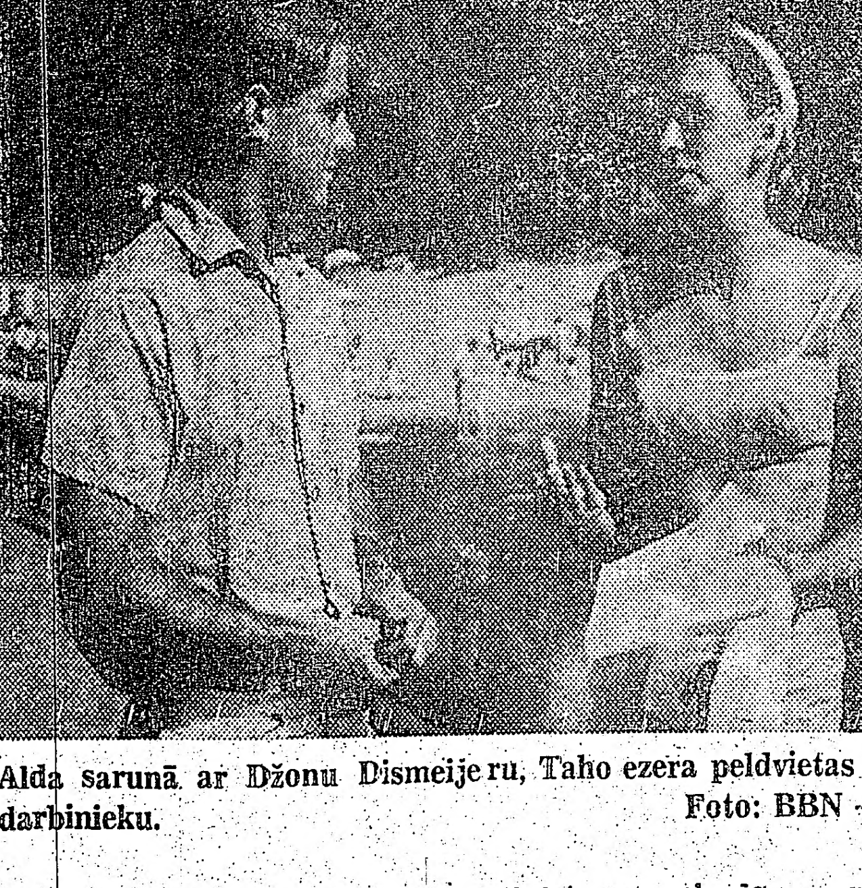

Alda sarunā ar Džonu Dismeijeru, Taho ezera peldvietas vasaras darbinieku. Foto: BBN — RD

Ņujorkiete Alda sava atvaļinājuma laikā bija nonākusi pie Taho ezera uz Kalifornijas un Nevadas robežas. Tas slavens ne tikai ar savu skaistumu, bet arī ar greznajām atpūtas vietām, spēļu kazino un daudzajiem bagātniekiem, kuŗi to iecienījuši kā savai kārtai piemērotu atpūtas vietu. Peldvietā viņi iepazinās ar Džonu Dismeijeru, kas ziemā apmeklē San-Hozē koledžu un studē ģeografiju un ekonomiju, bet vasarā strādā peldvietās. Intervija norisa šādi:

„Vai jūs ko zināt par Baltijas valstīm?"

„Nē."

„Vai esat dzirdējis par Latviju, Lietuvu un Igauniju?"

„Nekā daudz, izņemot, ka tās ir mazas."

„Vai jūs ko zināt par viņu problēmām?"

„Nekā."

Aldai bija jāpāriet no prasīšanas izskaidrošanā par Baltijas valstu okupāciju un to, ka ASV atzīst to par nelikumīgu; arī to, ka ASV tautas vietnieku nams nesen pieņēmis rezolūciju, iesakot Baltijas valstu jautājumu apspriest AN, un ka šī rezolūcija pašreiz atrodas apspriešanā ASV senātā.

Tā nu gribas teikt, ka arī šī intervija nav uzskatāma par pilnīgi nesekmīgu: rezultātā kāds jauns censonis, kuŗa studiju galvenais priekšmets taču ir ģeografija, uzzināja šo un to jaunu laukā, par kuŗu interesējas...

LASĪTĀJU vēstules

LATVIEŠU KAŖAVĪRA VĒSTULE

Ar pārsteigumu lasīju „Latvija Amerikā" rakstu, kuŗā kāds latviešu jauneklis jautā saviem vecākiem, kur ir mūsu, latviešu, varonība un dzimtenes mīlestība. Biju pārsteigts par tik naīvu un bērnišķīgu jautājumu, kāds var uzpeldēt tikai zemē, kur šis „tīneidžers" barojies no saldējuma un kūciņām... Viņš var būt pateicīgs Dievam, ka ir dzīvs. Viņš dzima un auga laikmetā, kad latviešu tauta un latviešu kaŗavīrs cīnījās pie Volchovas, Opočkas, Veļikajas upes, Pomerānijas līdzenumos, Lubānas līdzenumā, Kurzemes cietoksnī, par viņa dzīvību, brīvību un nākotni.

Es gribētu viņa acu priekšā pacelt šīs klusās varonības, kuŗas viņš pat nevar lasīt pasaules vēstures grāmatu lappusēs. Viņam vajadzēja redzēt Cēdelgemas latviešu kaŗavīru gūstekņu kaujās norauto un amputēto locekļu lupatās ietītos stumbeņus, lai kaut cik tos pasargātu no ziemas aukstuma un aukstā vēja. Viņam vajadzēja redzēt Berlīnē ielenkto latviešu kaŗavīru vienību, kuŗa uzspridzinājās gaisā, lai nekristu krievu gūstā. Viņam vajadzēja redzēt latviešu dēlu svētās lūgšanas pie Veļikajas upes pirms uzbrukuma. Vajadzēja redzēt latviešu kaŗavīru varonību Kurzemes cietoksnī, kur elpas vilciens bija domāts Tev, jaunekli, lai Tu varētu turpināt šo svēto un upuru pilno cīņu

Ak jaunekli, vai Tu esi vispār spējīgs pārņemt un turpināt šo nepabeigto kauju?

Bijušais 15. un 19. latviešu divīzijas kaŗavīrs.

LATVIJA
AMERIKĀ

71. N-RS. SESTDIENA, 1965. GADA 4. SEPTEMBRIS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 368—3239;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Norītis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—8076;

Ārlietu redaktors — Ints Podnieks, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — Žanis Zentiņš, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont.; tālr. 535—1470.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

TĀ TUR IR

ALBERTS VESELAUKS RAKSTA PAR ĪSTENĪBU OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

Dzīve rit mūžīgi tālāk, neveltījot sevišķas atcerēšanās, ka t. s. strādnieku paradīzē Pad. savienībā kādreiz Staļina laikā partijas diktatūras vara ap 1940. gadu turēja cietumu un nāves nometņu ieslodzījumā 25 milj. cilvēku. Mums, kas atrodamies pagaidām trimdā, tomēr jāuzsveŗ konstatējums, ka arī šodien Brežņeva un Kosīgina valdītajā 1965. gadā vēl vienmēr eksistē elles Bičurā, Vorkutā, Komā, Karabasā, Kazachijā, Nariļskā, Novačunkā u. c. Un tajās izmisumā, bez gaišākām cerībām smok 5 miljoni nekomūnistu, to vidū ļoti daudz latviešu, lietuviešu un igauņu.

Vienlaicīgi interesanti arī konstatēt, kā, piemēram, Staļinu un viņa drausmīgos noziegumus Kremlis nolād gan, pat vienu otru pašu nomocīto komūnistu rehabilitē, bet Staļina īstenoto Pad. savienības vislielāko noziegumu — suverēno Baltijas valstu okupāciju, kā arī baltiešu iznīcināšanas ievadīšanu ne pašreizējie, nedz nākošie Maskavas jaunie diktātori i sapnī nedomā kaut cik labot. Un tas tikai lieku reizi pierāda, cik viņi visi vienādi krievu imperiālisma dēļ kā noziegumu pastrādāšanā, tā starptautisku noziegumu turpināšanā.

Latviešus svešumā var interesēt piezīmes par viņpus dzelzs aizkara ikdienas norisēm un parādībām laikā starp gada sākumu līdz jūlija beigām.— Neuzskatot to par ārkārtīgu satricinājumu tautas nākotnei, atkārtoti jāuzsveŗ, ka Augšzemgales pagasti gar Lietuvas pierobežu arvien vairāk sāk atgādināt milzīgu atmatu. Iepriekšējo piezīmi papildinot, varam vēl uzsvērt, ka pagaidām nerada arī lielākas bēdas, nedz nemieru 8-gadīgās Eglaines skolas kauna un pazemošanās pilnā pārcentība, lai mūsu jauno paaudzi pilnīgāk iekļautu okupantu interesēs skolotāja Vaļuka Rogožina vadībā. Tomēr zināt mums šos faktus jāzina. Arī, piemēram, to, ka mūsu tēvzemes novados lielā skaitā drūmi rēgojas nolaistas lauku viensētas, kuŗās smagi un milzīgā nabadzībā dzīvo par kolchozniekiem pārvērstie latviešu zemnieki. Un tikai garāmejot tomēr jāpiezīmē, cik nekopšanas dēļ pašreiz slikti kļuvuši visi zemesceļi. Tāpat vēl īsi jāpiemin tādas lietas, kā sēklas āboliņa atrašanos tīrumos zem sniega līdz pat pavasarim Dobeles rajona „Auru" un Valmieras rajona „Valmierieši" kolchozos; vai arī to, ka Jelgavas meliorācijas celtniecības pārvaldes vīri ar galveno inženieri Bārupu priekšgalā pakaišu kūdrai mākslīgi pievadījuši mitrumu līdz 80 proc., tā paceļot kūdras svaru un 6 mēnešos savām kabatām nopelnot 3400 rubļu. Tuvāk nav jāpakavējas arī pie iemesliem, kāpēc nesen sabruka jaunais tirgus paviljons Jēkabpilī.

Toties pasvītrotu uzmanību prasa okupantu jaunākais niekalbības paziņojums, ka kopš 1940. gada vasaras (nez' kāpēc boļševiki tieši šo gadu pieņem par sākumu saviem meliem?) līdz 1964. gada beigām okupētajā Latvijā mazumtirdzniecības preču apgrozījums bijis 4,6 reizes lielāks nekā neatkarīgās Latvijas laikā. Taču — ko šis apgalvojums nozīmē īstenībā, ja okupētajā Latvijā vēl pēc 20 boļševiku saimniekošanas gadiem trūkst saiņošanas, cigarešu un tualetes papīra, šujamdiegu, dažādu lentīšu, pogu, adatu, makšķeres āķu, bārdas dzenamo asmenīšu, stikla griežamo, kabatas nažu, šķiltavu krameņu, elegantas sieviešu veļas un nailona zeķu, par tālskatiem, fotoaparātiem un personīgiem automobiļiem tādos apmēros, kādos tie pie mums Rietumos, skaļāk nemaz nerunājot?

Ar līdzjūtības pilnu sirdi jāmin fakts, ka krievu pārpildītajā Rīgā, 58. veikalā virs ieejas zem spožas spuldzes dienu un nakti griežas acīs sekojošs sauklis uz spilgti sarkanas izkārtnes abās valodās: „Šeit strādā tikai komūnistisko darbu un mērķu kolektīvs". Bet par spīti tam, pie šī veikala, tāpat kā pie visiem citiem, nedēļas dienās bieži redzamas pircēju rindas, kas vēlas miltus, piena ražojumus, augļus, svaigu liellopu gaļu u. c., bet šo preču nekad nepietiek līdz rindas galam. Un rītā sievām atkal nogurdinošā stāvēšana pacietīgi jāturpina.

Jāpiemin arī Kurzemes jūrmalas ārkārtīgā apsardzība, kas platā joslā īsti rafinēti noorganizēta, pamatīgi izbūvēta un sniedzas dziļi baltās Dievzemītes novadā. Robežsargi sastāv galvenokārt no krieviem un mongoļiem, kas visi uzticībā rūpīgi pārbaudīti, politiski skoloti, sevišķi izmeklēti. Viņu vidū nav neviena latvieša vai igauņa. Nakts posteņus vienmēr pavada arī suņi. Šai stingri aizliegtajā daļā ap Kolkas ragu, Dundagā un Ventspils apkārtnē, tāpat vairākās vietās no Liepājas līdz Palangai atrodas Eiropas sagraušanai paslēptās raķešu bazes, kuŗu lidķermeņi jau daudzus gadus biedīgi draud debesīm — notēmēti uz ostām, rūpniecības centriem un brīvības laimes svētītajām pilsētām Rietumos, plašā lokā aiz Baltijas jūras. Te arī jāpiezīmē, ka tieši Liepājas jūrmalas apsardzības punktā kopš 1945. gada dienestu pilda divi sevišķi ievērojami okupantu virsnieki — padomju varoņi Ivans Petuchovs un Ivans Andrejevičs Malachovs, ar kuŗu piedalīšanos 1958. gadā Baltijas jūrā nogāza neapbruņotu amerikāņu patruļas lidmašīnu.

Taču visbīstamākais, ko verdzībā sagūstītajai latviešu tautai okupanti nodara, turklāt ar ilgstošām sekām, ir negausīgā un bezdievības pārpildītā propaganda, kuŗai pilnīgi pakļauta visa turienes pašreizējā literatūra, publicistika, filma un sabiedriskā dzīve. Tā ir dvēseles nemiera nosmacēšana. Turklāt krievu mocītajam latvietim, kas kaut reizi savā ģimenē, lai naktīs bērniem būtu mierīgs miegs, ārkārtīgi sargāsies pieminēt komūnistu okupāciju, šobrīd jādzīvo nepārtrauktās bailēs par to, kaut tikai netiktu ieskaitīts sarkanā režīma pretiniekos. Latvietim dzimtenē nedrīkst būt tradiciju, mīlestības un personīgu domu, kuŗas būtu pretējas visvarenās partijas gribai; nedrīkst nacionāli gribēt un karsti kalpot asins balsij, ne arī savām sirds skaidrības ilgām. Latvietis savā dzimtenē nepelna daudz krievu rubļu, tos vairumā sev nopelna tikai krievu pakalpiņi un krievu imperijas stiprinātāji Baltijā.

Latvieši dzimtenē, ar izmanto to fabrikas strādnieku sākot, kopā ar zemes arājiem un tautas garīgās varēšanas cēlājiem — dzejniekiem, rakstniekiem, māksliniekiem un zinātnes dedzīgajiem kalpiem, apslēpti domājot par nākotni, garīgi dzīvo pagrīdē. Jo brīvības saules skaistumu no verdzībā turētās tautas piedzīvos tikai visgudrākie, viltīgākie un dvēselē nesagraujamie ar savu enerģiju un ticību, ka beidzot tomēr triumfēs labais Dieva cilvēks, nevis ļaunais laikmeta pērtiķis, kas dzenas pakaļ Maskavas interesēm.

Alberts Veselauks

ZVIEDRU FLOTE VIESOJĀS RĪGĀ 4 DIENAS

ZIŅOJUMS NO STOKHOLMAS

Atbildot padomju kaŗakuģu apmeklējumam Stokholmā, trīs zviedru kaŗakuģi — „Halland", „Uppland" un „Södermanland" augusta vidū ieradās Rīgā, kur palika četras dienas. Šis ir trešais gadījums, kad zviedru kaŗakuģi ierodas Pad. savienībā vai tās kontrolētajās ostās. Pirmā zviedru flotes vizīte notika 1956. gadā Rīgā, otra — 1962. gadā Ļeningradā. Zviedru floti, kas šoreiz ieradās Rīgā komandēja — kontradmirālis E. Blidbergs, zviedru krasta aizsardzības flotes komandieris. Viņš bija Rīgā arī 1956. gada apmeklējumā.

Zviedrijas bruņotajos spēkos iesaukti arī daudzi latvieši un igauņi; tie ir bēgļu dēli, kas sasnieguši kaŗaklausības vecumu. Kad zviedru flote viesojās Rīgā 1956. gadā, jūrnieku vidū bija 7 latvieši. Kad zviedru flote viesojās Ļeningradā, zviedru jūrnieku vidū bija divi igauņi. Viens no viņiem tikās Ļeningradā ar saviem vecākiem.

Padomju žurnālisti Rīgā vēlējās dabūt sarunu ar flotes komandieri. Kontradmirālis Blidbergs tāpēc uzaicināja žurnālistus savā kuģī. Viņš runāja zviedriski, un teikto tulkoja latviski un krieviski. Viens no pirmajiem žurnālistu jautājumiem bija, vai kuģa apkalpē esot latvieši. Admirālis atbildēja: „Nezinu. Laikam nav." Rīgas radio sniedza īsumā šis intervijas saturu.

Zviedru ceļojumu biroji sākuši rīkot ekskursijas uz satelītu zemēm un aicina tajās piedalīties arī latviešu un igauņu bēgļus. Bēgļi tomēr baidās piedalīties šinīs ekskursijās. Iebraucot kādā satelītu zemē, katram ekskursijas dalībniekam jāiesniedz divas fotografijas. Domā, ka tās vajadzīgas komūnistu slepenajam dienestam, lai varētu izsekot tūristu gaitām. —

Bēgļu aprindās Zviedrijā pārrunā dažu rietumzemju laikrakstu korespondentu aprakstus par ceļojumiem Baltijas valstīs. „The New York Times" un Londonas „The Times" korespondenti bija snieguši ziņas, ka igauņu komūnisti esot sākuši akciju, lai ierobežotu krievu ieplūšanu Igaunijā. Latviešu komūnisti, turpretim, neceļot iebildumus pret krievu ieceļošanu, un „Cīņas" redaktors esot pat pateicis: „Rīga tagad ir internacionāla pilsēta, un mēs esam lepni uz to." Jāpieņem, ka šie lētticīgie korespondenti krituši par upuri komūnistu propagandai, un ņēmuši par pilnu visu, kas viņiem stāstīts. Igauņu aprindas stāsta, ka Igaunijā, tāpat kā Latvijā, nav iedomājams tāds stāvoklis, ka vietējie komūnisti, kādu nacionālpatriotisku motīvu pamudināti, spētu pretoties krievu kolonizācijas politikai.

A. Z.

LĪLIJA ZARIŅA

SARKANĀ MIGLA

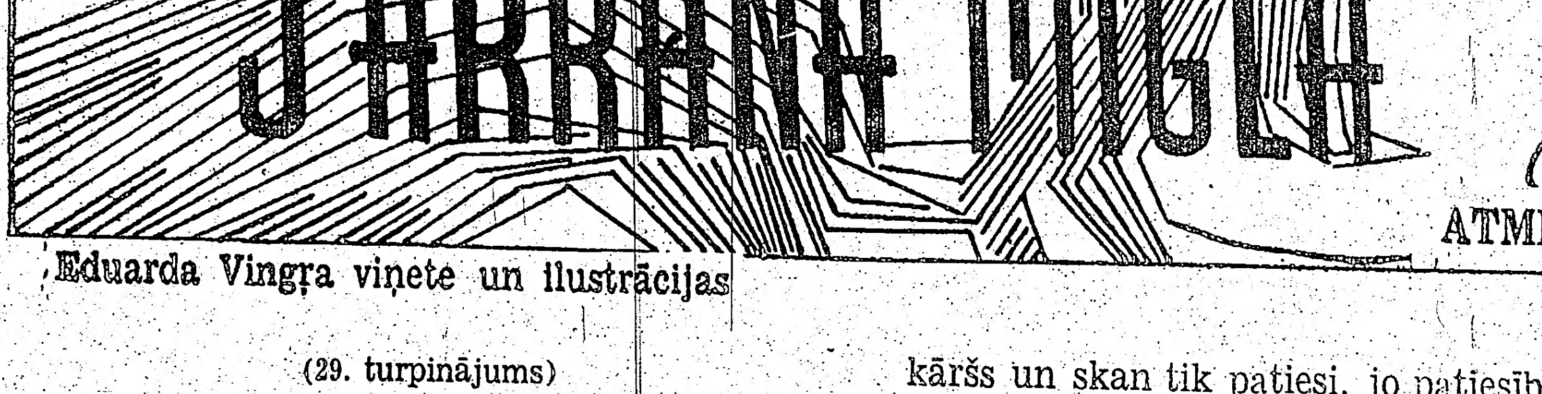

ATMIŅAS

Eduarda Vingra viņete un ilustrācijas

(29. turpinājums)

Šie minējumi izrādās pareizi. Jau pēc dažām dienām vitrīnā parādās otrs saraksts ar vārdiem. Tie var sekretāriātā saņemt atpakaļ iesniegtos dokumentus. Noraidīto vidū ir saimnieku meitas un dēli, jo to izcelsme atzīta par „budzisku," nemaz nerunājot par cita veida „goda aptraipījumiem," piemēram, par radniecību ar kādu leģionāru vai aizsargu. „Nepiemērots!" — tas ir vienīgais paskaidrojums, kādu noraidītais saņem. Nekādu sīkāku motīvāciju nesniedz. Šādā veidā izsijāta jau puse no kandidātiem.

Man laimējies — esmu to skaitā, kuŗiem jāierodas kadru daļā. Drīkstu cerēt uz pielaišanu pie pārbaudījumiem.

Olga mani jau neskaitāmas reizes „eksaminējusi," sīki izvaicājot par izcelšanos. Viņa pat likusi man no galvas iemācīties t.s. konstitūciju, kas aptveŗ tikai pārdesmit lappušu. Tādēļ esmu to iekalusi it viegli. Loģikas šīs konstitūcijas frazēs gan nav nekādas, bet skaitu tās kā pantiņus no galvas.

„Citē pēc iespējas daudz konstitūcijas gudrību, — kur vien rodas kaut niecīgākā izdevība," vēl piekodina Olga, izvadot mani pēc negulētas nakts ceļā uz universitātes kadru daļu.

Mans stāsts par vecmāmiņu, kas mani audzinājusi un sākumā — kā jau penzionēta skolotāja — pat izglītojusi, skolā nemaz nesūtot, ir tik vienkāršs un skan tik patiesi, jo patiesībai arī atbilst, ka jūtu: pirmais iespaids par mani labs.

Seko jautājumi par brāļiem. Prasa tā, it kā man brāļu būtu un tie kadru daļas vadītājam pazīstami. Bet tā kā man brāļu nav, manas atbildes ir drošas un pārliecinošas. Es pat iesmejos, kad pratinātājs apgalvo, ka pazīst kādu jaunekli ar tādu pašu uzvārdu un izskatā man līdzīgu.

„Tātad gribiet studēt?" it kā pārejai jautā āķīgais virsnieks sarkanarmieša tērpā.

Kā jau stundām ilgi šādai situācijai mācīta, noberu atbildei:

„Padomju vara taču garantē izglītību jaunajiem, bet nodrošinātas vecumdienas vecajiem ļaudīm. Tā stāv konstitūcijā!"

Kadru daļas vadītājs, kas ir šim uzdevumam izraudzīts NKVD darbinieks, pirmo reizi pasmaida un aizmirst man vispār kaut ko pajautāt par vecākiem .... Kad esmu jau pie durvīm, viņš nosauc vēl pakaļ, lai visu pārrunāto pēc pāris dienām atnesu rakstiski kopā ar iedotajām anketēm, kuŗu 48 jautājumi izpildāmi precīzi, nevienu neizlaižot.

Arī pārrunas kadru daļā beigušās laimīgi, bet mani tomēr māc kauns. Esmu izturējusies un runājusi citādi nekā domāju un jūtu. Nervu saspīlējums vēl tik liels, ka visu atceļu uz mājām cīnos ar dīvainu kamolu, kas kāpj kaklā. Olga mani sagaida jau pie durvīm, bet neesmu spējīga uz viņas jautājumiem atbildēt.

Ieskrējusi savā istabā, iemetos gultā un raudu tik nesavaldīgi, ka Olga, kaut ko ļaunu nojauzdama, nopietni uztraucas. Paiet ilgāks laiks, iekām spēju elsas tiktāl apvaldīt, lai — kaut nesakarīgi — vispārējos vilcienos pastāstītu visu kadru daļā notikušo un pateiktu, kas mani nospiež.

Olga klusē, tikai viegli glāsta manu roku. Tad viņa mierīgi kā vienmēr, bet tomēr ar jūtami drebošu balsi apliecina, ka saprot manas izjūtas, dzīvojusi līdz un tāpat iekšēji saviļņota, teikdama:

„Tas ir tikai iesākums. Ja tuvākajā laikā nekas nemainīsies, mums nāksies vēl bieži iet šo ārējās pielāgošanās ceļu, lai saglabātu savu eksistenci. Tikai nedrīkstam aiziet par tālu, nedrīkstam arī aizmirst, ka pēc vispārējām normām daudz kas, ko esam spiesti šobrīd darīt, nav godīgi."

Jau ceturto reizi nīkstu kopā ar Olgu milicijas uzgaidāmajās telpās, cenšoties palikt iespējami neievērotas. Vakar bijām te trešo reizi, kad Olga reģistrējās, bet nekādus papīrus neuzrādīja, aizbildinoties, ka tos parādīšot vīrs nākošajā dienā. Jaunais uzvārds, kuŗā viņa ar Andreju turpmāk grib saukties, vēl tikai jāiegūst.

Un tagad, rindā vietu ieņēmis, reģistrēšanu gaida Andrejs, bet gabalu tālāk abi Andreja frontes draugi. Bija jāpaveic daudz un dažādu sagatavošanās darbu, lai beidzot varētu uz reģistrāciju ierasties, bet nu ir tik tālu. Iekšēji jūtos lepna, ka šoreiz pasākumā arī man piekritusi sava loma. Kā oficiālas personas apliecības īpašniece esmu gan Andreja dzimtajā pilsētā, gan visās iespējamās kartotēkās Rīgā meklējusi paziņu Andreju Baltiņu. Nē, tāda persona vēl neesot reģistrējusies, bet agrāko centrālo archīvu fašisti esot iznīcinājuši . . . Izrādījās, ka fašisti līdzīgi rīkojušies arī daudzās citās pilsētās un pat pagastos, — par laimi tiem latviešiem, kuŗiem jāglābjas no drošas deportācijas uz Sibiriju. Andreja pēdējā pierakstīšanās vieta pirms aiziešanas leģionā bija Jelgava, kur dzīvoja pie sievas vecākiem. Tur tagad tikai pelnu kaudze.

Andreja un abu draugu pasākums apsvērts un pārdomāts līdz pēdējam sīkumam. Tā arī Mārtiņš un Leksis gaidītāju rindā stāv it pašapzinīgi.

Mierīgi, vismaz apbrīnojami savaldīdamies, Andrejs atloka labu kaudzīti papīru, jo, nonācis beidzot pie galdiņa ar milici. Pēdējās dienās uzaudzinātās ūsiņas viņu padara mazliet neparastu, bet vienkāršais pūloveris, salāpītās bikses un uz vienas auss nošķiebtā žokejcepure viņu patiešām ārēji pārvērš „uzticamā proletārietī."

„Te, biedri, mani papīri!" Andrejs rūpīgi sagatavotos dokumentus nevērīgi nomet uz galda. Nenogaidījis jautājumus, viņš steidzas paskaidrot: 1940. gadā, nodibinoties strādnieku un zemnieku valdībai, strādāju par milici, bet, ielaužoties fašistiskajiem iebrucējiem, nepaguvu atkāpties kopā ar savējiem, kādēļ paliku te un strādāju uz dzelzceļa. Viss te melns uz balta redzams. Mans pusbrālis strādā pie prokurora Vasiljeva par izmeklētāju. Variet piezvanīt."

„Nav vajadzīgs, biedri!" atbild milicis. „Prieks satikt pašu cilvēku. Papīros jau viss skaidri un saprotami ierakstīts." Un milicis sniedz Andrejam machorkas kasti un avīzes papīru. „Zakurim?"

„Zakurim!" atsaucas Andrejs, tīdams smirdīgo krievu tabaku apvazātajā papīrā. „Te mana sieva," viņš tad piebilst, pamādams Olgai nākt pie galdiņa. „Vakar viņa pie jums pieteicās, bet nebija papīru līdz."

„Esi pratis smuku izmeklēt . . ." slavē milicis. „Mūsu cilvēki gudri, zina, ko dara. Ne tā kā buržuji . . ."

Tad bakurētainais tips ar plato mongoļa seju kaut ko iedomājas, pieceļas un paaicina Andreju sānis.

„Negribi strādāt pie mums? Cilvēku mums par maz, zini jau pats, kā ar tiem fašistiem . . ."

(Turpinājums sekos)

Mākslas un te

skate Ņ

Ņujorkas Barbizon Plaza mākslas galerijā no 20.—29. augustam notika ALAs kultūras biroja rīkotā latviešu tēlotājmākslas un technisko zinātņu sasniegumu izstāde. Šī skate bija ALAs kongresa laikā Čikagā rīkotās mākslas izstādes daļējs atkārtojums, papildināts ar technisko nozaŗu eksponātiem un ar tiem Kanadas latviešu mākslinieku darbiem, kas transporta misekļu dēļ nokavēja izstādi Čikagā. Toties Ņujorkas izstādē, diemžēl, trūka 19 katalogā minēto mākslinieku, to vidū arī „viesi" no Vācijas, Zviedrijas un Argentīnas.

Tā kā šogad paiet 20 gadu no mūsu trimdas sākuma, skate bija iecerēta kā šķērsgriezums latviešu tēlotājmākslas veikumiem un sasniegumiem 20 svešniecības gados. Šī iecere, protams, īstenojusies tikai daļēji, jo, kaut gan attālumi kontinentu starpā saruķuši pavisam mazi un techniski būtu iespējams sakopot vienuviet brīvajā pasaulē dzīvojošo mākslinieku darbus, allaž gadīsies kādi šķēršļi, kas šādu pasākumu kavēs. Izstādē trūka virkne vecākās un vidējās paaudzes mākslinieku, bez kuŗiem latviešu trimdas glezniecība nav iedomājama (piemēram, Cielava, Gailis, Janelsiņa, Milts). Lai kādi būtu nepiedalīšanās iemesli, viņu iztrūkums šai šķērsgriezumā bija jūtams. Tāpat visai robaini pārstāvēta bija jaunākā gleznotāju paaudze, tāpēc neguvām pilnīgu ieskatu par latviešu gleznotāju darbošanos modernās mākslas novados. Ņujorkas izstādē pārstāvētie 62 mākslinieki visumā gājuši zelta viduscelu starp reālismu un bezpriekšmetīgo glezniecību, vairoties no galējībām un pierādot vēlēšanos paturēt kontaktu ar publiku. Arī tie abstraktās mākslas paraugi, kuŗos mākslinieki risinājuši tīrās glezniecības problēmas, viscaur ieguva skatītāju atsaucību.

Vislabāk reprezentēta bija Kanadas latviešu mākslinieku izlase, un šai grupai arī bija ierādīta „goda siena" zāles kreisajā

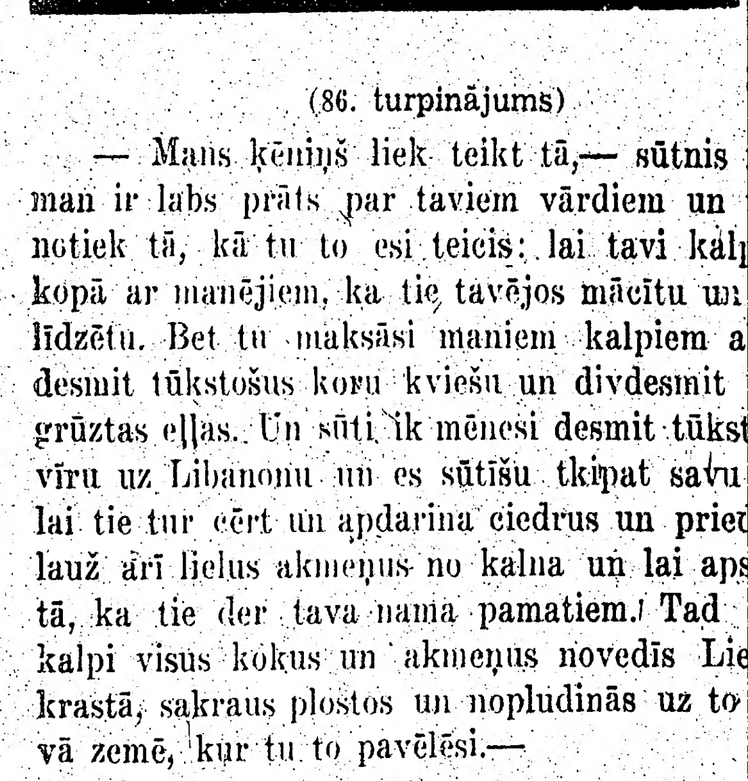

(86. turpinājums)

Gara KULTURAI

Mākslas un technisko zinātņu skate Ņujorkā

Ņujorkas Barbizon Plaza mākslas galerijā no 20.—29. augustam notika ALAs kultūras biroja rīkotā latviešu tēlotājmākslas un technisko zinātņu sasniegumu izstāde.Šī skate bija ALAs kongresa laikā Čikagā rīkotās mākslas izstādes daļējs atkārtojums, papildināts ar technisko nozaŗu eksponātiem un ar tiem Kanadas latviešu mākslinieku darbiem, kas transporta misekļu dēļ nokavēja izstādi Čikagā. Toties Ņujorkas izstādē, diemžēl, trūka 19 katalogā minēto mākslinieku, to vidū arī „viesi" no Vācijas, Zviedrijas un Argentīnas.

Tā kā šogad paiet 20 gadu no mūsu trimdas sākuma, skate bija iecerēta kā šķērsgriezums latviešu tēlotājmākslas veikumiem un sasniegumiem 20 svešniecības gados. Šī iecere, protams, īstenojusies tikai daļēji, jo, kaut gan attālumi kontinentu starpā sarukuši pavisam mazi un techniski būtu iespējams sakopot vienuviet brīvajā pasaulē dzīvojošo mākslinieku darbus, allaž gadīsies kādi šķēršļi, kas šādu pasākumu kavēs. Izstādē trūka virkne vecākās un vidējās paaudzes mākslinieku, bez kuŗiem latviešu trimdas glezniecība nav iedomājama (piemēram, Cielava, Gailis, Janelsiņa, Milts). Lai kādi būtu nepiedalīšanās iemesli , viņu iztrūkums šai šķērsgriezumā bija jūtams. Tāpat visai robaini pārstāvēta bija jaunākā gleznotāju paaudze, tāpēc neguvām pilnīgu ieskatu par latviešu gleznotāju darbošanos modernās mākslas novados. Ņujorkas izstādē pārstāvētie 62 mākslinieki visumā gājuši zelta vidusceļu starp reālismu un bezpriekšmetīgo glezniecību, vairoties no galējībām un pierādot vēlēšanos paturēt kontaktu ar publiku. Arī tie abstraktās mākslas paraugi, kuŗos mākslinieki risinājuši tīrās glezniecības problēmas, viscaur ieguva skatītāju atsaucību.

Vislabāk reprezentēta bija Kanadas latviešu mākslinieku izlase, un šai grupai arī bija ierādīta „goda siena" zāles kreisajā pusē, kur parasti mēdz novietot izstāžu izcilākos darbus. Liekas, kanadieši patiesi bija devuši labāko no labākā, lieku reizi pierādīdami, cik svarīga nozīme ir izlases principam. Visvalža Reinholda abas gleznas bija ne vien raksturīgi bezpriekšmetīgās glezniecības paraugi, bet vispār piederēja pie izstādes skaistākajiem sniegumiem. „Klusumu" veidoja līmeniskās kārtās tvertas krāsu pārejas, sākot no smagnēji tumšziliem toņiem līdz spoži dzelteniem, noslēdzot kompoziciju ar tumšu svītru smaguma līdzsvarojumam. Līmeniskās kārtās komponēts bija arī „Aizsaules" fons, ko krustiski pāršķēla melni un pelēki stāvi, ar savu graudaino virsmu radot īpašu smaguma ilūziju. Kas vēlējās, it viegli varēja gleznā uzminēt aizsaules simbolu — krusta zīmi. Tāpat bezpriekšmetīgās mākslas ietvaros ietilpa abi Arnolda Nulīša darbi. Jo sevišķi saistīja „Atmoda" — zilu, brūnu un dzeltenu taisnstūŗu virknējums ar trim ovālu veidolu pretstatiem. Nulīša nerimtīgais meklējumu prieks ir patiesi apbrīnojams: vēlnesen Kanadas dziesmu svētku izstādē skatījām viņa gleznas, darinātas Pollaka laistījumu manierē.— Šo abstrakto gleznu vidū rēgaini izcēlās Kārļa Langenfelda lielā formāta „Vēji" — balti tērpto dvēseļu lidojums tumšās debesīs.— Turpat blakus sienās bija izvietoti pārējo Kanadas mākslinieku darbi: Jāņa Tīdemaņa sarkani akcentētā vāze ar puķēm un dāmas portrets, divi Daiņa Miezāja darinātie portreti, Alises Kalniņas ekspresīvie kustību attēlojumi, Ausmas Puķītes akvareļi, Langenfelda koki ar sarkanajiem akcentiem, divi spēcīgi komponēti Edgara Krūmiņa darbi. Īpaši patika ūdenskrāsu un pasteļa technikā darinātās buŗu laivas. Jaunā māksliniece Dace Birkhāne, kas jau Kanadas dziesmu svētku laikā pārsteidza ar saviem interesantajiem darbiem, šoreiz bija izstādījusi divas smalki darinātas grafikas — „Bruņinieku" un „Dzelteno balonu".— Tēlniecību pārstāvēja Augusts Kopmanis ar divi darbiem — bronzas skulptūru „Sludinātājs" un kokā veidoto „Kaķi". Sēdošā kaķa tēls šķita darināts it kā ar pirmatnēju vienkāršību, bez jebkādiem gribētiem izskaistinājumiem, un, varbūt, tieši tāpēc šī skulptūra bija tik skaista.

Mūsu glezniecības seniors un šīs izstādes dvēsele prof. Augusts *Annus reprezentējās ar diviem* eļļas technikas darbiem — žanru „Vectēvs, tas sējējs" un maigo Daugavas laivinieci „Baibiņu". Žēl, ka neredzējām katalogā atzīmēto triptichu „Tauta pie jūŗas". — Impresionistisko ainavu gleznotājs Mārtiņš Krūmiņš bija izstādījis divus liela apjoma darbus viņam raksturīgā manierē.— Alfreda Krūkliņa darbos aizvien vairāk samanāma tieksme atraisīties no tradiciju spaidiem un gleznieciskо priekšmetu risināt vienkāršotās formās, un arī abas šīs izstādes gleznas „Atstātā mala" un „Pamestība" bija veidota platos zaļgani pelēcīgos un brūnganos klājumos. Tāpat vienkāršotās formās darināti Voldemāra Avena divi pilsētu skati ar māksliniekam tik raksturīgo krāsu mozaīku.— Jāņa Kalmītes rijas, kā parasts, mirdzēja spēcīgos krāsu pretstatos, un tām blakus Arnolda Treiberga satumsušā parka ainava likās vēl trauslāka un intimāka. Drāmatiskus un tumšus vilcienus manīja Annas Dārziņas gleznā, pretstatā viņas citkārt saulainajām kompozicijām.— Liela apjoma audekli „Baltā nakts" un „Zaļā nakts" bija Norai Drapčei, vecmeistars Jānis Kuga bija devis atmiņu skatījumā pārdzīvotas divas dzimtās puses ainavas, tāpat emociju pilni likās Klāras Zāles darbi ‚Putnu stāsts' un „Puķu stāsts". Laimonis Eglītis turpinājis risināt savu iemīļoto zilpelēko laivu tematiku. Austrālijas „viešņas" Ludmilas Meilertes puķes joprojām veidotas gaišos un vieglos toņos, brīvi interpretētu vāzi ar ziediem pret sārtu aizmuguri devis Jūlijs Matisons. Erika Žilinska abas gleznas „Etīde zilā" un „Rodosas ieliņa" jau iesniedzas abstraktās mākslas novadā. It īpaši saistīja zilās etīdes kompozicija un virsmas apdare, kas labi izcēla audekla raupjo šķiedru.— Vitauta Sīmaņa „Klusā daba No. 34" bija abstraktā ekspresionisma zīmīgs paraugs; tīrā aistētisma problēmas risinājuši arī Aleksandra Šmite un Jānis Agars. Silvijas Šteineres „Rondā" īpati izcēlās vidū centrētais zīmējums sarkanu apmalu logatā. Maza apjoma, bet spēcīga figūrāla kompozicija bija Ilzei Freivaldei - Lokslejai (Loxley), gandrīz vai kaligrafiski smalks sarkanu un zilu līniju vērpums veidoja Ilgas Rasas divus gareniskā formāta darbus. Izteiksmīgs savā krāsu vienkāršībā bija Juŗa Kaķa gleznojums „Mūki uz zirgiem". Vienu no izstādes jaukākajiem pārsteigumiem sagādāja Daina Krūmiņa ar gleznu „Svētku gailis", kuŗā īpatā svaigumā un ar vienkāršo-

(Nobeigums 6. lpp.)

Biruta Senkēviča

NAKTS

Sudraba vītoli sapņo,
Ūdeņi klusi kā nakts.
Vientuļā birztala nakšņo,
Un sūnās atpūšās tārps.

Mēness liegi un lēnām
Stariem ainavu glāsta;
Liekas, pat lielajām ēnām
Klusi par mieru tas stāsta.

Osvalds Akmentiņš

KUR PALIKT - PIE SAVAS TAUTAS VAI INTERNACIONĀLISMA?

DZEJNIEKA UN POLITIĶA RAIŅA 100 GADU DZIMŠANAS ATCEREI

(2. turpinājums)

Raiņa uzskats nostiprinājās Latvijas valsts idejai, kad Krievijā un Vācijā notika revolūcijas un gāza abus ķeizarus. Sīvs cīņā, Rainis kopā ar pārējiem Šveices latviešiem iesniedza protestu Vācijas sociāldmokratu vadonim Hugo Hāzem par vācu okupāciju Latvijā. Cita vidū tajā prasīts: „Mēs prasām nekavējošu un pilnīgu vācu kaŗaspēka izvākšanu no Latvijas." Un Rainis dzejoja slaveno „Daugavu", kas spārnoja cīnītājus ar jaunu revolūcionāru devīzi:

Mēs ne pret vienu nejūtam naida,
Mēs tikai negribam,
ka mūs spaida.
Mēs negribam kalpot
ne austrumiem,
Mēs negribam vergot
ne rietumiem.

Vai citā vietā:

Mēs esam maza tauta,
Mēs būsim lieli —
Tik, cik mūsu griba.

Pēc šādas nostājas Raini vairs neieredzēja „pamatšķiras cīnītāji." Kā māc. Bāns izteicies, viņš Samārā, Krievijā, redzējis, kā sarkanie strēlnieki Raiņa portretiem apvilkuši sēru lentes. Viņš jautājis — kāpēc? „Rainis mums ir miris," bijusi atbilde.

Bet vēl vairāk Raini sāka nīst, kad viņš kopā ar dzejnieci Aspaziju atgriezās brīvajā Latvijā un darbojās Saeimā, pēc tam bija izglītības ministrs un neskaitāmas reizes devās ārzemju ceļojumos, pārstāvot Latvijas valdību un tautu. Sevišķi iespaidīga bija Raiņa uzstāšanās Oslo norvēģu lielā dzejnieka Ibsena 100 gadu dzimšanas atcerē. Daudzi slaveni vīri teica piemiņas runas, bet neizpelnījās pārāk labvēlīgu ievērību, toties Raiņa runu pilnībā ievietoja gandrīz visos norvēģu laikrakstos. Bijušos domu biedrus saniknoja Raiņa runa, kuŗā dzejnieks noraidīja internacionālismu. „Mēs stāvam uz tautiskiem pamatiem, topam un augam kopā ar savu tautu, bet komūnisti ir internacionālisti." Par to tuvāk varam palasīt sekojošajā atreferējumā „Jaunākās Ziņās", sakarā ar dzejnieku pāŗa atgriešanos dzimtenē:

„. . Par Raiņa un Aspazijas atgriešanos dzimtenē priecājās visa tauta. Tādu uzņemšanu un sagaidīšanu nebija piedzīvojis neviens latviešu trimdinieks kā dzejnieku pāris. Rainim un Aspazijai rīko greznu saņemšanu un pēc tam noorganizē sapulces. Jau trešā dienā, tikko aizvadot ceļa nogurumu, Rainis runā tautas sapulcē. Vēsturiskā Romānova ielas zālē Rainis savā runā aizrādīja, ka arī viņš tagad palicis uzticīgs pamatšķirai, kuŗa pie mums sastāda 3/4 no visas tautas un kuŗai kā vairākumam demokratiskā Latvijā jāieņem vadošā loma. Kultūrālā valsts labklājība ir visas tautas labklājība un īpašums, tādēļ jāievēl tāda Satversmes sapulce, kuŗa ātri pie mums rūpētos par taisnīgu labklājības sadalīšanu. Sociāldemokratijas pienākums ir vispirms strādniecību pienācīgi politiski un kultūrāli attīstīt — gan tad viņa pati zinās, kā savu dzīvi iekārtot. Man pārmet — tu esi dzejnieks, ko nāci šurp un maisies kā politiķis? Bet man pašam liekas, ka laba pārliecība, kas nāk no sirds, nevar dzejnieku maitāt. Dzeja ir kultūrāla, bet strādniecības cīņai un politikai arī vispirms jābūt kultūrālai parādībai. Komūnisti lieto terroru, bet mums ar tādiem nav nekāda darīšana. Mēs stāvam uz tautiskiem pamatiem, topam un augam kopā ar savu tautu, bet komūnisti ir internacionālisti."

Kā redzēsim vēlāk, Bostonas izdevumam „Rīts" bija pavisam cits viedoklis, un tas ir „Amerikas Latvieša" priekštecis. No augšējā citējuma varam spriest, cik ideāli Rainis vēlējās atrisināt strādniecības jautājumu Latvijā. Viņš uzsvēra, ka komūnisti lieto terroru, bet mums ar to nav nekāda darīšana. Izrādījās, ka tieši šī runa ārkārtīgi saniknojusi sarkanos latviešus Bostonā un Maskavā. Rainis, kam piektgadnieki savā laikā Amerikā rīkoja goda vakarus, un popularizēja viņa dzeju, nu bija kļuvis par viņu ienaidnieku. Pēc Raiņa 18. aprīļa runas sarkanais „Rīts" Bostonā mēģināja Raini un Aspaziju dažādi noķengāt. Arī Aspazija, kuŗas lugas pirms 1917. gada skatīja Bostonas ansambļa izrādēs, piedzīvoja nievas. „Rīts" 1920. gada 15. maijā rakstīja:

„Rainis dreb bailēs no internacionālisma un komūnisma. Pat savos spožos apsveikuma svētkos 11. aprīlī viņam runā „tautas" sapulcē bija jāvairās kā no lāsta no šī strādniecības talismana — internacionālisma un komūnisma.-Nabaga dzejnieks, kāds kauns un negods tev — mūža galā tā nostāties līdzās cara žandarmam Andrievam Niedram. Abi jūs tagad kollēģi, nevien dzejā, bet arī tautiskumā."

Te sacītais nepārprotami liecina, ka latviešu marksistu aprindas emigrācijā bija iedomājušās, ka Rainis, atgriezies dzimtenē, darbosies kā komūnists, bet, to nesagaidījušas, jutās ļoti vīlušās.

Ar atgriešanos dzimtenē dzejnieku pārim iesākās grūts laiks, īpaši Rainim, politiskās svārstības dēļ. Viņa nenoteiktais raksturs radīja pašam daudz sarūgtinājumu, kaut arī goda prāta viņam netrūka. Raiņa kandidātūru uzstādīja pat valsts prezidenta amatam. Zināmā mērā viņa svārstīgumā bija vainojami dzejnieka radi Maskavā, kas viņu kavēja darboties 11. aprīļa runas garā. Aspazija šai ziņā bija gudrāka un laimīgāka.

(Nobeigums nākošā numurā)

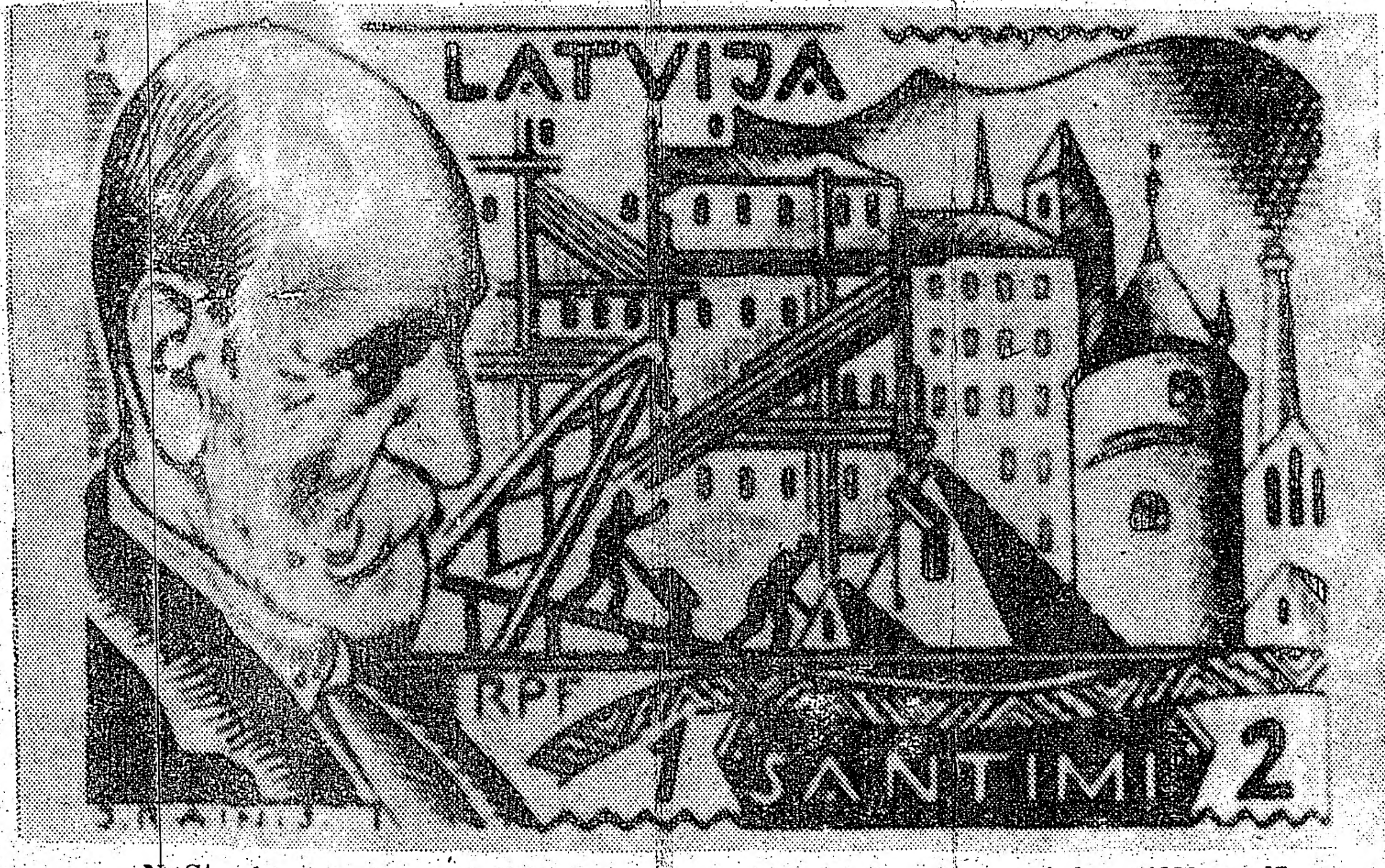

N. Strunkes zīmētā Latvijas pastmarka ar dzejnieka Raiņa attēlu, izdota 1930. gadā.

JĀNIS SARMA

SĀLEMAS ĶĒNIŅŠ

ROMĀNS

(86. turpinājums)

— Mans ķēniņš liek teikt tā,— sūtnis runāja,— man ir labs prāts par taviem vārdiem un tāpēc lai notiek tā, kā tu to esi teicis: lai tavi kalpi strādā kopā ar manējiem, ka tie tavējos mācītu un tiem palīdzētu. Bet tu maksāsi maniem kalpiem algu: divdesmit tūkstošus koru kviešu un divdesmit korus sagrūztas eļļas. Un sūti ik mēnesi desmit tūkstošu savu vīru uz Libanonu un es sūtīšu tikpat savu vīru. Un lai tie tur cērt un apdarina ciedrus un priedes un lai lauž arī lielus akmeņus no kalna un lai apstrādā tos tā, ka tie der tava nama pamatiem. Tad citi mani kalpi visus kokus un akmeņus novedīs Lielās jūŗas krastā, sakraus plostos un nopludinās uz to vietu tavā zemē, kur tu to pavēlēsi.—

Izrādījās, ka ķēniņa nolūki jo labi saskaņēja ar Tīrus valdinieka domām un sūtnis apmierināts aizgāja. Pie ķēniņa tad sanāca Tīrus tirgotāji, daudz greznāk tērpti un arī krietni runīgāki par sūtni, jo runāja par savu un ne par ķēniņa labumu. Tie piedāvāja ķēniņam savus zelta un sudraba krājumus par sīki aprēķinātiem procentiem, kas nebija nekādi mazie. Tie ieteica pirkšanai arī elefantu zobus, skaistos pāvu putnus un dažus citus ērmotus lopus, kas pēc to domām bija kā radīti Sālemas dievnama izdaiļošanai un acu iepriecināšanai.

— Visu to mēs esam pārdevuši Ēģiptes un citu zemju lielo un vareno ķēniņu namos vai arī priesteŗiem, lai tie rotā ar šīm mantām savu dievu mājokļus. Tāpēc viss tas labi iederēsies arī tai namā, ko tu gribi celt ješuruna Dievam...

Noklausījies veiklo tīriešu valodās, ķēniņš lika, lai ienāk Sālemas zelta kalēji un citi amatnieki, kas ar gudru ziņu bija sapulcināti kādā blakus telpā. Tiem bija līdz svari, olektis un citi mēri un tie uzmanīgi un sīki izmēroja un nosvēra tīriešu mantas un ilgi un nikni tielējās ar svešajiem tirgotājiem, aizstāvēdami ķēniņa intereses.

Kad preces bija nopirktas, ķēniņa mantzinis tās saņēma un lika aizgādāt mantas kambaros, kas bija iecirsti klintīs zem ķēniņa nama.

Kad tirdznieciskie darījumi bija nobeigti un tirgotāji aizgājuši, ķēniņa priekšā nostājās kāds vīrs, ko Tīrus Hirams bija atsūtījis ar īpašu ieteikšanas grāmatu.

Grāmatā, kuŗu nolasīja ķēniņa rakstu pratējs Zaurus, bija tā rakstīts:

— Redzi, mans brāli un ješuruna ķēniņ! Še es tev sūtu savu vīru Uramu Abiba dēlu. Un šis prot izstrādāt tiklab zeltu un sudrabu, kā arī vaŗu un dzelzi, bez tam šis pats Urams prot grebt arī almugima kokā, kādus neredz ne manā, ne tavā zemē, bet kas aug tikai Ofira mežos. Vēl šis Urams zina kā vajag slīpēt dārgos akmeņus un prot krāsot smalkas dzijas purpurā, zilumā un karmezinā un iedarināt šais audumos dažādus rakstus. Ja nu šis Urams Abiba dēls tev ir pa prātam, tad tu to vari paturēt un maksāt tam algu pēc tā, cik viņš tev padarīs. Un lai tev pie šī vīra pūlēm ir labs prāts...

Ķēniņš teica Uramam Abiba dēlam, ka to labprāt paturēšot un tas saņemšot algu par katru padarīto darbu, kuŗā būšot parādījis, ka esot labs meistars.

— Gana man šeit ir diezgan muļķu, kas neprot nekā cita, kā staigāt pakaļ savam ēzelim un sakrāt to, ko tas izkaisa, kad ir labi paēdis,— ķēniņš pasmīnēja mazliet zobgalīgi,— tev, mans Uram Abib, jārāda, ka pasaulē ir arī vēl citādas lietas un citādi darbi...

Un ķēniņš lika, lai Urams Abibs iet namā, kas bija celts blakām ķēniņa namam un lai tur strādā savus darbus, jo viņš gribēja redzēt to tapšanu un uzmanīt, lai tie būtu pieskaņoti Jehovas namam.

Kad Urams Abibs ļoti apmierināts par ķēniņa laipnību aizgāja, Itajus ielaida pie ķēniņa kalēju un kalnraču virsniekus, kas bija ieradušies no Sinaja kalna raktuvēm. Tur pēc ķēniņa pavēles kļuva rakta vaŗa un dzelzs rūda, ko kausēja turpat ceplos ķēniņa vergi, kas bija mantoti viņa daudzajos kaŗos. Kaltuvēs bija pagatavoti durvju apkalumi, vārstuves un atslēgas kā arī naglas.

Kad virsnieki, kas, salīdzināti ar Sālemas ļaudīm atgādināja mežoņus, bija nodevuši mantzinim atvesto mantu sarakstus, ķēniņš, pieguris no ilgajām pārrunām, teica:

—Gana mans krājums ir liels un tajā ir daudz bagātību. Kad tās būšu izmantojis kungu Kunga, ješuruna Dieva nama celšanai, varēšu ar mieru aiziet turp, kurp ved visu cilvēku ceļi, bet mana miesa un kauli piederēs tumsai..

Kad nu ķēniņš nogurumā aizvēra acis, pie viņa pienāca Abišaga. Viņa atsvaidzināja ar smaržotā ūdenī mērcētu mutautu ķēniņa vaigus, gludināja tā bārdu un matus un sildīja viņa vēsās rokas.

Ķēniņš smaidīja.

— Tavu pirkstu maigums un elpas siltums, ak Abišaga, dod manai dvēselei spirgtumu...

Itajus nu beidzot ziņoja, ka atnācis Nātans un grib ar ķēniņu runāt. Ķēniņš lika tam ienākt. Viņu pārsteidza allaž pieklājīgi ģērbtā pravieša nekārtīgais tērps, kā arī bālā seja un mežonīgi sapinkātā bārda un mati.

— Runā, Nātan...— ķēniņš vēlēja.

Puselsdams, pusčukstēdams aiz satraukuma, pravietis atklāja ķēniņam savu redzējumu: kā kaŗavīram, kuŗš savā mūžā izlējis pārāk daudz asiņu, ķēniņam bija liegts celt namu ješuruna Dievam!...

Šie Nātana vārdi ķēniņu satrieca, jo nu sabruka viņa pēdējo dienu stiprinātājs un iedvesmotājs sapnis — kļuva veltīgas visas viņa pūles, kļuva veltīgi lielie mantu krājumi, kas pildīja noliktavas, pagrabus un klētis. Nebija vairs jēgas, ne nozīmes visam viņa mūžam.

Ķēniņš atslīga savā krēslā kā nedzīvs. Abišāga iekliedzās un izskrēja no istabas meklēt kādus palīgus, kas rūpētos par slimo un varbūt pat jau mirstošo veco vīru.

Pravietis Nātans izbijies vēroja ķēniņa seju, kas izskatījās tik bāla, ka neko neatšķīrās no baltajiem matiem un bārdas. Viņš nebija paguvis izteikt savu redzējumu līdz galam un proti, ka ķēniņa darbu turpinās un novedīs galā viņa dēls Sālamans. Viņš nu nezināja, ko iesākt tālāk un kā neziņā stāvēja ķēniņa krēsla priekšā.

Gātiešu virsnieks Itajus, izdzirdis Abišāgas kliedzienu, sāka ausīties un, kad aiz priekškara bija iestājies pēkšņs klusums, viņš uzmanīgi pavēra priekškara malu un ieskatījās telpā. Viņš ieraudzīja pravieti Nātanu, kuŗš stāvēja kā sastindzis, un nekustīgo ķēniņu krēslā. Ātri pagriezies atpakaļ, Itajus skaļā balsī sauca:

— Ķēniņš ir miris!—

Radās satraukums, kas atbalsojās visās ķēniņa nama telpās — atskanēja satraukti čuksti, ļaudis steidzās šurp un turp, jo neviens nezināja, kas notiks nākamajos acumirkļos.

Šai satraukto ļaužu burzmā neviens neredzēja, ka no sardzes telpām pazuda Joāba uzticības vīrs. Tāpat neviens nepamanīja, ka pazuda arī Josafāta Akilūda dēla ziņotājs.

(Turpinājums sekos)

Ar Dieva ziņu esam latvieši

PĀRDOMAS SIDRABENES BĒRNU NOMETNI SLĒDZOT

Izlasot skaistu dzejas grāmatu, reizēm nevar izšķirt: aizvērt vai lasīt pa otram lāgam. Tāda pati izjūta bija Sidrabenes nometni slēdzot. Skaistajai vaļas dzīvei pienācis pēdējais brīdis. Bērni, jau tērpušies siltākās drēbēs, vēl iemetas šūpolēs, paskrien ar virvēm, bet sirds vairs nekur īsti nepiesienas. Sēžot pie vārtiem uz muitas soliņa, gandrīz sametas skumji, redzot somas un guļammaisus stiepjam lejup. Cik nesen vēl bija otrādi... Brūnās teltis kā barvikas skaistā rindā top arvienu klusākas. Vēl pateicīgs rokas spiediens kamandantei, nedrošs solis inspektrises virzienā, nedrošs tādēļ, ka viņa visos noraugās caur melniem stikliem un tomēr visus redz tikai labā gaismā. Vēl jāiegriežas pie saimniecēm pēc viena otra padoma ēdienu pagatavošanā, jo „mājās nekas tik labi negaršo kā nometnē"! Par to nav jābrīnās, jo kuŗš gan mājās var atļauties tādu malto gaļu: puse vērša, puse tītara, atšķaidīta skābā krējumā un buljonā? Vispār, par ēdienu kvalitāti varētu runāt daudz laba, bet katram par to bija izdevība pašam pārliecināties. Lai tagad atpūšas izmērcētās un apdedzinātās rokas, „pārpūlētie" ledusskapji un pusotra metra garā pavārnīca.

Viena otra lieta notika kā pasakā, piem., nometnes labā slava — „Sidrabenē nezog" — cieta, jo pēkšņi nozuda liels naudas maks. Melna vārna jau agrā rīta stundā ķērca. Mūsu ļaudīm no laika gala nepatīk ūpju, žagatu un vārnu nelāgās ziņas. Bet šoreiz putns nodeva „zagli", kuŗš viens pats gribēja mieloties ar šokolādi. Rakūnīša smalkajam degunam naudas zīmes gan šķita neinteresantas, tomēr gardajā laupījumā viņš ar vārnu nedalījās, tādēļ vārna lietu piekāra pie lielā zvana. Vārnu biedējot, uzdūrās vainīgajam, — atrada maku.

Par nometnē pavadītām dienām rakstot, iznāktu grāmata. Sastapts tik daudz jaunu, jauku paziņu. Sirds apcirkņi kļuvuši bagātāki, iekrātais glabājams spēka un prieka uzturēšanai ziemas tumšajās dienās. Ir tomēr vēl šis tas, ko nevar nepamanīt un nepieminēt. Ir lietas, kuŗas skaŗ kā smilšu grauds sāpīgu zobu. Kāds tēvs bija atvedis savu mantinieku uz bērnu svētkiem. Mazais kājnieks veikli rīkojās ap šūpojamo dēli, tēvs atzinīgi uzslavēja: „Verry good, verrry good!" Cīnījās vēl ap dažiem angļu teikumiem. Kādā citā gadījumā bērni ar vadītāju sarunājās latviski, bet vecāki, turpat līdzās stāvot, iemeta pa teikumam angļu valodā. Varēja manīt, ka bērni piesarka. Kādreiz, kad vēl bija modē „ēkelētas špices", mūsu skolotājs kādā latviešu valodas stundā errojās: „Paskatāties viņu sejās, un jūs redzēsit, ka darīšana ar ierobežotu prātu, — vienu vārdu iemācoties vāciski, divus latviešu pazaudē. Visas smadzenes slodzi nepanes!" Šim vecajam Vaiņodes skolotājam bija taisnība, tā tas ir arī šodien. Ir vēl sāpīgākas lietas. Apjautājoties par latviešu skolu, ievēroju, ka bērna priecīgā sejiņa kļūst drūma: „Es ies, jo mām grib, bet es negrib tur iet!" Šķiet, viņi vēlētos latviešu valodu izspļaut kā skābu ābolu un muti izskalot, lai pēc tam runātu gludi angliski. Bet viņiem tomēr būs jākož šai ābolā, jo mēs nemaz citādi nevaram. Vai tad nederētu saldināt, lai bērnam vieglāk norīt? Mēs visi kaut kā runājam vairākas valodas, lai tās nezaudētu, lasām svešvalodās. Lasīšana pieder pie valodas apgūšanas. Strādājot svētdienas skolā, ievēroju, ka bērni, pirms izņēmām bībeles stāstu, to vispirms izlasīja angļu bībelē, lai būtu lietas kursā. Arī lasīto latviešu skolā viņi nesaprot, tādēļ garlaikojas. Visvairāk bērni iegūtu, ja viņiem lasītu priekšā. Protams, no skolotājiem to nevarētu gaidīt, bet derētu pieaicināt talciniekus. No laba darba taču neviens neatrautos. Iebraukti ceļi viegli ejami, bet vienmēr tie nav tie īsākie.

Andris Rubenis izceļas ar dāvanām ķīniešu filozofijā, smagi apgūstamas lietas prazdams saldināt ar tīru medu. Vedot savu pulciņu uz peldēšanos, viņš vienmēr atrod piemērotu tautasdziesmu, kuŗu dzied, kamēr visi to prot. Kādā ugunskura priekšnesumā, paceļot rokas diriģēšanai, visi juta, ka paceļas arī bērnu simpatijas, jo „mazasinīga darbošanās neder!" Apdziedāšanās dziesmā ar meldiju „Seši mazi bundzinieki" visi — pat mazie, laikmetīgo piedziedājumu dziedāja tikpat vareni kā viņu tēvi un krusttēvi leģionāru dienās. Nešaubos, ja Andris nākošajos dziesmu svētkos būtu virsdiriģentu vidū, ne tikvien meitenes, bet arī zēni vēlētos dziedāt korī. Bet, viņiem vēl daudzi gaŗi gadi būs jāsamierinās ar praktizēšanos Sidrabenē. Kaut būtu vairāk tādu Andŗu!

Kādā ugunskura vakarā piedalījās „viesis no Indijas", kas bija pārsteigts, dzirdot, ka atrodas latviešu vidū, jo visi runājuši tikai angliski. Pieminēto un līdzīgus gadījumus pārdomājot, ap sirdi savelkas sāpīgs saltums...

Ciešāk pievelkot lakatu pleciem, vēl jāaizstaigā uz brīvdabas baznīcu. Nesen te pulcējās bērni klausīties labo vēsti, dziedāja garīgas un patriotiskas dziesmas. Ticības liesmai līdz nu pacēlās lūgums, lai mūsu jauniešus pasarga ziemas gaitās un pienākumos, lai, nometnes balto tērpu noliekot, tie tomēr sirdī būtu latvieši. Ar Dieva ziņu esam dzimuši Latvijā un ar Viņa palīdzību latvieši vēlamies būt arī svešumā. Neviens no šīs vietas neaiziet tukšā, tādēļ droši uzsauksim cits citam: Uz priecīgu atkalredzēšanos Sidrabenē!

M. Bruksteine

ANDREJSONS
APDROŠINA.
463 — 7313

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED

izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā

491 College St., Toronto 4,
LATVIEŠU NAMĀ,
tel. 924 - 2775,
no pirmd. līdz piektd. no plkst. 12—8 vak.

Kreditsabiedrības aktīvs uz 1965. g. 30. jūniju bija $1,235,600.00.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
rakstu darbu birojs
65 Ferrier Ave., Toronto
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3-2667

Jānis Eichmanis beidzis Toronto universitāti ar BS gradu vēsturē, tikko atgriezies no 4 nedēļu ceļojuma pa Eiropu un nolēmis studijas turpināt maģistra grada iegūšanai. Viņš pieder korporācijas Tālavija saimei.

Londonas latviešu ev.-lut. draudzē māc. Prauliņš iesvētījis četrus Dr. Gulēna bērnus: no kreisās — Kristīne, Ilze, Ausma un Jānis.
Foto: F. Arnds

Vasara aiziet

TORONTO AUSTRUMU DRAUDZES SEZONAS NOBEIGUMA VAKARS TĀLAVĀ

Toronto latviešu draudzes nobeidz šī gada sezonu savos lauku īpašumos, kuŗos jau pūš agrīnie rudens vēji pēc nevisai karstās vasaras. Tās prieki nav bijuši gaŗi, toties sirsnīgi, gaidīti un aizvadīti. Nodibinātas jaunas pazīšanās un draudzības atvaļinājuma laikā un brīvdienās, ir peldēts un makšķerēts, sportots un dziedāts, teltis uzceltas un nojauktas, un kad Kanadas gadskārtējās izstādes troksnis būs Toronto beidzies, arī vasarai varēs pamāt ar roku.

Pagājušās nedēļas nogales laiks bija gluži rudenīgs — ar sīku un aukstu lietu, mākoņiem un vēju. Austrumu draudzes lauku īpašuma Tālava priekšnieks A. Amoliņš bija norūpējies par šādu laiku: diez', vai uz sezonas nobeigumu sabrauks kādas desmit mašīnas? Bet kad sestdienas vakarā jaunajā draudzes mājā viņš uzrunāja ap 100 vakarētāju, Tālavas vadība varēja būt it apmierināta. Austrumu draudzes vakaros vienmēr pagadās kaut kas interesants. Šoreiz tā bija krāsu filma par šīs vasaras dziesmu svētkiem Rīgā, kuŗus krievi rīkoja sakarā ar Latvijas 25 gadu okupāciju. Filmas demonstrētājs bija kāds Kanadas veclatvietis (Virvics), kas pats bijis šajos okupantu svētkos. Filmā rādīja koristu gājienu un svētku norisi. Redzēja gan „modernizētos", gan etnografiskos tautas tērpus. Gājienam bija propagandistisks raksturs. Svētku ideju iezīmēja arī krievu kaŗa jūrnieki, svētku laukumā savos baltajos tērpos izveidojot skaitli 25. Kopkoris, atvadoties uz estrādes, publikai vēdināja sarkanus lakatiņus. Filma bija paša veclatvieša uzņemta. Viņš rādīja arī īsu krāsu filmu par Liepāju, kuŗu bija uzņēmuši un atsūtījuši kāda svētku apmeklētāja Liepājas radi. Vakarētāji aplūkoja arī Rīgas un citu Latvijas vietu krāsainās skatu kartītes, kas iespiestas okupētajā Latvijā. Ekskursanti tādas bija sapirkušies lielos vairumos. Rīgas viesnīcu tomēr esot iespējams atstāt un tajā atgriezties pēc aizliegtā laika, tikai jālieto citas durvis un citi ceļi, kas paveŗas par dolariem. Viesnīcas apsargi bijuši tikai krievi. Tāpat atrodami ceļi, kā Rīgu atstāt un paklīst pa Latviju neoficiāli — personīgā iniciātīvā un ar personīgu risku, protams. Ceļš uz Rīgu no Toronto maksā 800 dolaru, bet grupās lētāks. Rīgas ekskursantu grupai līdzi atbraukusi arī kāda latviešu māmuļa, kas 3 mēnešus ciemosies pie sava dēla Toronto, pēc tam brauks atpakaļ, jo Rīgā palicis vīrs un citi bērni. Okupantu dziesmu svētku apmeklētāju vidū bijis arī 83 gadus vecais „Amerikas Balss" redaktors, kas tāpat kā daudzi citi vecie latviešu imigranti Amerikā, vēl dzīvo 1905. gada revolūcijas illūzijās un šī laika ietekmē. Otra pasaules kaŗa bēgļiem gan liekas, ka Rīga ir krieviska un krieviem tajā lielas priekšrocības, kaut vai dzīvokļu izvēlē jaunajās blokmājās, uz kuŗiem latviešiem jāgaidot gadiem, kā paskaidrojuši rīdzinieki. Tomēr Rīgu apciemot dažiem vilinājums bijis liels, kaut arī jāmaina uzskats par politisko bēgli, jo pēdējais nedrīkst atgriezties zemē, no kuŗas bēdzis, kamēr tur valda režīms, no kuŗa tas juties apdraudēts. Bet ja kāds nejūtas apdraudēts, tad viņam nav iemesla sevi dēvēt par politisku bēgli. Nav iedomājams, ka cara laikā vajātie revolūcionāri būtu varējuši atgriezties cariskajā Krievijā.

Pēc paklejošanas Virvica filmā un K. Suntaža stāstos par tagadējo Rīgu, iebaudīja no līdzi ņemtajiem groziņiem. Akordeonists Senkevičs no Londonas uzspēlēja jautru deju mūziku. Kā interesants jaunums atzīmējams nometnes izdevums „Tālavas Ziņas", ko ik vasaras sezonu sagatavojis „Latvija Amerikā" mašīnburtlicis un metieris Āinis Freimanis, kas ir arī Toronto Austrumu draudzes un Tālavas pārvaldes loceklis. Šai izdevumā iespiests arī schēmatisks ceļu apzīmējums, kā nezinātājam nokļūt Tālavā. Izdevumu gan pa lielākai daļai saņem tikai tad, kad draudzes īpašumā jau nokļūts. Kad par to ieminas Freimanim, viņš smaidot paskaidro: „Tas domāts, lai atbraucēji zinātu ceļu uz mājām!" Tiešām, Tālavā dzīve ir jauka, it sevišķi tagad, kad sacelts arvien vairāk vasaras māju, cita par citu skaistāka. Tās atrodas abos Notavasagas upes krastos, kuŗus savieno A. Freimaņa būvēts kājnieku pontoņu tilts uz peldošām tukšām eļļas mucām. Pa to no draudzes mājas var tiešā ceļā nokļūt uz tilta cēlēja vasaras mītni, kas būvēta arī ziemas vajadzībām. Šī viesmīlīgā māja nedēļas nogalēs vienmēr pulcinājusi daudz cieminu.

Ardievu vasara, uz redzēšanos nākamgad!

Si.

PIEPRASĀMA PRĀVESTA JĀŅA OZOLA STIPENDIJA

Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudze jau devīto reizi piešķir 200 dol. neatmaksājamu prāvesta Jāņa Ozola piemiņas stipendiju. Latviešu tautības studenti bez konfesiju izšķirības ar labām sekmēm studijās, latvisku stāju un aktīvu piedalīšanos nacionālās organizācijās var pieteikties līdz 25. septembrim pie draudzes priekšnieka O. Jirgensona — 627 Hawthorne N. E., Grand Rapids, Mich. 49503, USA. Stipendijas ieguvēju parasti paziņo Latvijas universitātes dibināšanas atceres aktā.

Sestdien, 11. septembrī SIDRABENĒ

DEJU VAKARS

ar tradicionālo balles karalienes vēlēšanu.
Sākums plkst. 19.00.
Dāmas lūgtas ierasties kleitās.

Visus laipni ielūdz
SIDRABENES PĀRVALDE

TORONTO ZIŅAS

⊕ TLB sestdienas skola darbu atjauno 11. septembrī Latviešu namā. No plkst. 9,30 jauno skolēnu reģistrēšana, pēcpārbaudījumu un vasaras darbu kārtošana. Visiem skolēniem jāierodas Latviešu namā plkst. 10.30, arī tiem, kam mācības notiks YMCAā. Akta sākums plkst. 11. Svētbrīdi vadīs māc. A. Čops. Pēc tam īss dzejnieka Raiņa atceres brīdis.

⊕ Latviešu nama valdes sēdē 30. augustā priekšsēža vietnieka I. Zamlovska vadībā pārrunāja valdes sastāvu, kuŗā pēc līdzšinējā priekšsēža E. Škobes attekšanās joprojām ir brīva vieta. Iepriekšējā, slēgtajā valdes sēdē, kuŗā pieņēma viņa atteikšanos, E. Škobem izteikta pateicība par līdzšinējo darbu. Nama valde 16. oktobrī iecerējusi rīkot plašu bazāru ar priekšnesumiem un sekojošu deju. Šī bazāra rīkošanā talkā aicinās nama saimnieces un lūgs nama labvēļus nodot ziedojumus kā naudā, tā mantās. Bazāram domātos ziedojumus lūdz nodot nama saimniecēm vai pārvaldniekam. Šai nedēļā uzsāks TLB sestdienas skolas telpu sagatavošanu, iekārtojot ventilāciju otrā stāva zālē. Vietējā franču kolonija interesējus'es par regulāru telpu īri piektdienas vakaros deju sarīkojumiem. Nama valde principā piekritusi un tuvākā nākotnē paredzējusi parakstīt attiecīgu īres līgumu.

⊕ Sv. Andreja ev.-lut. draudzē māc. A. Čops kristījis Karinu Edīlu Capri, Antona un Skaidrītes meitu; Lauri Kvēpu, Ivara un Sandras dēlu. Salaulāti Raimonds Baltgalvis ar Valiju Kazaku un Edvins Hermanovics ar Edīti Sveķi.

⊕ Pēc vasaras pārtraukuma pirmais latviešu katoļu draudzes dievkalpojums notiks 12. septembrī, plkst. 12.30 rītā Ņumena klubā kapellā. Dievkalpojumu vadīs draudzes prāvests prof. B. Kokins.

⊕ Happy Hills parkā pie Orandžviles pulcējās ap 40 viesu DV Toronto nodaļas rīkotajā zaļumballē.

⊕ Sv. Andreja ev.-lut. draudzes koris ar 1. septembri atjaunojis kārtējos mēģinājumus diriģenta A. Purva vadībā. Mēģinājumi notiks regulāri Sv. Andreja baznīcas telpās katru trešdienu no plkst. 8 vakarā. Jauni dziedātāji vēlami visās balsīs, un interesenti lūgti pieteikties mēģinājumu laikā vai pie koŗa priekšnieka J. Petzaļa pa tālr. 483-6105.

⊕ Sidrabenes bērnu vasaras nometnei šis gads bija visrosīgākais un sekmīgākais visā darbības laikā. Ap 150 nometnes dalībnieku un viesu piedalījās nometnes beigšanas dievkalpojumā, kuŗu vadīja māc. A. Čops. Sekojošā laicīgā daļā nometnes atbildīgais vadītājs A. Čops pateicās visiem darbiniekiem un labvēļiem par sekmīgo darbu un atsaucību nometnes darbā. Nometnes vadītāji un bērni savukārt ar ziediem un veltēm godināja atbildīgo vadītāju māc. A. Čopu, komandanti Kseniju Rasu, administrātori V. Pālenu, saimnieci I. Ezernieci un medicīnas māsu M. Zusteri. Pirms nometnes slēgšanas bērniem bija rīkots speciāls sarīkojums un cienasts gaumīgi dekorētās nometnes telpās, kur savu veiksmi parādīja Vija Zuntaka, Biruta Upīte, Jānis Šteins, Māra Gļebova un Lolita Kalniņa. Ar Havajas ziedu vītnēm mazos viesus sagaidīja „havajietes" Vija Zuntaka un Biruta Upīte. Vēlāk notika arī nometnes karalienes vēlēšanas. Šogad šai godā tika Silvija Plīse, bet par galma dāmām Lolita Kalniņa, Ruta Kalniņa un Indra Kiesnere. Par nometnes karali šogad izraudzīja Jāni Šteinu.

⊕ 4. septembrī slēdz mākslinieka A. Zvīdra gleznu izstādi Downsview bibliotēkas telpās Keele ielā pie Wilson Ave.

6. septembrī Kanadas nacionālās izstādes nobeigumā etnisko grupu uzvedumos piedalīsies arī TLB tautisko deju kopa Diždancis.

HAMILTONA

⊕ Latviešu mednieku un makšķernieku kluba šāvējs un pērnā gada Kanadas DV meistaršāvējs Nikolajs Ozoliņš kā sava kluba pārstāvis augusta sākumā Otavā piedalījās Kanadas meistarsacīkstēs (National Matches) šaušanā ar mazkalibra šauteni, gūstot iepriecinošus panākumus, par ko mūsu laikrakstā jau ziņots. Tagad papildus jāziņo, ka visu klašu koprezultātā N. Ozoliņš ierindots kā 5. labākais šāvējs Kanadā. Meistarsacīkstēs viņš bija iedalīts C klasē, bet reizē ar izcilajiem rezultātiem nu pāries uz augstāku klasi.

O. K.

Vēra Keiša

Baleta skolas uzdevumi

Raksta autore Vēra Keiša pēc Latvijas Nacionālās operas baleta skolas beigšanas kā soliste un baleta ansambļa skolotāja darbojās Liepājas operā. Pēc vairāku gadu nodejošanas Kanadas nacionālajā baletā, viņai pagājuši 15 gadu paidagoģijā. Par gūto pieredzi viņa pastāsta sekojošā rakstā sakarā ar beleta skolu mācības gada sākumu.

Vēra Keiša (vidū) darbā, labojot apmācāmās stāju.

Vispārējos vilcienos vēlos norādīt uz vairākiem praktiskas dabas jautājumiem, kādi sastopami Toronto baleta skolās sakarā ar mācības sezonas sākšanos.

Pirms nodomāts bērnu sūtīt baleta skolā, ieteicams apzināties, ka viens vai divi gadi, pavadīti skolā, nav pietiekoši ilgs laiks, lai izveidotu pārmaiņas stājā, gaitā un iznesībā, lai iegūtu grāciju. Toronto ir populāra ts. viena stunda nedēļā, kas, manuprāt, ir tikai laika zaudējums. Starplaiks ir tik liels, ka bērni parasti līdz nākamai stundai iemācītos soļus aizmirst, kādēļ panākumi niecīgi. Pieredze rāda, ka progresa attīstība veidojas nesalīdzināmi straujāk, ja audzēkņi skolu apmeklē vismaz divas reizes nedēļā. Toronto pilsētā vairums darbojas tādas skolas, kuŗu mācības programmā bez baleta ietilpinātas arī t. s. tap, batton, akrobātika u. t. t. Šīs skolas tad arī bērnu vecākiem ieteic bez baleta līdztekus ņemt arī kādu no augšminētajiem deju veidiem. Praksē to īsteno tā, ka pusstundu ziedo vienam priekšmetam un otru citam deju veidam. Šāda pieeja jau pašos pamatos mazina izredzes kaut ko pozitīvu apgūt. Velti tajās meklēt tradicionālā baleta priekšzīmīgus paraugus. Ir ļoti svarīgi skolas šķirot. Šo jaukto skolu darbs atklājas, kad, dažādu apstākļu spiesti, audzēkņi maina skolu. Katru gadu, skolas sezonai sākoties, man nācies sastapties ar nepatikamām situācijām. Piemēram, māte atved savu 11 gadu veco meitu, kuŗa mācījusies kādā kanadiešu skolā četrus gadus, apmeklējot to divas reizes nedēļā. Pēc pārbaudes atklājas, ka klasiskā baleta vietā meita mācījus'es kaut ko līdzīgu akrobātikai un vingrošanai, iemācījusies tikai dažus baleta soļus, pie tam tādus, kuŗus drīkst mācīt tikai klasiskā baleta audzēkņiem vecākajās klasēs. No tā secināms, ka ne visas skolas ar nosaukumiem „School of Ballet" vai „School of Dance" māca klasisko baletu. Ir arī gadījumi, kad skolā reģistrējas audzēkņi, kas citās skolās mācījušies sešus, pat deviņus gadus, bet ieguvuši gaužām maz. Visos šajos gadījumos, ja elementārā technika mācīta pavirši vai nemākulīgi, ir grūti, dažreiz pat neiespējami „iesēdušās" kļūdas izlabot. Tas, protams, atkarībā no audzēkņa vecuma. Šādos apstākļos būs izniekots laiks un izdota nauda nelietderīgi.

Tie ir bēdīgi fakti, ar kuŗiem kvalificētiem skolotājiem jāsastopas bieži. Piemēri paši par sevi norāda, ka skolu izvēlei jāpiegriež nopietna vērība. Pirmie mācības gadi svarīgi un noteicoši, jo sākumā posmā audzēkņi iepazīstas ar disciplīnētiem baleta vingrinājumiem. Kaut dzīvojam miljonu pilsētā, kur aptuveni darbojas 100 dažādu skolu, klasiskā baleta skolu skaits nav liels. Vecākiem ieteicams apmeklēt vairāku skolu audzēkņu sarīkojumus. Salīdzinot redzēto, radīsies labāks pārskats skolas izvēlei. Baleta skolu vakari var žilbināt ar kostīmu spilgtumu, bet tas nav noteicošais. Svarīgākais ir izpildījums un audzēkņu disciplīna uz skatuves.

Negatīva parādība, kas sevišķi izplatīta kanadiešu skolās, ir, ka skolotāji, visbiežāk iztapdami audzēkņu vecākiem, ne tikai slavē tos, bet meitenēm atļauj priekšlaicīgi vingrināties uz pirkstu galiem. Mātes, protams, ir sajūsminātas, un meitas, uz pirkstu galiem vingrinādamās, jūtas kā balerīnas. Bet uz kāju pirkstiem dejot nav nekāda joka lieta. No paidagoģiskā viedokļa meitenēm nekādā ziņā nav pielaižams dejot uz pirkstgaliem, ja skolu apmeklē tikai reizi nedēļā. Līdz pirkstgalu nodarbībām ved garš ceļš, un pacietībai tajā ierādāma pirmā vieta. Vispirms jāveido un jānostiprina ķermenis ar daudz un dažādiem kāju un roku vingrinājumiem. Tad seko atsevišķu soļu mācības periods, soļu kombinācijas, tikai tad pati deja. Pēc tam, kad ķermenis pienācīgi norūdīts, var domāt par pirkstgalu treniņiem.

Dzirdēts, ka vecāki skolas izvēles problēmu izšķiŗ vienkārši: nav svarīgi, lai meita ietu tuvākajā skolā; dejotājai nav jākļūst, lai tik izvingrina kaulus un piesavinās vingrāku gaitu un grāciju. Šāda pieeja pilnīgi nepareiza. Arī šai gadījumā svarīgākais ir pareiza baleta metodika, kas var izlabot neiedomājamus ķermeņa defektus — plakano pēdu, ceļu kaites, kāju pēdu mešanu, arī sakumpušus augumus. Staigājot ar šādu stāju, ar gadiem var rasties nepatīkamas sekas organismā. Tā novēršana prasa pakāpenisku darbu un gadus arī rūpīgai un piedzīvojušai skolotājai. Jāapsveŗ arī „apslēptie spēki." Ja bērnam ir zināmas dotības un interese, ar gadiem var pacelties jautājums par profesionālām gaitām, varbūt — pat karjēru. Izteiktiem talantiem katrā ziņā ieteicu nenodarboties ar slidošanu, slēpošanu, riteņbraukšanu, sprintu vai zirgu sportu. Uzskaitītie nodarbošanās veidi ir kaitīgi kāju muskuļiem, kas trenēti baleta technikā. Šos noteikumus man pašai bija stingri jāievēro, kad mācījos baletu. Turpretim daiļslidošanai baleta vingrinājumi pat nepieciešami, jo garantē daiļumu kustībās un veicina līdzsvara kontroli. Baleta studijas tikpat svarīgas, pārejot uz cita veida skatuves dejām.

Dažos vārdos vēlos pieskarties arī aizspriedumiem, ka balets zēniem nav piemērots. Ir redzami arī zēni ar sakumpušiem augumiem, kuŗiem baleta treniņš būtu ļoti noderīgs un svētīgs. Jauniešiem mācībās ietelp vecākas audzēknes partnerēšana, ar ko dota iespēja izveidot un nostiprināt krūšu, plecu, muguras un roku muskulātūru, iegūstot arī laiku atlētisku augumu. Lai minēto sasniegtu, nav jākļūst dejotājam. Baleta nodarbības zēniem var uzskatīt par nepieciešamību stājas uzlabošanā, kas pati par sevi jau ir ieguvums.

Katrā ziņā ieteicu vecākiem apsvērt tās praktiskās priekšrocības, kādas iegūstamas ar baleta treniņiem, dodot iespēju saviem bērniem vispirms izkopt iznesību, vingrumu un staltu soli.

Kad trauksme

„Gudrības nevar galvā ieliet, bet tās jāmācās, nopietni jāmācās," skautu un gaidu kursu nobeigumā Gaŗezerā, uzrunājot kursantus, teica latviešu skautu augstākais priekšnieks A. Grigors. Viņš uzsvēra, ka kursi nav laika kavēklim un nav nozīmes tos tikai apmeklēt, bet arī jābeidz un iegūtais jāpārnes tālāk uz savu vienību. Viņš cildināja par centību visus kursantus, kas 3 dienās, kuŗās arī nakts miers ziedots zinību apgūšanai, sasnieguši labāko. 41 kursants saņēma apliecības par kursu beigšanu, bet Raimonds Ziemelis, Ilze Malceniece, Sandra Miķelsone, Andris Freivalds un Laila Kalna vēl atsevišķas balvas (grāmatas), kuŗas kursu vadība bija nosaukusi par „sevišķas centības balvām".

Ar uzsvaru M. Paudrupe pateicās kursantiem par latviešu valodas runāšanu un arī mācīšanos kursu laikā. „Vadītāji ir jūsu rīcībā, un tie palīdzību sniegs visās lietās, ja jūs pie viņiem griezīsities arī pēc kursiem", apliecināja ASV skautu jendas prks A. Artmanis. Jauniešus par labu uzvedību apsveica arī Gaŗezera pārvaldes vārdā J. Gruzdiņš. A. Rieksts, kas bija kopnieku kursu nometnes priekšnieks, savukārt cildināja kursu vadību, lektorus un amatpersonas, kā sevišķu paraugu izceļot K. Stundu — viņa daudzo gadu un uzupurēšanās dēļ.

Kursi sākās 22. un beidzās 26. augustā. Nodarbības un mācības risinājās Gaŗezera nometnes teritorijā no plkst. 6 rītā līdz 11 vakarā. Zēni dzīvoja teltīs, bet meitenes kabīnēs. Kursu laikā mācīja un praksē nodarbojās ar skautu mākām — mezgliem, ceļa zīmēm, koka sējumiem, lējumiem, vērtēšanu un mērījumiem, skautu likumiem, stāju, šķēršļu gājienu, nakts rotaļām, pirmo palīdzību un tīrību, maņu un prāta vingrinājumiem u. c. Kursanti vislielāko aktīvitāti izrādīja mežinieku virtuvē, kuŗā pašiem primitīvos apstākļos nācās izgatavot maltīti, izcept arī maizi. „Maizes cepšana būtu pieskaitāma vairāk sieviešu darbam, tomēr mūsu skauti šoreiz jāatzīst par labākiem nekā gaidas", apliecināja viens no vadītājiem.

Latviešu jaunatnes Divreiz

(Pārnesums no 1. lpp.)

stāstījumiem. Paredzēta arī D. Štauvera filma „Par gleznām un gleznotājiem", tautiskā mantojuma puduŗa sagatavots latvisku kāzu uzvedums un Čikagas Piecīšu viesošanās.

Pārejot uz nopietnākiem tematiem, Valdis Daiga — šī gada komandants un pagājušā gada sabiedriski-politiskā puduŗa dalībnieks — izskaidro nometnes noteikumus. Divreizdivi laikā jaunieši ziņas par ārpasauli gūst tikai no iebraukušiem lektoriem — no nometnes izbraukt aizliegts bez vadības atļaujas. Otra posma dalībniekiem uzticēta kārtības un naktsmiera ievērošana. Alkohola lietošana aizliegta. Nometnes māsiņa tā pati, kas pagājušā gadā — Zaiga Priede.

Pēc atklāšanas notiek pirmās puduŗu sanāksmes, kuŗās vadītāji tuvāk pastāsta par atsevišķo puduŗu programmām. Otras pakāpes dalībniekiem, tiem 17 jauniešiem, kas piedalās jau otru reizi tai pašā pudurī, bez lekcijām vēl paredzēts pašu projekts, kuŗam mets jāizstrādā nedēļas laikā sadarbībā ar Divreizdivi nometnes vadību un lektoriem. Ziņojumi par projekta sekmēm iesniedzami līdz 1966. gada Divreizdivi nometnes laikam. Pēc īsajām sanāksmēm seko jautrs dziesmu vakars pie kamīna, kuŗā jaunieši iepazīstas viens ar otru, uzzina, no kurienes kursanti ieradušies, un klausās īsas, nesagatavotas runas par dīvainiem tematiem, piemēram — skābu kāpostu un desiņu nozīmi Latvijas starpplanētārajā nākotnē.

1965. gada 29. augustā.

Pie karogu uzvilkšanas un nolaišanas B. Rubess dalībniekus iepazīstina ar lektoriem un viesiem, kas starplaikā ieradušies. Svētdienas rītā to jau daudz: māc. V. Līventāls no Detroitas, kas vada brīvdabas svētbrīdi, ALAs viceprdis A. Bērziņš, ALJAs pr-dis L. Kalniņš, dzejnieki G. Saliņš un J. Krēsliņš, rotkalis J. Kļaviņš, vēsturnieks N. Vīksniņš, tautas deju speciālisti G. un A. Bāliņi; vakarā ierodas A.

AS

slēgšanas bērniem bija rī-
speciāls sarīkojums un cie-
gaumīgi dekorētās nomet-
telpās, kur savu veiksmi pa-
Vija Zuntaka, Biruta Upī-
nis Šteins, Māra Glebova
līta Kalniņa. Ar Havajas
vītnēm mazos viesus sa-
„havajietes" Vija Zunta-
Biruta Upīte. Vēlāk noti-
nometnes karalienes vēlē-
Šogad šai godā tika Silvi-
e, bet par galma dāmām
Kalniņa, Ruta Kalniņa un
Kiesnere. Par nometnes
šogad izraudzīja Jāni Štei-

septembrī slēdz mākslinie-
Zvīdra gleznu izstādi
view bibliotēkas telpās
elā pie Wilson Ave.
ptembrī Kanadas nacionā-
tādes nobeigumā etnisko
uzvedumos piedalīsies arī
utisko deju kopa Dīždan-

HAMILTONA

viešu mednieku un mak-
ku kluba šāvējs un pēr-
Kanadas DV meistaršā-
kolajs Ozoliņš kā sava
ārstāvis augusta sākumā
piedalījās Kanadas meis-
stēs (National Matches)
ar mazkalibra šauteni,
epriecinošus panākumus,
mūsu laikrakstā jau zi-
gad papildus jāziņo, ka
šu koprezultātā N. Ozo-
ndots kā 5. labākais šā-
anadā. Meistarsacīkstēs
iedalīts C klasē, bet
izcilajiem rezultātiem
uz augstāku klasi.

O. K.

vumi

mācāmās stāju.

vingrina kaulus un pie-
ingrāku gaitu un grāci-
pieeja pilnīgi nepareiza.
adījumā svarīgākais ir
leta metodika, kas var
eiedomājamus ķermeņa
— plakano pēdu, ceļu
ju pēdu mešanu, arī sa-
augumus. Staigājot ar
u, ar gadiem var ras-
īkamas sekas organis-
overšana prasa pakāpe-
bu un gadus arī rūpī-
iedzīvojušai skolotājai.
arī „apslēptie spēki,"
n ir zināmas dotības
e, ar gadiem var pacel-
jums par profesionā-
n, varbūt — pat karjē-
iem talantiem katrā zi-
nenodarboties ar sli-
ēpošanu, riteņbraukša-
u vai zirgu sportu. Uz-
odarbošanās veidi ir
ju muskuļiem, kas tre-
a technikā. Šos notei-
u pašai bija stingri jā-
d mācījos baletu. Tur-
ilslidošanai baleta vin-
pat nepieciešami, jo
ulumu kustībās un vei-
vara kontroli. Baleta
tikpat svarīgas, pār-
ita veida skatuves de-

rdos vēlos pieskarties
edumiem, ka balets zē-
piemērots. Ir redzami
r sakumpušiem augu-
iem baleta treniņš bū-
lerīgs un svētīgs. Jau-
ācības ietelp vecākas
partnerēšana, ar ko
ja izveidot un nostip-
u, plecu, muguras un
kulātūru, iegūstot ar
isku augumu. Lai mi-
egtu, nav jākļūst de-
aleta nodarbības zē-
uzskatīt par nepiecie-
ājas uzlabošanā, kas
evi jau ir ieguvums.
iņā ieteicu vecākiem
s praktiskās priekšro-
as iegūstamas ar ba-
iem, dodot iespēju sa-
niem vispirms izkopt
ingrumu un staltu soli.

Kad trauksme nāk negaidīta

„Gudrības nevar galvā ieliet, bet tās jāmācās, nopietni jāmācās," skautu un gaidu kursu nobeigumā Garezerā, uzrunājot kursantus, teica latviešu skautu augstākais priekšnieks A. Grigors. Viņš uzsvēra, ka kursi nav laika kavēklim un nav nozīmes tos tikai apmeklēt, bet arī jābeidz un iegūtais jāpārnes tālāk uz savu vienību. Viņš cildināja par centību visus kursantus, kas 3 dienās, kurās arī nakts miers ziedots zinību apgūšanai, sasnieguši labāko. 41 kursants saņēma apliecības par kursu beigšanu, bet Raimonds Ziemelis, Ilze Malceniece, Sandra Miķelsone, Andris Freivalds un Laila Kalna vēl atsevišķas balvas (grāmatas), kuras kursu vadība bija nosaukusi par „sevišķas centības balvām".

Ar uzsvaru M. Paudrupe pateicās kursantiem par latviešu valodas runāšanu un arī mācīšanos kursu laikā. „Vadītāji ir jūsu rīcībā, un tie palīdzību sniegs visās lietās, ja jūs pie viņiem griezīsities arī pēc kursiem", apliecināja ASV skautu jendas pr-ks A. Artmanis. Jauniešus par labu uzvedību apsveica arī Garezera pārvaldes vārdā J. Gruzdiņš. A. Rieksts, kas bija kopnieku kursu nometnes priekšnieks, savukārt cildināja kursu vadību, lektorus un amatpersonas, kā sevišķu paraugu izceļot K. Stundu — viņa daudzo gadu un uzupurēšanās dēļ.

Kursi sākās 22. un beidzās 26. augustā. Nodarbības un mācības risinājās Garezera nometnes teritorijā no plkst. 6 rītā līdz 11 vakarā. Zēni dzīvoja teltīs, bet meitenes kabīnēs. Kursu laikā mācīja un praksē nodarbojās ar skautu mākām — mezgliem, ceļa zīmēm, koka sējumiem, lējumiem, vērtēšanu un mērījumiem, skautu likumiem, stāju, šķēršļu gājienu, nakts rotaļām, pirmo palīdzību un tīrību, maņu un prāta vingrinājumiem u. c. Kursanti vislielāko aktīvitāti izrādīja mežinieku virtuvē, kurā pašiem primitīvos apstākļos nācās izgatavot maltīti, izcept arī maizi. „Maizes cepšana būtu pieskaitāma vairāk sieviešu darbam, tomēr mūsu skauti šoreiz jāatzīst par labākiem nekā gaidas", apliecināja viens no vadītājiem.

Ugunskura vakarā šoreiz varēja ne tikai izrādīt sagatavotos priekšnesumus, bet arī mācīties zinības. Ko nozīmē ugunskurs? Par šo tematu runāja E. Avots, ugunskura vadītājs. „Trauksme nekad nav patikusi, bet šoreiz tā nāca pilnīgi negaidīta un pārsteidza visus," atzinās savukārt jaunais kopnieks Uldis, minot pie nepatīkamākajām nodarbībām arī sardzi, it sevišķi, ja tā iekrītot uz rīta pusi, kad miegs nekādiem līdzekļiem nav aizdzenams.

Par lektoriem kursos darbojās latviešu skautu pr-ks A. Grigors, ASV latviešu skautu jendas pr-ks A. Artmanis, K. Stunda, A. Rieksts, E. Strautnieks, M. Paudrupe, Dr. Z. Zadvinskis, un mērnieks J. Gruzdiņš. Kursu priekšnieks bija A. Rieksts, komandants — E. Strautnieks. Kursanti bija sabraukuši no Detroitas, Grand Rapidiem, Sagīnavas, Kalamazū, Klīvlendas, Indianapoles un Ohaio.

Daļa no kursantiem palika Garezerā, lai pievienotos lielajai gadskārtējai novada nometnei, kura sākās 27. augustā.

V. Bokis

SAV. VALSTIS

ŅUJORKA

⊙ Ņujorkas svētdienas skolās mācību sākums sestdien, 11. septembrī. Skolu darbu sāks ar dievkalpojumu, pēc tam notiks mācības. Šogad skolas mācības būs 5 vietās, bet divas svētdienas vidusskolas mācības sāks vēlāk.

⊙ Ņujorkā viesosies Losandželosas latviešu ceļojošais teātris ar Tenesī Viljema lugu „Iguānas nakts. Izrādi rīko Ņujorkas DV apvienība 10. oktobrī, pl. 8 vakarā Bruklinas mūzikas akadēmijas zālē.

⊙ Ņujorkā valda liels ūdens trūkums un laikraksts Daily News izsludinājis katru dienu 100 dolaru godalgu par labāko ieteikumu, kā taupīt ūdeni. Vienu no šīm godalgām ieguvusi Ruta Mekgvaire no Bedford Hills, netālu no Ņujorkas pilsētas. Viņai ģimenē 5 bērni, un viņa ieteic jaunāko, 2 g. veco, mazgāt ūdens izlietnē, bet četrus vecākos visus kopā vienā vannā, tā ietaupot ūdeni.

⊙ Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzes Ņudžersijas rajona dāmu komiteja rīko garīgu koncertu 12. septembrī pl. 2.30 dienā. Pirmajā luterāņu baznīcā Īstoranžā, Glenvuda avenijas un Īstvuda ielas stūrī. Piedalās U. Baumanis (vijole), A. Bērzkalns (ērģeles) un E. Burgs (viola). Ziedojums koncertam 2 dolari. Ieejas kartes iepriekš dabūjamas pie draudzes darbiniekiem visos rajonos, arī pie Ņudžersijas rajona vecākā T. Grīnberga, 47 Starlight Dr. Colonia, N. J. Pēc koncerta dāmu komitejas kafijas galds.

⊙ Ņujorkas latviešu katoļu jaunā īpašuma izdaiļošanai Bronksā gleznotājs A. Upelnieks apsolījis lielu dekorātīvu gleznu, J. Deksnis gatavo lielāku gleznu par tematu: karalis Visvaldis kuģī pārbēdzis Daugavai noskatās degošajā Jersikā. F. Zbitkovska arī pieteikusi gleznu, bet Žilinsku ģimene dāvājusi klavieres.

⊙ Iesvētes mācību sākums Ņujorkas latviešu luterāņu draudzē sestdien, 11. septembrī, pl. 10 dienā draudzes namā Bruklinā. Tiem, kas nebija apmeklējuši svētdienas skolas, mācības notiek jau vasarā.

⊙ Dievkalpojumi pēc vasaras saraksta izbeidzas ar septembra pirmo svētdienu, tāpat arī darba laiks draudzes kanclejā Bruklinā.

I.

GRAND RAPIDI

⊙ Vienības draudzes kapu svētki notika 22. augustā Vūdlavna kapsētā draudzes nodalījumā, kur bija pulcējušies gan pašu ļaudis, gan ciemiņi no tuvākas un tālākas apkārtnes. Svētku dievkalpojumu vadīja māc. J. Lazda, bet sprediķi teica viesis — māc. J. Sīpols no Detroitas. Iesvētīja kapa piemiņas plāksnes Jānim Mednim un Karlīnei Strazdiņai.

⊙ 21. augustā mūža derības slēdza Vilis Mateus un Veltu Vedēju. Viņus V. Mateusa mājā salaulāja Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes māc. Kr. Hermanis.

⊙ 21. aug. uz 75 mūža gadiem atskatījās bij. Stāmerienas lauksaimnieks E. Lesnieks, kas vienmēr atrada laiku piedalīties arī sava pagasta sabiedriskajā dzīvē, dažādu organizāciju darbā un spēlēja teātri. Šī viņa sabiedriskā rosme nav apsīkusi arī svešumā, un kopš Valkas nometnes laikiem Lesnieks dzied Alfr. Kalnāja korī Dziesmu vairogs Kalamazū. Jubileju atzīmēja 22. augustā, kad Dziesmu vairogs izbrauca uz Lesnieka lauku saimniecību pie Grand Rapidiem, kur viņš iekārtojis bišu dravu un audzē Ziemsvētku eglītes.

Māc. A. Kiršfelds 50-gadnieks

Elizabetes - Ņuarkas latviešu ev.-lut. draudzes mācītājam Ansim Kiršfeldam 6. septembrī aprit 50 mūža gadu, no kuriem 26 viņš veltījis mācītāja darbam. Jubilāra darba lauks nav aprobežojies vienīgi ar Dieva vārda sludināšanu, bet ievirzījies arī sabiedriskajā un nacionāli politiskajā plāksnē. Ja DV Ņudžersijas apvienība varējusi darboties ar labiem panākumiem, sava nopelnu daļa piekrīt arī A. Kiršfeldam, kas bijis viens no apvienības dibinātājiem un arī tagad sekmē DV darbu, cik vien ierobežotais laiks atļauj.

Gavilnieks dzimis 1915. gada 6. septembrī Pēterpilī, bet viņa bērnība saistās ar Vitrupes pagastu Vidzemē. Pabeidzis Limbažu ģimnaziju, viņš devās uz Rīgu un iestājās Latvijas universitātes teoloģijas fakultātē, kuru pabeidza 1939. gadā. Mācītāja darba sākumā viņš bija adjunkts Raunas draudzē, tad prāvesta E. Berga vikārs Rīgā, reliģijas un psicholoģijas skolotājs Bekeres ģimnazijā un valsts komercskolā Rīgā. Paralēli šim darbam viņš atsāka paidagoģijas un filozofijas studijas. Trimdas sākumā Vācijā jubilārs veica mācītāja pienākumus Gīzenē, Dīburgā, Darmštatē un Neištatē, kādu laiku bija arī Gīzenes latviešu ģimnazijas direktors. Ieceļojis ASV, māc. A. Kiršfelds strādāja fizisku darbu, kamēr sāka vadīt latviešu dievkalpojumus Lankasterā un Harisburgā. 1951. gada 1. jūlijā Sv. Paula ev.-lut. draudze Haitstaunā, Ņudžersijā, viņu aicināja par savas draudzes ganu. Šo amatu viņš pilda joprojām, kopš 9 gadiem veicot arī Elizabetes - Ņuarkas latviešu ev.-lut. draudzes garīgo aprūpi. Par spīti lielajai darba slodzei, māc. A. Kiršfelds vēl turpina studēt Ratgera universitātē Ņubransvikā, lai pabeigtu uzsāktās psichoterapijas studijas, bet līdztekus saistījies tai pašā universitātē par profesora asistentu sociālā darba laukā.

Vilis Neimanis

Latviešu jaunatnes Divreizdivi

(Pārnesums no 1. lpp.)

stāstījumiem. Paredzēta arī D. Stauvera filma „Par gleznām un gleznotājiem", tautiskā mantojuma puduŗa sagatavots latvisku kāzu uzvedums un Čikagas Piecīšu viesošanās.

Pārejot uz nopietnākiem tematiem, Valdis Daiga — šī gada komandants un pagājušā gada sabiedriski - politiskā puduŗa dalībnieks — izskaidro nometnes noteikumus. Divreizdivi laikā jaunieši ziņas par ārpasauli gūst tikai no iebraukušiem lektoriem — no nometnes izbraukt aizliegts bez vadības atļaujas. Otra posma dalībniekiem uzticēta kārtības un naktsmiera ievērošana. Alkohola lietošana aizliegta. Nometnes māsiņa tā pati, kas pagājušā gadā — Zaiga Priede.

Pēc atklāšanas notiek pirmās puduŗu sanāksmes, kurās vadītāji tuvāk pastāsta par atsevišķo puduŗu programmām. Otras pakāpes dalībniekiem, tiem 17 jauniešiem, kas piedalās jau otru reizi tai pašā pudurī, bez lekcijām vēl paredzēts pašu projekts, kuŗam mets jāizstrādā nedēļas laikā sadarbībā ar Divreizdivi nometnes vadību un lektoriem. Ziņojumi par projekta sekmēm iesniedzami līdz 1966. gada Divreizdivi nometnes laikam. Pēc īsajām sanāksmēm seko jautrs dziesmu vakars pie kamīna, kuŗā jaunieši iepazīstas viens ar otru, uzzina, no kurienes kursanti ieradušies, un klausās īsas, nesagatavotas runas par dīvainiem tematiem, piemēram — skābu kāpostu un desiņu nozīmi Latvijas starpplanētārajā nākotnē.

1965. gada 29. augustā.

Pie karogu uzvilkšanas un nolaišanas B. Rubess dalībniekus iepazīstina ar lektoriem un viesiem, kas starplaikā ieradušies. Svētdienas rītā to jau daudz: māc. V. Līventāls no Detroitas, kas vada brīvdabas svētbrīdi, ALAs vicepr-dis A. Bērziņš, ALJAs pr-dis L. Kalniņš, dzejnieki G. Saliņš un J. Krēsliņš, rotkalis J. Kļaviņš, vēsturnieks N. Vīksniņš, tautas deju speciālisti G. un A. Bāliņi; vakarā ierodas A. Klīve.

Kursantu svētdienas programmā vairākas aprises un domu straumes B. Rubesa, Dz. Bērziņa un V. Nollendorfa vadībā; lekcijas par latviskām rotām (J. Kļaviņš), baltu tautu izcelsmi (N. Vīksniņš), „Kas ir latviskais dzejā" (G. Saliņš) un Divreizdivi avīzes plāna sākumu (B. Kaugara), par Latviju no 1934.—1940. g. (A. Bērziņš), Latvijas vēsturi pārskatā (L. Kaugara), projektu ievadīšanu (V. Nollendorfs).

Pēdējā sanāksmē pārrunā vairākus ieteikumus: pētījumus par jaunatnes pulciņu darbību, Kanadas un ASV likumdevēju izvērtēšanu, tautisku kopu un citu interešu grupu dibināšanu, raidījumus un preses atbalstu ar ziņām par jaunatnes darbību un daudz citu priekšlikumu, ieskaitot Divreizdivi nometnes programmas vienkāršošanu uz Vienreizviens vecāku bērnu nometnēm.

Saistoša un neparasta ir kopējā sanāksme ar prof. A. Spekki, kas rāda diapozitīvus un stāsta par senām kartēm, kurās rādīts Baltijas apgabals. Pirmo karti, kurā latviešu apmešanās vieta redzama, zīmēja Ptolomejs ap 200. gadu. Tā uz pergamenta kopēta 12. gadsimtā un tagad atrodas Romā. Baltijas jūras profils kļūst aizvien pazīstamāks līdz 12. gadsimta holandiešu zīmējumam, kurā jau rādīta Latvija kā robeža starp austrumiem un rietumiem. Vietu nosaukumi joprojām lielāko daļu mums nepazīstami — tie mainās no kartes uz karti arabu, portugaļu un vācu uztversmē. Kursanti nepacietīgi gaida prof. A. Spekkes nākošo lekciju pirmdienā, kas būs pēdējā iespēja šogad viņu dzirdēt.

Vakarā nopietnību atmet — ierodas Čikagas Piecīši ar dziesmām, kuplejām, satīrām un diezgan fantastiskām ārpasaules ziņām „no latviešu laikrakstiem". Jautro vakaru pabeidz ar tautas dejām un dziesmām.

(Turpinājums sekos)

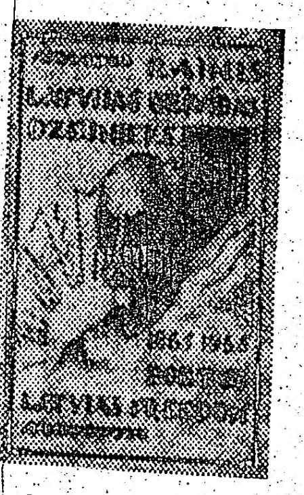

AICINĀJUMS ATBALSTĪT RAIŅA UN ASPAZIJAS FONDU

Raiņa un Aspazijas fonda pr-d's Nikolajs Valters panācis vienošanos ar Kastaņolas pilsētas valdi par Raiņa piemiņas saglabāšanu. Pilsētas valde apsolījusies uzstādāmajam Raiņa un Aspazijas bronzas reljefam ierādīt reprezentātīvu vietu un rūpēties par šīs piemiņas zīmes apsardzību un kopšanu. Pēc piemiņas zīmes uzstādīšanas Kastaņolas pilsētas valde ielu, laukumu vai parku, kur zīmi novietos, par ko varēs galīgi lemt tikai reljefam gatavam esot, nosauks Raiņa vārdā. Pagaidām paredzams, ka „Piazza di Rainis" būs Taddei viesnīcas tuvumā ar skaistu skatu uz ezeru un tālo Lugano pilsētas krastu. Taddei viesnīcu iespējams nopirkt par 1.800.000 šv. frankiem. Kastaņolas pilsētas valde solījusies nepieļaut šī nama nojaukšanu un rūpēties par tajā esošās Raiņa istabas saglabāšanu, jo namam piekrīt kultūrvēsturiska nozīme arī tādēļ, ka tajā dzīvojis un miris italiešu brīvības cīnītājs Karlo Kataneo, no kuŗa nāves 1967. gadā paies 100 gadu.

Fondam arī izdevies panākt vienošanos ar Cīriches centrālo bibliotēku, kas apvieno sevī pilsētas un universitātes bibliotēkas, par Raiņa studiju centra izveidošanu tajā. Tas gan varēs notikt tikai pēc 2 gadiem, kad bibliotēka iegūs jaunas telpas, bet vienošanās jau tagad rakstiski nostiprināta. Studiju centrs pārņemtu nedalīti visas fonda un, ja apstākļi prasītu, arī Kastaņolas grāmatas, archīvu un citus materiālus par Raini, kā arī visus archīvus un materiālus par agrākās un tagadējās latviešu trimdas kultūras dzīvi. Bibliotēka pati tad sistēmatiski iegādāsies šai nodaļai vērtīgākās latviešu grāmatas. Līdz šim no ārzemju tautām Cīriches centrālajā bibliotēkā pastāv vienīgi zviedru nodaļa.

Pašreiz Raiņa un Aspazijas fonds tomēr jau rūpējas par dzejnieka 100. dzimšanas dienas cienīgu atzīmēšanu. Taddei viesnīcā Kastaņolā jau iekārto Raiņa kādreiz apdzīvoto istabu publikas apskatei, novietojot tajā arī abu dzejnieku literāros darbus. Atklāšana notiks 11. septembrī. Referātus sniegs literātūras kritiķis Jānis Rudzītis no Zviedrijas un Vīnes universitātes docents Nikolajs Valters.

Raiņa un Aspazijas fonda pārvalde aicina tautiešus iegādāties mākslinieka, Niklāva Strunkes zīmētās Raiņa piemiņas markas, lai tā palīdzētu rast līdzekļus ieceŗu īstenošanai. Markas (skat. uzņēmumu) pasūtināmas pie fonda pilnvarnieka R. Veidemaņa (2948 Fourth St. Road, R 4, Oshkosh, Wis. 54901, USA) vai iegādājamas pie pārstāvjiem: Z. Ritmanis (3700 E. Ellis St., Portland, Oregon, USA), O. Akmentiņš (P. O. Box 48, Dorchester, Mass., USA), Antonija Millere (1001 Eastern Parkway, Brooklyn 9, N.Y., USA) un Zuzanna Munce (1334 N. Tamarind Ave., Hollywood 28, Calif., USA). Markas maksā 25 centus gabalā.

Pa atvērtu logu

VII

VARENIE KOKU MILŽI

Katram nacionālam parkam ir savs īpats skaistums, bet par Jozemita parku Kalifornijā var teikt, ka tas ir varenākais. Pirms sasniegta parka austrumu ieeja, ir jābrauc līdz sniega joslai gar zaļām kalnu pļavām, klintīm, lielu ūdenskritumu un nobrukušiem klinšu gabaliem. Šis ir viens no nedaudzajiem ceļiem ASV ar asiem līkumiem, stāvu kāpumu un tik šaurs, ka pretimbraucošai mašīnai grūti garām pabraukt. Bet šo ceļu pārtaisa plašāku, un tikai divas stundas no rīta un tikpat pēcpusdienā tas atvērts ceļošanai. Apkārtceļa šeit nav, jāgaida tikai noteiktā stundā.

Iepriekšējā vakara pērkona negaiss dažās vietās noskalojis uz ceļa krietnas dubļu kaudzes, citur ir klinšu gabali, dažās vietās izskalotas bedres. Ja kādreiz agrāk likās, ka varētu nogāzties aizā, tad uz šī ceļa tas varētu, laikam, visvieglāk gadīties. Ne velti pie parka ieejas vārtiem ir atgādinājums, ka mašīnām ar piekabēm gandrīz neiespējami cauri tikt.

Koki šai parkā liekas varenāki nekā citur, priedes un egles ir resnākas, pat paeglis izaudzis krietna baļķa resnumā. Te aug sarkanā egle ar gaiši zaļām skujām, bet tik vienādi noaugusi, ka labāku svētku egli grūti atrast. Granīta kalni ir augstām sienām un izskatās kā no viena gabala. Katrs kalns citādā veidojumā, bet starpā ieleja ar zaļām pļavām vai kāda aiza. Pēc iepriekšējo dienu lietus gāzēm upītes un strautiņi pilni ar ūdeni, bet daudzie augstie ūdenskritumi rada brīnišķīgus skatus. Augstākais ir Jozemita kritums, kas divos pakāpienos ir 2425 pēdu augsts, bet vismaz pusducis citu ir 300 pēdu vai augstāki.

Ievērojamākais parkā ir lielie sarkankoki - sēkvojas, kas aug trīs atsevišķās vietās. Lielākie no tiem ir ap 3000 gadu veci, pāri par 200 pēdu augsti un ap 35 pēdu stumbra apkārtmērā. Lielais grizlikoks ir izdedzis, jo pagājušo gadu tur iespēris zibens. Kādā citā milzī cauri stumbram izcirsts tunelis jau 1881. gadā, izveidojot cauri ceļu, — tieši tik lielu, lai mašīna varētu izspiesties cauri. Daļa milžu ir krituši, vētru nolauzti vai laika zoba saēsti. Tie palikuši tur, kur nolūzuši, ja vien nav aizsprostojuši ceļu. Zem kokiem apmēram pēdu gari čiekuri, bet daudzi stumbri cietuši no zibens apdegumiem. Aug arī sīkāki koki, kas tikai pāris simtu gadu veci, bet tos reti kāds ievēro.

Grūti pateikt, kas tūristu šeit vairāk iepriecina: varenie koki, milzīgās klintis, augstie ūdenskritumi vai līkumainie ceļi, kas gandrīz apreibina braucēju, griežoties ar mašīnu pa ceļa līkumiem.

Ap 100 jūdžu uz dienvidiem ir Sēkvojas un Kinga nacionālie parki. Arī šeit ir varenās Sierra Nevada kalnu klintis, aizas, bet daudz vairāk kalnu ezeru un lielāki sarkankoki nekā Jozemita parkā. Te aug lielākais sarkankoks — Ģenerāļa Šermana koks, kuŗu rēķina ap 3500 gadu vecu, 272 pēdas augstu un 101,6 pēdas apkārtmērā. Šeit arī aug četri citi lielākie koki.

Starp Jozemita un Sēkvojas parkiem ir Fresno pilsēta, ko daži apzīmē par rozīņu galvaspilsētu. Šinī ielejā starp kalniem ir karsts, zāle brūna, bet vīnogas labi padevušās, jo tām lieto mākslīgu apūdeņošanu. Vīnogas novāc pilniem ķekariem, pēc tam turpat starp kokiem uz zemes žāvē, atšķiŗ no kātiņiem un — rozīnes gatavas. Rozīņu gatavošana atklājusies nejauši, kad kādā sausā gadā tās bija padevušās, bet nebija, kur likt. Tās vienkārši noplūca no kokiem un atstāja dārzā. Vēlāk tomēr izrādījās, ka izžāvētās ogas var lietot, un tā radās rozīnes.

vi

Prof. A. Ozoliņš 70-gadnieks

Uz 70 mūža gadiem 1. septembrī atskatījās viens no vecākās paaudzes ievērojamākajiem mūziķiem — prof. Alfrēds Ozoliņš, kas dzimis 1895. gadā Rembatē kā rakstveža dēls. Klejošana bērnībā gar krāšņās Daugavas krastiem atstājusi dziļu iespaidu viņa personības attīstībā. Beidzis Nikolaja ģimnaziju un ķeizarisko mākslas skolu Rīgā (skolotāji O. Fogelmans un Jāzeps Mediņš), viņš devās uz Pēterpili, kur studēja filoloģiju, pēc tam 1916./17. gadā mācījās Maskavas konservātorijā pie prof. A. Glēna. Revolūcijas juku laikā viņš atgriezās Rīgā, kur 1918./19. gadā rīkoja koncertu sēriju (sonātu vakarus) ar prof. Ludvigu Bētiņu. No 1920.—1923. gadam viņš papildinājās Berlīnē un Leipcigā.

Nodibinoties Latvijas konservātorijai, jubilārs vadīja tās čella klasi, bet no 1934. gada bija profesors, vairākkārt arī dekāns un prorektors. A. Ozoliņš izaudzinājis jaunu un spējīgu čellinieku paaudzi, viņa izcilākie audzēkņi ir Atis Teichmanis, Valdis Zaķis, Arvīds Cieminš, daļēji arī Ingus Nāruns u. c. Gavilnieks visu laiku spēlējis Latvijas konservātorijas stīgu kvartetā un citos kamermūzikas ansambļos. Ar savu audzinātāja darbu, daudzajiem koncertiem un darbību stīgu kvartetā jubilārs veicinājis kamermūzikas kultūru, un šis žanrs visvairāk arī atbilst viņa smalkjūtīgai, uz iekšu vērstai personībai. Reizē ar Rīgas radiofona nodibināšanos A. Ozoliņš kļuva tā ansamblā loceklis, vēlāk arī čellists radiofona simfoniskajā orķestrī.

1944. gadā bēgļu gaitās nokļuvis Vācijā, jubilārs pievienojās Latvijas konservātorijas stīgu kvartetam Blombergā, kurā vēl spēlēja A. Norītis, V. Ruševics un A. Vīnerts. Ar nosaukumu „Latvju kvartets" viņi rosīgi koncertēja lielākajās latviešu nometnēs un Vācijas pilsētās, bet 1948. gadā devās koncertceļojumā, uzstājoties Londonā, Stokholmā, Kopenhāgenā un citās pilsētās, izpelnoties ļoti atzinīgas atsauksmes.

1950. gadā ieceļojis ASV, gavilnieks sākumā strādāja fizisku darbu, bet jau 1951. gadā sāka skolotāja gaitas Sirakūzu universitātē, mācot krievu valodu, vēlāk pievienojas arī universitātes kvartetam, daļēji uzņemoties čella klases vadītāja pienākumus mūzikas fakultātē. Ar 1955. gada rudeni viņš pārcēlās uz Bafalo, kur kā čellists iesaistījās pilsētas Filharmonijas simfoniskajā orķestrī, līdztekus piedaloties daudzos vietējos koncertos un kamermūzikas ansambļos, kamēr pērn smagāk saslima un šī gada sākumā bija spiests iemīļoto darbu pārtraukt un aiziet pensijā.

Profesora godināšanas vakars Bafalo notiks 11. septembrī. Interesenti, kas vēlas tajā piedalīties, lūgti pieteikties pie Jēkaba Ozoliņa, zvanot vakaros tālr. TF6 - 7118 vai rakstot 86 Wade Ave., Buffalo, N.Y.

Elza Alka

ŽURNĀLS PAR LATVIJU

ASV iznākusi „Freedom's Facts" jūlija burtnīca, kas veltīta Baltijas valstīm. Minēto biļetenu izdod The All - American Conference to Combat Communism, kuŗas locekle ir Amerikas latviešu apvienība. ALA segusi arī minētās burtnīcas izdošanas izdevumus. „Freedom's Facts" brīveksemplāru var pieprasīt ALAs birojā Vašingtonā. Adrese: Edmonds Bldg. 917 15 th St. N. W., Washington D.C., 20005, USA. Biļetens sniedz ziņas par komūnistu politikas zīmīgākajām pēdējām parādībām un šīs sērgas apkaŗošanu ASV.

Negaidīta nāve pārtraukusi AS V rietumu piekrastes latviešu aktieŗa Aleksandra Lielauša gaitas. Losandželosas latviešu teātris ar 43 gadu vecā aktieŗa aiziešanu mūžībā zaudējis spējīgu un vispusīgu raksturlomu tēlotāju. A. Lielausis drāmatiskajai mākslai bija pievērsies jau Latvijā, papildinājies Vācijā un arī Kalifornijā. Izcilākos panākumus guvis Zīverta lugā „Minchhauzena precības", tēlodams Jukuma lomu.

Nacionālās problēmas . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

bet arī paši lēma un sprieda par savu nākotni, veidoja plānu sakaru izveidošanai ar jauniešiem Latvijā. Īstenībā tas bija revolūcionārs kongress, kas ievilka jaunas sliedes ELJAs „ārpolitikā."

ELJAs biedru sapulce pirms vēlēšanām sadalījās 3 darba komisijās: sabiedrisko lietu, iekšlietu un ārlietu. Komisijās pārrunāja ieteikumus nākošai ELJAs valdei.— Sabiedrisko lietu komisiju vadīja prezidija loceklis Valdis Liepiņš. Komisija ieteica pastiprināt kontaktus un sadarbību ar Amerikas latviešu jaunatnes pavienību, Latviešu nacionālās jaunatnes apvienību Kanadā un visām citām līdzīgām latviešu jauniešu apvienībām brīvajā pasaulē, kā arī žurnālu „Mēs" un „Jaunā Gaita". Pārrunājot sakarus ar vecās paaudzes trimdinieku organizācijām, konstatēja: 1) Nepieciešama nacionālpolitiskās domas, cīņas un darba kontinuitāte. Lai to veicinātu, ELJA meklē iespējas sadarboties ar latviešu organizācijām, kuŗas šai virzienā strādā. 2) Techniska sadarbība un atbalsts ir bijis, un ELJA cer, ka tas turpināsies.

Iekšlietu komisiju vadīja prezidija loceklis Pēteris Termanis. Tā pārrunāja biedru un biedru veicinātāju piesaistīšanu. Nolēma pārveidot ELJAS informāciju par apkārtrakstu, kas iznāk ik divus mēnešus, sniedzot tieši informāciju. Šī komisija pārrunāja tiešo ELJAs iekšējo darbību.

Ārlietu komisiju vadīja prezidija locekle Rasma Šilde. Vispirms pārrunāja ELJAs darbību attieksmē uz okupēto Latviju. Komisija konstatēja, ka jauniešiem nepieciešams zināt par agrākiem un pašreizējiem apstākļiem Latvijā un par komūnisma būtību. Lai šo nodomu īstenotu, noorganizējams informācijas centrs, kurā jaunieši varētu uzzināt par komūnisma attīstību un tā būtiskām problēmām. Pārrunāja arī raidījumus uz Latviju. Konstatēja, ka ir maz informācijas par to, kas tur notiek, maz zināms par raidījumu veidu. ELJA nolēma iespēju robežās sniegt materiālus Madrides raidītājam.

Pārrunāja arī paneļdiskusiju atzinumus par sakariem ar latviešu tautu Latvijā. Konstatēja, ka šādi sakari vajadzīgi, lai stiprinātu nacionālās atbrīvošanas centienus un atvairītu katru jaunu pret tautas pastāvēšanu un tās interesēm vērstu rīcību. Pārrunāja arī sakaru izveidošanu ar lietuviešu, igauņu un baltvācu jauniešu organizācijām. Citu rietumtautu informēšanai par Latviju izmantojami līdzšinējie publicējumi un, ja tie nav piemēroti, sagatavojami jauni materiāli. ELJAi cittautu jauniešu iepazīstināšanai ar latviešu un Latvijas problēmām jārīko speciālas sanāksmes un vakari.

Par ELJAs priekšsēdi ievēlēja Minsteres universitātes studentu Jāni V. Liepiņu. Valdē ievēlēja: Valdi Liepiņu, Anglijā (vicepriekšsēdis), Ilzi Veisbarti Anglijā (sekretāre), Ilzi Ristamecu Zviedrijā (biedrzine), Viesturu Vētru Vācijā (kasieris), Rasmu Šildi Vācijā (ārlietu sakari) un Jāni Vecvagaru Vācijā (valdes loceklis).

ELJAs valde ņems vērā komisiju ierosinājumus, attīstot šī gada darbību. Notiks semināri un jaunatnes dienas atsevišķās zemēs.

P. A.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave., Toronto 12, tel. 782-7246

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPERCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Danforth — Broadview: 8 istabu dubultķieģeļu māja, moderna apkure, 2 virtuves, garāža. Kopējā cena $17.500.-, iemaksa $2.500.-.

Danforth — Logan: 7 istabu dubultķieģeļu māja, ūdens eļļas apkure, garāža. Kopējā cena $13.500.-, iemaksa $2.000.-. Atlikums uz vienu atklātu 10 g. obligāciju.

Avenue Rd. — Lawrence: Atsevišķs 6 istabu, ar pagrabā izbūvētu atpūtas telpu, bungalovs, garāža. Kopējā cena $17.500.-.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM.
ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

KANADAS BAZNĪCAS

Lūdzu klausaities latviešu garīgo raidījumu „Britiņš ar Dievu" savā 10. gada gājumā — katru svētdienu no pl. 10.45 — pl. 11 rītā. Vilnis 1350 — Ošavas raidītājs. Tālrunis 261 — 4218.

Lūdzu klausaities latviešu raidījumu uz viļņiem 1270 Niagaras raidītājā. Katru svētdienu no plkst. 2.45 līdz plkst. 3 p.p. Lūdz rakstīt „Sauciens no Golgatas", P.O. B. 286, Station „K", Toronto.

TORONTO

Māc. A. Čops, 70 Scarboro Rd., Toronto. Ont., tel. OX 9 - 3331 Toronto Sv. Andreja baznīcā

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6 - 2510 Sv. Jāņa draudze tel. 921 -3327. 200 Balmoral Avenue, Toronto 7.

5. septembrī, plkst. 11 dievkalpojums Jāņa baznīcā.

12. septembrī plkst 11 kapu svētki Jorkas kapsētas latviešu nodalījumā.

Māc. A. Briedis, Marilyn Cr. Toronto 16, tel. PL 7 - 2739.

Toronto Austrumu ev. - lut latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

5. septembrī, plkst. 11 dievkalpojums draudzes lauku īpašumā Tālavā.

12. septembrī, plkst. 11 Kapu svētki latviešu kapos Jorkas kapsētā.

19. septembrī, plkst 2. p. p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

26. septembrī, plkst. 2 p. p. Pļaujas svētku dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā. Tūlīt pēc dievkalpojuma, apm. plkst. 3 p. p. draudzes vakars baznīcas augšas zālē.

BRAMPTONA

12. septembrī, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltona, Latviešu ev. - lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave.. South.

5. septembrī, plkst. 11 dievkalpojums.

SV. KATARĪNAS

Sv. Katrīnu latviešu ev. - lut. draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

LONDONA

Māc. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont., tel MU 5 - 5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzes Trīsvienības lut. baznī-

12. septembrī, plkst. 1.30 p. p Bībeles svētku dievkalpojums, dziesmu lapiņas.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā. 580 Portage Rd.

5. septembrī pl. 2 p. p. jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu, dziesmu lapiņas. Māc. J. Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. K. Rampe, 1975 Alma St. Vancuver 8, B. C., tel. 224 - 5[illegible]95.

Vankuveras latviešu ev. - lut draudze.

19. septembrī, plkst. 3 p. p dievkalpojums Kitsilano baznīcā.. Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē izrādīs krāsu un skaņu filmu par archibīskapa K. Kundziņa dzīvi

Sestdien, 2. oktobrī, plkst. 6. vakarā Pļaujas svētku dievkalpojums Kitsilano baznīcā. Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē dāmu komitejas rīkotais gadskārtējais bazārs.

MONTREĀLA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel HU 9 - 3224.

Montreālas latviešu ev. - lut Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

Mācītājs A. Voitkus atrodas atvaļinājumā līdz 11. septembrim. Steidzamos gadījumos lūgts sazināties ar draudzes priekšnieku A. Spūrmani (tālr. HU 1—4948).

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKA

5. septembrī, pl. 2 Portvašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā māc. O. Gulbis; pl. 9 no rīta nometnē konferences noslēguma dievkalpojums.

Iesvētes mācības sākums sestd. 11. septembrī, pl. 10 draudzes namā.

AURORA

420 Dawners Place. Mūsu Pestītāja baznīcā.

29. augustā, pl. 10 no rīta dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. A. Rautenšilds.

ČIKĀGA

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Ķirsons. Tel. FI 3 - 2420.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 12.30 Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda tel. WA 2 - 2248. Māc. V. Līventāls, tālr. WE 3 - 9326.

ANN ARBORA

Dievkalpojumi Redeemer lut. baznīcā, 1368 Pauline Blvd.

OKLANDE

Centrālā luterāņu baznīcā. 215 Ridgeway Ave.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Losandželosā, Dienvidkalifornijas latviešu ev. - lut. draudze. 2450 Griffin Ave., L. A. Mācītāja telefons PO 6 - 1191.

KLĪVLENDA

Klīvlendas latviešu ev. - lut Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš. 3625 W. 214th St. Fairview Park. Ohio, 44126.

BURLINGEMA, KAL.

Burlingemā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

Svētdien, 11. septembrī, plkst. vakarā dievkalpojums.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā, 45 un H ielā.

Santa Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

---

12. septembrī dievkalpojums pl. 1:30 p.p.

19. septembrī, plkst. 1.30 dievkalpojums un svētdienas skola.

Piektdien, 24. septembrī, plkst. 7.30 vakarā jaunatnes stunda draudzes namā.

26. septembrī, plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums; pēc tā Bībeles stunda.

3. oktobrī, plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma iesvētību mācību stunda.

Māc. Viesturs Šēfers, 471 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Tel. 484 - 8394. Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudze Montreālā

5. septembrī, plkst. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā Tērvetē vasaras sezonas beigšanas dievkalpojums.

No 6.—24. septembrim mācītājs ir atvaļinājumā.

26. septembrī, plkst. 2 p.p. dievkalpojums Presbiterāņu baznīcā.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Erg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3 - 3903.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst. 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari [illegible] Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misionāru rīkotējie dievkalpojumi notiek svētdienās plkst. 8 vakarā — 100 [illegible]

vera keišs

Latvijas Nacionālās operas baletskolas absolvente
Dejojusi Liepājas un Kanadas Nacionālā baletā

klasiskā baleta skola

2319 Bloor St. W. un 980 O'Connor Dr., Toronto

mācības uzsāk š. g. 7. septembrī

- Uzņem meitenes un zēnus, sākot ar 5 g. v.
- Apdāvinātiem zēniem ar 14 g. v. piešķir stipendiju
- Reģistrējieties savlaicīgi, jo skolnieku skaits klasēs ierobežots
- Informācijai tālr. 755—6621

Savs kaktiņš, savs stūrītis, savs kontiņš bankā

Pašreiz piepildas 15 gadu, kopš no Vācijas prom aiztikušie un Amerikā iekļuvušie jaunlatvieši sākām sev te iepirkt mājas: cits pēc cita arvien vairāk un vairāk, straujāk un straujāk, viens par otru labākas un labākas, gandrīz vai aizraudamies sacensībā. Es rakstu „jaunlatvieši", jo pilsētā, kurā dzīvoju, un tās apkārtnē, pat visā pavalstī, kur drīz vien savu kopskaitu sākām aplēst uz apm. 2000 dvēseļu, priekšā atradām veclatviešus, kas savu kopskaitu lēsa tuvu 500. Tiem jau savas mājas un farmas bija. Viņi mums stāstīja, kā pie tām tikuši, ko tās dod un ko nedod; mācīja, kā un kas jādara, lai pie tā tiktu. Toreiz stāstos daudz neklausījāmies, no viņiem pašiem pat vairījāmies: nokaltušie, savai tautai atlūzušie zari,— mēs sacījām un rakstījām,— dzīvo smuki iekoptās mājās, brauc savos automobiļos, bet priecājas, ka karu zaudējuši vācieši!...

Ka arī mēs, plikie un tukšie, izkāmējušie un nonīkušie dīpīši, kuriem nav pat angļu valodas, kaut tūlīt te varam iepirkt sev mājas un tikt pie automobiļa, to saprast un tam ticēt nespējām. Un tomēr, mazpamazām pierādījās,ka Amerikā,vismaz tās mežonīgajos ziemeļrietumos, tas tā ir.

Pietika pierādīt, ka ir noteikts darbs un ka darba devējs nav neapmierināts, un jau pēc pāris dienām, nereti pat pēc dažām stundām, varēja ierasties darba vietā uz vakara maiņu savā automobilī un lepni paziņot citiem: „Nopirku sev smuku māju! gadījuma pirkums: ar pilnu iekārtu; ej iekšā un dzīvo! Jā, jau ievācāmies!"

„Bērni, bērni," vaidēja vecākie un prātīgākie. „Kad un kā gan tos parādus samaksāsit?"

Bet mēs strādājām visi: vīri un sievas, veči un bērni. Kaut par 50 centiem stundā, kaut ogas lasot par 3 dolariem dienā. Bet mēs strādājām. Kam darbs bija fabrikās rīta maiņā, pavakarēs vēl gāja pa 4—6 stundām pastrādāt kā aptīrītāji. Netrūka tādu, kas strādāja divās darba vietās un katrā pilnu maiņu.

Toreiz kaut kur karoja, man liekas — Korejā. Taču par to nebija vaļas domāt un prātot. Tas bija tik tālu, tas mūs neskars!... Mums ir darbs, mēs strādājam. Un vajadzību tik pulka!...

Pašaizliedzīgā, aktīvā un enerģiskā luterāņu pašpalīdzības organizācijas darbiniece — sirmā Franzēna, kas sagādājuši iecelošanas galvojumus tūkstošiem, neapnikusi, gurdama un tomēr izturēdama, palīdzēja sameklēt arī labāku darbu. Viņa iemācījās norunāt arī dažus atsevišķus teikumus latviski, pie tam noteikti pareizā un labā izrunā. „Darbu, darbu, darbu! Darbu un dolarus!" tāds esot iecelojušo latviešu sauklis, viņa stāstīja, klaušinot, kur atkal kādu izvietot vai ievietot. Bet, kad bija jāved kādu parādīt darba devējiem, viņa lika sapulcinātajiem pacelt rokas un pieteikties, kas var šo teicienu pārtulkot angliski. Kas to spēja, tam jau bija stipras izredzes tikt labākā darbā.

Tagad arī atklājās, ka tam, kam jau savs auto un sava māja, tikt darbā lielākas priekšrocības! Darba devējiem bija pārliecība, ka tāds nemuks prom, bet gan saistījies uz dzīvi un grib palikt, kur ir. Ar tādu vērts papūlēties, vērts apmācīt darbā, jo būs noteikts un drošs strādnieks. Bet gudrā Franzēna vēl papildināja: „Jums taču nevajag angļu valodas skolotāju, bet dārznieku. Latvijā viņš bijis mežzinis, darbu prot. Ja labi maksāsit, viņš prom neies, jo kur gan bez valodas lai viņš tiktu?"

Un patiešām, darba devēju aprēķini un cerības lielāko tiesu attaisnojās uzviju uzvijām: tikuši cik necik labā darbā, latvieši pūlējās noturēties un palikt. Un tieši tie, kam nepavedās ar valodas apgūšanu, jo bieži darbā izrādījās pārākie. Daudzi vēl tagad strādā turpat, kur toreiz sākuši Daudzi gan arī jau pensijā vai svešas zemes klēpī...

Toreiz pirktās mājas visi izmaksājuši, sakopuši, uzposuši. Reti kāds tās pārdevuši, lai pirktu jaunas un labākas. Dažam arī vēl šodien tas pats, toreiz pirktais 1945. gada izlaiduma auto. Toties savs kontiņš bankā.

Toreizējie veclatvieši lielāko tiesu jau miruši. Viņu bērni jau tad maz vairs runāja latviski. Pēdējiem tagad seko mūsējie. Un mēs paši pamazām sākam pārņemt izmirušo vietu un poziciju...

M. Smilšmāls

PRECES un ĒDAMLIETAS
TAGAD DABŪJAMAS
LIELĀKOS VAIRUMOS
Tādēļ sūtiet

Naudu uz U.S.S.R.

Lai Jūsu apdāvinātie paši izvēlas

Pilnīgi garantēts.

Licenzēts pie bankas departamenta un nodrošināts par $20.000.

Mēs esam VIENĪGĀ firma, kas vienmēr piesūta KVĪTES, parakstītas no saņēmēja.

Piegādes laiks 2 nedēļas. Nekādi atvilkumi.

Tarifs, 9 rubļi — $10.—

Sūtīšanas izdevumi līdz $30 $2.75.

pāri par $30.— 10%.

GRAMERCY SHIPPING Inc.
744 Broad St., Newark N.J.
Rakstiet angliski vai latviski.
Pieprasiet katalogus.
GRAMERCY SHIPPING Co.
118 East 28 St., New York, N.Y.
MU 9-0598. Atvērts 9—5.30
Sestdien pēc Darba svētkiem no 9—12.30.
DIB. 1945. G.

VECTĒVA ZINTIS

Par tumsas un gaismas mainīšanos.

Nakts aizvien nāk nomainīt dienu, lai saule varētu uzkrāt spēkus jaunai mirdzēšanai. Rīts nāk nomainīt nakti, lai miegainība nepārvērstos pieradumā, kas saulei varētu atņemt tās košumu.

Par savu tēvzemi

Tiem, kas savu tēvzemi nekad nav mīlējuši, tēvzeme nevar būt nekāds svētums. Tēvzemes ideja ir dzīva tikai tur, kur cilvēki savu tēvzemi iemīlējuši un tai pieķērušies ar visu savu būtni.

Par patiesību un nepatiesību

Vai nav tā, ka patiesība ir mūžīga vienīgi gara un mūžības jautājumos? Sociāli sabiedriskos jautājumos var būt arī tā: kas šodien patiesība, rīt var izrādīties — nepatiesība.

Par meklēšanu

Mēs nemeklējam to, kas ir pie mums. Mēs meklējam to, ko esam iecerējuši savos sapņos. [illegible] ko citu ārpus sevis, patiesībā nemeklējam paši sevi?

Par miršanu un nomiršanu

„Sen manu — sevī mirusi esam, draugi un ienaidnieki —" tā saka mūsu pravietiskais dzejnieks Andrejs Eglītis. Nomirt un sairt ar zemi ir Dieva radīts likums, un pret to mēs nedrīkstam kurnēt. Bet tie, kas mirst sevī, nemanot — aizmirsuši mīlēt un pametuši sāpes, — tie ir noziegušies pret Dieva radīto likumu, un reiz tie saņems sodu — līdzīgi citiem noziedzniekiem.

Pieturēšanās pie tā, kas ir mūsu

Mēs varam turēties pie tā, kas ir mūsu. Mēs nevaram turēties pie tā, kas nav mūsu. Ja kāds to tomēr mēģina darīt, tad tādam nekas nesanāk. Neviens vēl nav varējis iziet laukā pats no sevis.

Par dzejas darbu radīšanu

Vai nav tā, ka dzejas darba radīšanā galvenā loma piekrīt mūsu dvēseles noskaņai? — Ja šis radīšanas mirklis ir apmeties uz tavas dvēseles „palodas", tad vārdu un rindu uzrakstīšana veidojas it kā pati no sevis. Bet dvēseles atklāsme ne vienmēr apciemo mūs tad, kad mēs to vēlamies; dvēsele pati izvēlas sev laiku un ceļus, neatkarīgi no mūsu vēlmēm vai nevēlmēm.

Par nicināšanu

Nekad nenicini otru, ja tas tev nerunā; tavas nievas vai nicināšana nevienu nespēj padarīt gudrāku. Edvards Tūters

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto, LE 5-6792

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

20. augusta — 4. septembrim — A. Zvīdra gleznu izstāde North York Public Library Downsview Regional Branch, Keele St., pie Wilson. Atvērta no pl. 9—9 vak. Sestdienās no pl. 9 līdz pl. 5. Svētdienās un pirmdienās slēgta.

11. septembrī — plkst. 7 vakarā gadskārtēja Sidrabenes sezonas noslēguma balle, ar Sidrabenes karalienes vēlēšanām.

12. septembrī — pl. 7 vak. Latviešu namā dievvārdu sapulce un priekšnesumi — Sauciens no Golgatas vadībā.

26. septembrī — pl. 8 vak. Latviešu namā Latviešu dziesmu vakars — Zenta Beķeris.

2. oktobrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde.

9. oktobrī — plkst. 6 Latviešu namā Latviešu strēlnieku 50 g. jubileja.

No 9. līdz 11. oktobrim—LNJAK 11. kongress Latviešu namā.

10. oktobrī — pl. 7 vak. Latviešu namā dievvārdu sapulce un priekšnesumi — Sauciens no Golgatas vadībā.

16. oktobrī — Latviešu Nams A/S rīko savā namā Pļaujas svētku balli — bazāru.

14. oktobrī — plkst. 8.30 vak. operdziedātājas Renātes Gütmanes (no Vācijas) dziesmu un āriju vakars Latviešu nama zālē. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.

22. oktobrī — pl. 8 vak. Sv. Andreja b-cas zālē Losandželosas latv. ceļojošā teātra viesizrāde T. Viljama IGUĀNAS NAKTS — A. Tipāna režijā.

24. okt. pl. 6.30 — Sv. Andreja b-cas zālē Losandželosas latv. ceļojošā teātra viesizrāde T. Viljama IGUĀNAS NAKTS —A. Tipāna režijā.

28. oktobrī, plkst. 8 vak. Latviešu namā reliģiski - ētisku pārdomu vakars. Māc. R. Ekšteins.

30. oktobrī — pl. 8 Latviešu namā Krizantēmu balle.

31. oktobrī — pl. 5 p.p. Latviešu namā komponista A. Okolo - Kulaka 25 gadu mūzi a gaitu jubilejas koncerts.

6. novembrī — TLB un DV Toronto nodaļa Latviešu namā rīko Mārtiņvakaru.

6. novembrī — Studenšu korporāciju kopas gadskārtējais tējas vakars Igauņu namā.

13. novembrī — Lāčplēšu svētki Saulainē.

14. novembrī — pl. 6 vak. Latviešu namā J. Raiņa 100. g. dzimšanas piemiņas vakars — LPB Kanadas kopa.

24. novembrī, pl. 8 vak. Latviešu namā reliģiski - ētisku pārdomu vakars. Māc. R. Ekšteins.

25. novembrī — plkst. 8.30 vak. pianista Ugas Granta (no ASV) klavieru vakars Latviešu nama zālē. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.

26. novembrī — plkst. 8 vak. DV TK 15 gadu jubilejas izrāde J. Raiņa „Zelta zirgs" North Toronto Collegiate Institute, 17 Broadway Ave.

27. novembrī — plkst. 7 vak. DV TK un DV Toronto nodaļas 15 gadu atceres akts. Plkst. 8 vak. J. Raiņa „Zelta zirgs" izrāde North Toronto Institute, 17 Broadway Ave.

4. un 5. decembrī — Kanadas Daugavas Vanagu tradicionālais Ziemassvētku tirdziņš Latviešu namā.

11. decembrī — pl. 8 vak. Čikāgas Piecīšu koncerts Igauņu namā, 958 Broadview Ave.

30. decembrī, pl. 8 vak. Latviešu namā Reliģiski - ētisku pārdomu vakars. Māc. R. Ekšteins.

1966. g.

29. janvārī, — Latviešu namā Preses Balle — LPB Kanadas kopa.

HAMILTONA, ONT.

18. septembrī, plkst. 6.30, Connaught Hoteļa Sheraton zālē notiks Hamiltonas DV nod. 15. g. darbības atceres svinības. Svētku runu teiks bij. Sab. lietu ministrs A. Bērziņš. Piedalās DV teātris.

16. oktobrī — pl. 7.30 HLMMK sezonas noslēguma balle Rainbow zālē, Sanford un King ielu krustojumā.

22. janvārī — pl. 7,30 HLMMK balle „Šalc zaļais mežs" Rainbow zālē, Sanford un King ielu krustojumā.

Pārdodama vasarnīca

Mac Leans ezera malā, Port Severn rajonā, 97 jūdzes no Toronto pārdodama vasarnīca (Cottage) ar iespējām celt otru. Apmēram 1 akra platība, 280 pēdas ezera krastmala. Ļoti izdevīgi diviem vienas ģimenes locekļiem. 3 guļamistabas, nepabeigta vannas istaba, liels kamīns. Akmeņiem izklāta priekšpuse, kā arī āra ceptuve. Ceļš izbūvēts līdz durvīm.
Cena $9.000.-. Lūdz zvanīt 233—8615, Toronto.

MĀKSLAS UN...

(Pārnesums no 3. lpp.)

tu zīmējumu bija tēlotas mazas meitenes Ziemsvētku izjūtas. Austras Ogules divas grafikas „15. g. s. spāniešu madonna" un „Aiziešana" saistīja ar izsvērtajām laukumu attiecībām un smalko zīmējumu, sagādājot skatītājiem aistētisku baudījumu. Tāpat teicamus darbus šajā novadā bija snieguši Ojārs Jēgens, Roberts Mazjānis un Gvido Brūveris. Mazliet nereālu gaisotni radīja Benjmiņa Ancāna konstruktīvās kompozicijas „Tilti" un „Raktuves". — Rūdolfs Āboliņš, Maija Gruzīte un Maija Miesniece - Bērziņa veiksmīgi pārstāvēja grūto akvareļu techniku, bet skulptūru Elza Gruze ar diviem krūšu tēliem.— Vēl darbus vairāk vai mazāk konvencionālā garā bija devuši Voldemārs Āboliņš, Austra Balode, Valters Bērziņš, Ansis Cepure, Alfons Cers, Jānis Cīrulis, Lilija Dāboliņa, Leonards Drieže, Lidija Drieže, Jānis Deksnis, Nikolajs Garais, Otto Grebže, Vilis Kiršteins, Reinholds Kalniņš, Bruno Klaips, Māra Krauze, Viesturs Kundziņš, Milija Mežaka, Alīse Skulte, Voldemārs Skulte un Alberts Ūdris.

Izstādē bija īpašs stends technisko zinātņu nozarēm, kur redzējām pārskatus par latviešu architektu un inženieru darbu un sasniegumiem. Žēl, ka ierobežotā telpa kavēja pārskatāmību, un nezinātājam šajā vidē bija grūti orientēties.

22. augusta vakarā turpat izstādes telpās mākslas vēsturniece Eleonora Šturma runāja par parādībām mūsdienu tēlotājmākslā. Referente vispirms vērsās pret paškritikas un konstruktīvas kritikas trūkumu latviešu tēlotājā mākslā, kā rezultātā izstādes pārpludina ar „svētdienas gleznotāju" un diletantu darbiem. Tāpat daudzās grupu izstādēs jūtams izlases principa trūkums, kas mākslinieciskо līmeni jūtami pazemina. Vērtējot trimdā aizvadīto 20 gadu posmu, referente atzina, ka latviešu mākslinieki daudz strādājuši un daudz arī panākuši. Vērojumi rāda, ka vecākā paaudze palikusi uzticīga ierastajām tradicijām, vidējā paaudze gan darbojas veco tradiciju ietvaros, gan arī risina šodienas mākslas problēmas, bet mūsu jaunā paaudze iet jaunus ceļus. Taču avangardistu un ekstrēmistu latviešu mākslinieku vidū tikpat kā neatrast, un nav arī sensāciju radītāju. Latviešu mākslinieki visumā darbojas konsekventi, koncepciju robežās, vairoties no galējībām.— Referente vēl aplūkoja dažas negātīvas parādības starptautiskajā mākslas dzīvē: reklāmas visvarenību, mākslas komercializēšanos, neatbildīgus un vienpusīgus kritiķus ietekmi, tieksmi uz sensāciju un garīgo uniformismu. Šie faktori ir nopietns kavēklis mākslinieka attīstībai, [illegible] un līdz sevis atrašanai dažkārt ejams ilgs un grūti ceļš.

Pēc referāta sekoja pārrunas, kas izvērtās plašās domu izmaiņās.

Dz. Kalniņa

AVUS ĪPAŠUMUS!

Atsevišķs 6 istabu, ar pag-
u, bungalovs, garāža. Ko-

1 UZ 6 GADIEM UZ
LĒ VISĀ PILSĒTĀ.

alendārs

septembrī — plkst. 7 vakarā
adskārtēja Sidrabenes sezo-
as noslēguma balle, ar Sidra-
enes karalienes vēlēšanām.

septembrī — pl. 7 vak. Latvie-
namā dievvārdu sapulce un
iekšnesumi — Sauciens no
olgatas vadībā.

septembrī — pl. 8 vak. Lat
ešu namā Latviešu dziesmu
kars — Zenta Beķeris.
oktobrī — ALT Vašingtonas
samblja viesizrāde.

oktobrī — plkst. 6 Latviešu
amā Latviešu strēlnieku 50 g.
bileja.

). līdz 11. oktobrim—LNJAK
. kongress Latviešu namā.
oktobrī — pl. 7 vak. Latviešu
mā dievvārdu sapulce un
iekšnesumi — Sauciens no
olgatas vadībā.

oktobrī — Latviešu Nams
/S rīko savā namā Plaujas
ētku balli — bazāru.
oktobrī — plkst. 8.30 vak.
erdziedātājas Renātes Güt-
anes (no Vācijas) dziesmu
āriju vakars Latviešu na-
a zālē. Toronto latviešu kon-
rtapvienības sarīkojums.
oktobrī — pl. 8 vak. Sv. An-
eja b-cas zālē Losandželosas
v. ceļojošā teātra viesizrāde
Viljama IGUĀNAS NAKTS
A. Tipāna režijā.
okt. pl. 6.30 — Sv. Andreja
as zālē Losandželosas latv.
ojošā teātra viesizrāde T.
ljama IGUĀNAS NAKTS
A. Tipāna režijā.
oktobrī, plkst. 8 vak. Latviešu
mā reliģiski - ētisku pārdo-
a vakars. Māc. R. Ekšteins.
oktobrī — pl. 8 Latviešu na-
ā Krizantēmu balle.
oktobrī — pl. 5 p.p. Latviešu
mā komponista A. Okolo -
laka 25 gadu mūzi a gaitu
bilejas koncerts.
ovembrī — TLB un DV To-
nto nodaļa Latviešu namā rī-
Mārtiņvakaru.
vembrī — Studenšu korporā-
u kopas gadskārtējais tējas
kars Igauņu namā.
ovembrī — Lāčplēšu svētki
ulainē.
ovembrī — pl. 6 vak. Latvie-
namā J. Raiņa 100. g. dzimša-
pieminas vakars — LPB
nadas kopa.
ovembrī, pl. 8 vak. Latviešu
nā reliģiski - ētisku pārdo-
vakars. Māc. R. Ekšteins.
ovembrī — plkst. 8.30 vak.
nista Ugas Granta (no ASV)
vieru vakars Latviešu nama
ē. Toronto latviešu koncert-
ienības sarīkojums.
ovembrī — plkst. 8 vak. DV
15 gadu jubilejas izrāde J
ņa „Zelta zirgs" North To-
to Collegiate Institute, 17
adway Ave.
ovembrī — plkst. 7 vak. DV
un DV Toronto nodaļas 15
u atceres akts. Plkst. 8 vak.
Raiņa „Zelta zirgs" izrāde
th Toronto Institute, 17
adway Ave.
5. decembrī — Kanadas
gavas Vanagu tradicionā-
Ziemassvētku tirdziņš Lat-
u namā.
cembrī — pl. 8 vak. Čika-
Piecīšu koncerts Igauņu
ē, 958 Broadview Ave.
cembrī, pl. 8 vak. Latviešu
ē Reliģiski - ētisku pārdo-
vakars. Māc. R. Ekšteins.

nvārī, — Latviešu namā
es Balle — LPB Kanadas

HAMILTONA, ONT.

ptembrī, plkst. 6.30, Con-
ht Hoteļa Sheraton zālē
ks Hamiltonas DV nod.
darbības atceres svinības.
ku runu teiks bij. Sab. lie-
inistrs A. Bērziņš. Pieda-
DV teātris.
obrī — pl. 7.30 HLMMK
nas noslēguma balle Rain.
zālē, Sanford un King ie-
rustojumā.
nvārī — pl. 7,30 HLMMK
„Šalc zaļais mežs" Rain.
zālē, Sanford un King ie-
rustojumā.

St. Catharines Latviešu mednieku un makšķernieku
klubs rīko

balli

š. g. 11. septembrī, pl. 7,30 vak.
Atlanta kluba telpās
(Genevas ielas galā, pie Ontario ezera)

DEJA

atspirdzinājumi

Spēlēs vācu deju kapella.

Visus laipni ielūdz
KLUBA VALDE.

LATVIEŠU NAMS
izīrē telpas
sarīkojumiem un viesībām
TELEFONS 922—2931
491 College St. Toronto.

PĀRSŪTAM
naudu uz
LATVIJU
US $10.- pret 9 jauniem rubļiem. Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14-21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.
DV SAINIŠU NODAĻA,
491 College St., Toronto 4, Ont.

Amerikas latviešu teātra
Vašingtonas ansamblis
uzvedīs Mārtiņa Zīverta komēdiju trīs cēlienos

Joks ir nopietna lieta

Izrādē piedalās: Hilda Prince, Helga Gobzine,, Anda Uršteina, Valda Lindberga, Osvalds Uršteins, Olģerts Parņickis.
Režisors: Osvalds Uršteins.
Skatuves gleznotāja: Ilze Freivalde - Loxley.

HAMILTONĀ, Ont.:

Piektdien, 1. oktobrī, pl. 7.30 vak., Dalewood School Auditorium, Main Street West and Haddon Street South stūrī. Biļetes $3.00 un $2.50, skolēniem $1.00, iepriekšpārdošanā pie E. Gulbes, 136 Emerson St., Hamilton, Ont. Tel. JA 9—2414.

TORONTO, Ont.:

Sestdien, 2. oktobrī, pl. 8.00 vakarā Central Technikuma auditorijā Lippincott un Harbord ielu stūrī. Biļetes iepriekšpārdošanā „LOTUS" puķu veikalā, 792 Bathurst St. Tel.: LE 3-3884 un izrādes dienā stundu pirms izrādes pie ieejas. Biļetes: $3.00; $2.50; $2.00. Skolēniem puscenas.

ROČESTRĀ, N. Y.:

Svētdien, 3. oktobrī, pl. 3.00 p.p., YMCAs zālē, 175 Clinton Avenue. Biļetes: $3.00 un $2.50, un skolēniem $1.50 iepriekšpārdošanā pie J. Reiča, 1245 Genesee Street, Rochester, N. Y. Tel. BE 5-5290.

DIĀNAS JABLOKOVAS - VORPS
KLASISKĀ BALETA SKOLA

BALETA KLASES 1965./66.
MĀCĪBAS GADAM SĀKSIES
otrdien, 7. septembrī.
Reģistrēšanās sestdien,
4. sept. un pirmdien, 6. sept.
1920 AVENUE ROAD
HU 9-7597 RU 7-7735

Gleznotāja Alfreda Brūvera

zīmējumu skate

135 GLENDALE AVE., TORONTO 9.
Atvērta no 4. septembra līdz 11. septembrim,
no pl. 1 dienā — pl. 9 vak. katru dienu.

Labas izredzes jaunai dāmai.

Lielā Kanadas dāmu sporta apģērbu uzņēmumā vajadzīga inteliģenta un izveicīga persona pie vispārējiem biroja darbiem. Pastāvīgs darbs.

Pieteikties
Miss SUN VALLEY Limited
96 Spadina Ave., Toronto 2-B, Ont.

DĀVANU SAIŅI
uz Baltijas valstīm, Ukrainu un Padomju Savienību.
Mēs nosūtām pārtikas saiņus līdz 33 mārciņām.
Lūdzu pieprasiet mūsu katalogu.

Bezmuitas dāvanas: Automobiļi, ledusskapji, veļas mazgājamās mašīnas, šujammašīnas, motocikleti, velosipedi, televīzijas aparāti, foto aparāti u. c.

Mēs arī pārsūtām jūsu pakotos saiņus līdz 17¾ mārc netto. Šie sainīši ir pilnīgi apdrošināti.

Mūsu veikalā ir daudzas un dažādas mantas piemērotas sainīšiem.

Ārpus Toronto dzīvojošie klienti, sūtiet savus pasūtinājumus un sainīšus ar ekspresu vai pastu mums tālākai nosūtīšanai. Samaksu nokārtosiet vēlāk pēc mūsu paziņojuma saņemšanas.

Lietuviešu uzņēmums.

BALTIC EXPORTING CO.
849 College St., Toronto 4, Ont. Canada.
Tel. LE 1-3098.

Šārudens jaunās

Latvju Grāmatas

Pēdējā vēl dzīvā Latvijas ziedu laiku lielā rakstnieka
KĀRĻA IEVIŅA jaunais romāns

Saules dārzā

Cena $5.60. Liela formāta, dubultsleju, trimdā vēl nebijušā sagatavojumā. Dāvanu grāmata.

LATVIEŠU TAUTAS TEIKU UN PASAKU 5. sēj. $7.80
Dabūjami pilni I. — V. sēj. komplekti.
Pasūtinājumiem ar samaksu šī sludinājuma laikā 25% atlaide.

Latvju grāmatu nedēļa — līdz 1. oktobrim
Šinī periodā Jūs varat iegādāties latviešu visievērojamākos izdevumus ar vienreizēju izdevību.

Aspazijas RAKSTI, 3 lieli sējumi, pāri par 1800 lapp.
DRĀMA — LIRIKA — PROZA, cena a **$8.60**

R. Blaumaņa — DRĀMA UN KOMĒDIJA, 1120 lapp. $11.20
100 gadu piemiņas izdevums, visi drāmas darbi kopsējumā.

R. Blaumaņa — KOPOTI RAKSTI, 12 sēj. pāri par 3860 lapp.
jauns papildus izdevums, kopcena $48.60

G. Štāla — LATVIEŠU BALETS $9.60
vienīgais trimdas izdevums ar gleznojumiem oriģinālkrāsās.

Pasūtinot šos lielos latviešu kapitāldarbus, šī sludinājuma laikā kā prēmijas par tādu pašu kopsummu par brīvu saņemat jebkuras citas grāmatas pēc mūsu jaunā cenrāža, kas vēl nav izpārdotas. Iespējamā veidā arī citu apgādu grāmatas.

Grāmatas dodam arī uz nomaksu.

Informējiet draugus un paziņas, ar to daudz palīdzēsit mūsu literatūras labā.

Sagatavošanā lielākais darbs par Latviju, kāds mums jebkad bijis latviešu un angļu valodās, ar trimdā vēl nepublicētu ilustratīvo materiālu

LATVIJA 50 GADOS — LATVIA IN 50 YEARS

Paredzamā cena $16.— līdz 18.—. Ar pasūtinājumu un iemaksu tagad to varēs saņemt par $10.00

LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332,
Waverly, Iowa.

Jaunatnes apgāds „CEĻINIEKS" izdod
bagātīgi ilustrētu

DZIEDĀSIM, ROTĀSIM

klavieru spēles ābece 6 daļās ar latviešu tautas dziesmu, deju un rotaļu materiāliem.
Sastādījis Andris Vītoliņš. Ilustrējis Imants Bite.
MAZPUTNIŅA GRĀMATA BĒRNIEM.
Pirmās četrās daļās — klavieru ābece.
Piektā daļā — latviskā gadskārta
Sestā daļā — dejas un rotaļas
PIRMĀ DAĻA JAU IZNĀKUSI.

Speciālpiedāvājums līdz š. g. 31. decembrim:
visas 6 grāmatas par Zv. kr. 50, DM 41.0, £3.04.0, ASV $10.00, AL4.11.0. Pēc tam apgādā pasūtinot pilna komplekta cena būs Zv. kr. 55 jeb Zv. kr. 10, DM 8.20, £ 0.13.0, $2,0, AL0,18.0 par atsevišķu grāmatu. Brīvā tirgū, protams, cenas dārgākas.
Pasūtināt pie „Ceļinieka" pārstāves Baibas Vītoliņas, Frejg. 14 1tr. Stockholm Va, Sweden. Pasta konts 70 03 28.

A. EGLĪTIS—
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
Ierīko TV antenas. Atvērts no pl. 1 līdz 9 vak., sestdienās no pl. 1 līdz 6 vakarā.
● IZĪRĒ TV par $ 8,- MĒNESĪ. ●
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

Toronto Window MFC Co. Ltd.
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.
Nesaistošai informācijai zvanīt
Edvardam vai Aldonai SPROĢIS
darbā 285-1471, mājās BA 5-5314.

KRĀŠŅUMA DĀRZU izplānošana un ierīkošana.
Koki, krūmi un citi materiāli dārzu vajadzībām
Aleksandrs Gailītis
79 Pegasus Trail, Scarboro, Ont., tālr. 284—6715

BLOOR — RUNNYMEDE
IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba
ar virtuves lietošanu.
Vēlams skolniekiem/cēm.
Zvanīt RO 2—5559, Toronto.

KESWICK — pie Simcoe ezera
izīrējama vasarnīca
uz nedēļām vai nedēļas nogalēm.
Parocīgi sasniedzama ar autobusu.
Tuvākai informācijai zvanīt
922-2931, Toronto.

Izdaru visāda veida
APMETUMU DARBUS
iekšpusē un ārpusē.
Lieku grīdu plates (tiles).
Darbs garantēts.
BRUNO LIELBĀRDIS
769-8280, Toronto.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
12 Richmond Street East,
Toronto 1, Ontario.
Tel. EM 6-5946.
Suite 107
RO 6-8354 (mājās)

ALFREDS STIKUTS
REALTOR
2889 Dufferin Street
tel. 789—1535, Toronto 19

Ir **liela** starpība
apdrošināšanā

VALD. BEBRIS
Pazīst visus
apdrošināšanas
veidus
PL 9-0266.

NOTARS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555. Toronto.

H. Rosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANES BIROJS
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.

☆

Rūpīga un
smalkjūtīga
apbedīšanas
ceremoniju
izkārtošana

Est'd 1874
Turner & Porter
APBEDĪŠANAS
BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
RO 7-3153
Parkošana abās bēru mājās.

Lotus
FLORIST • GIFT SHOP • 802 BATHURST STREET • TORONTO • PHONE 533-3884
792 BATHURST ST.
(pie Bloor St.)
LE 3-3884

● PUĶES ● LATVIEŠU GRĀMATAS ● SKAŅU PLATES ● DZINTARS ● KRISTALLS ● PORCELĀNS ● KERAMIKA KANADAS LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS

Gan veciem ļaudīm,
gan jaunām skuķēm
ir patīkams sveiciens,
kas nāk — ar puķēm.

Arvids Tirums

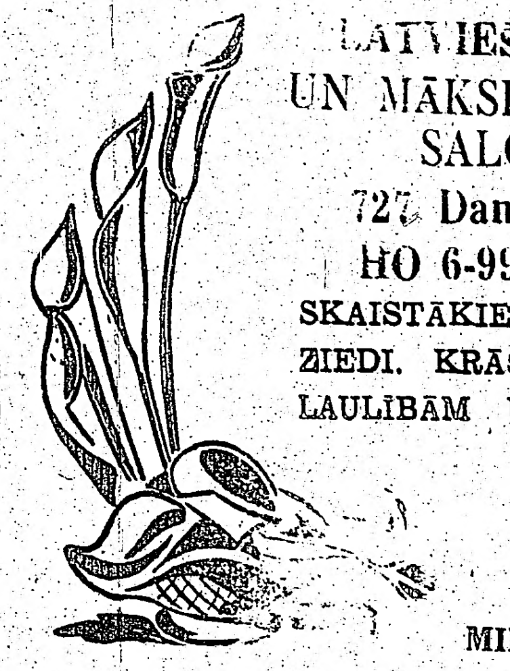

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
UN MĀKSLAS
SALONS **CALLA**
727 Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911. (Arī pēc darba)
SKAISTĀKIE UN SVAIGĀKIE GRIEZTIE ZIEDI. KRĀŠŅI PUĶU SAKĀRTOJUMI LAULĪBĀM UN CITIEM GADĪJUMIEM.
Dāvanām bagātā izvēlē tautiskas rotas lietas, ādas un koka izstrādājumi, audumi, skulptūras, eļļas gleznas u.c.
MILDA un ROBERTS KĻAVIŅŠ

Venus
PUĶU
VEIKALS
Ziedi un ziedu sakārtojumi visām vajadzībām
Piegādā Lieltoronto robežās un pārsūta uz visām pilsētām brīvajā pasaulē. 231 Roncesvalles Ave., tālr. LE 4—4645, Toronto, pēc darba LE 3—4087.
A. PUTNIŅŠ

VALUPE
LATVISKAS ROTAS
DIMANTI - PULKSTEŅI
Zeltkaļa
A. KIVLENIEKA, G. J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ **964½ Bloor St. W., Toronto 4., Ont., 533—2837** Tautiešiem atlaide

KAS? KUR? KO? TORONTO

BROADVIEW DELIKATEŠU veikals
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca
1095 QUEEN ST. E.
HO 6-5152

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. CUKUL.

BĒRZIŅŠ
Realty Ltd.
Arnolds Bērziņš
316 Harbord St. LE 4-8447
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — visos pilsētas rajonos.
APDROŠINĀŠANA — auto, mēbeles, mājas un dzīvību.
OBLIGĀCIJAS — māju un auto aizdevumi.
NOTĀRS — līgumi, noraksti, tulkojumi.

TRAVEL OK TOURS
CEĻOJUMU BIROJS
World Wide Travel Service
O. K. JOHNSON & CO. LIMITED
697 Bay Street, Toronto 2 *EMpire 6—9488*

Everlast Heating Co. LE 1-1101
52 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās **HO 5-5317**

CREST FLORISTS HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

DCS
Drapery
Contract
Services Tel. 789-2211 798-4455. Mājās BA 5-9292
IMANTS E. KRŪZE
521 OAKWOOD AVE.
Nesaistoša informācija un lietpratēja padomi jūsu mājas iekšienes izdaiļošanai. Aizkari, grīdsegas, drapērijas u.c.

BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS, TRIVETT & PARK
BARRISTERS and SOLICITORS
365 Bay Street,
Toronto
tel. 363—4451

KRĀSU UN MELNBALTĀS FILMAS
■ attīstīšana ■ palielinājumi ■ duplikāti ■
■ citi darbi ■ izcilus kvalitāte ■ atlaide ■
BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont.
Tel. 363—6496

UNO MANKIN REALTOR
Member Toronto Real Estate Board Ont. Association of Real Estate Boards.
KONST. KĀRKLINŠ.
Pārstāvis
392 Danforth Ave., Toronto 6
Birojā HO1-1114 mājās 425-4162

St. Clair — O'Connor: divu guļamistabu bungalovs ar piebūvētu dubultgarāžu, moderna virtuve, 2 modernas vannas istabas, eļļas apkure. Gruntsgabala lielums 50x240 pēdas. Pilna cena $19.900.-.

Balsam — Queen: Dubultķieģeļu divu dzīvokļu nams, divas modernas virtuves, divas vannas istabas, eļļas apkure, garāža un vieta otrai garāžai. Cena $17.500.-.

Danforth — Donland: Veikala telpa un četru istabu dubultķieģeļu māja, silta gaisa apkure, iebraucamais ceļš un vieta garāžai. Cena $11.000.-.

SAGĀDĀJAM AIZDEVUMUS IEMAKSĀM KĀ ARI IZKĀRTOJAM OBLIGĀCIJAS BEZ ATLĪDZĪBAS

IRMGARDE PLŪME

dzimusi 1907. g. 25. jūnijā,
mirusi 1965. g. 18. augustā Ņujorkā, U.S.A.

Sv. ANDREJA EV. - LUT.
LATVIEŠU DRAUDZES
PALĪDZĪBAS FONDS
TORONTO

Jurim Pūcem bronza

Nelabvēlīgos laika apstākļos, bet nepieredzēti spēcīgā konkurencē risinājās diska mešanas sacensības studentu spēlēs Budapeštā. Uzvaru ar 57.86 m tālu metienu guva zviedrs Heglunds, otrs bija čechs Zemba — 56,22 m, bet trešo vietu un bronzas medaļu izcīnīja mūsu Juris Pūce ar 56,20 m, atstājot ceturtā vietā savu studiju un treniņu partneri Zodeku — ASV studējošo austrieti. Par mūsu lepnumu pārāki šoreiz bija tikai divi Eiropas 60 metrinieki, pie kam no sudraba medaļas Juri šķīra tikai pati mazākā mēra vienība — niecīgi divi centimetri, bet aiz viņa palika visi slavenie krievi, amerikāņi, poļi un vācieši. Latvieša debija lielo cīņu forumos tāpēc uzskatāma par visai veiksmīgu, jo Pūces vārds plašākai kanadiešu sporta publikai līdz šim bija visai svešs. Viņa iedalīšana Eiropas braucēju skaitā savā ziņā bija nejauša un pēkšņa, atstājot sagatavošanās darbam tikai divas nedēļas laika. Kanadas prese un ziņu aģentūras par „Pjūsa" bronzas medaļu tāpēc ir patīkami pārsteigtas, kaut mēs zinājām, ka Juris pie lielākas veiksmes varēja arī uzvarēt.

Nav šaubu, ka vārti uz britu kopvalsts sacensībām Jamaikā nākošā gada augustā, tāpat uz Visamerikas spēlēm gadu vēlāk un uz olimpiskajām spēlēm Meksikā Pūcem nu pavērti plaši jo plaši. Ar šo faktu būtu jārēķinās, sastādot latviešu sacensību kalendāru.

Studentu pasaules meistarsacīkstes konkurences un sasniegumu ziņā stādāms tūlīt aiz olimpiskajām spēlēm. Šogad pirmoreiz piedalījās arī amerikāņi un kanadieši. Tiesības startēt ir vēl 2 gadus pēc universitātes beigšanas, bet komūnistu un to satelītu zemēs par fizkultūras studentiem skaita turpat visus labākos sportistus. Nokļūt uzvarētāja paaugstinājumā tādēļ ir varens pasākums, kas pelna atzinību līdz ar novēlējumu nākošajā reizē apbalvošanas ceremonijā stāvēt uz paša augstākā pakāpiena!

A. Z.

KANADAS LATVIEŠU REKORDU SARAKSTS

Kanadas latviešu vieglatlētu šīs vasaras krietnie rezultāti pilnīgi pārveidojuši labāko sasniegumu vai rekordu sarakstu, kas 1. septembrī izskatījās šāds:

Sieviešu sacensībās:

60 m	8,0	K. Ceļdoma	1965
100 m	13,2	I. Āboltiņa	1963
200 m	30,3	V. Vilsone	1953
400 m	67,0	K. Ceļdoma	1964
80 m barj.	14,7	V. Bruniņa	1965
augstlēkšana	1,50	Dz. Tora	1957
tāllēkšana	4,97	K. Ceļdoma	1965
lode	10,95	N. Tomase	1952
disks	34,03	N. Tomase	1953
šķēps	29,86	I. Tērauda	1958
4 X 60 m	32,7	Ceļdoma, Bruniņa, Lig. Kalniņa, Gūtmane	1965
4 X 100 m	57,9	Lappo, Ādmine, Bencone, Vilsone	1956
pieccīņa	2777 p.	V. Ādmine (16,4; 9,58; 1,30; 4,31; 31,0)	1953

Vīriešu sacensībās:

100 m	10,9	V. Priedītis	1962
200 m	22,0	O. Balcers	1960
400 m	51,7	V. Priedītis	1958
		O. Balcers	1961
		J. Zivtiņš	1965
800 m	2:02,2	K. Virkavs	1954
		V. Teteris	1954
1500 m	4:18,7	V. Teteris	1954
3000 m	9:32,5	V. Teteris	1953
5000 m	17:32,6	M. Smilga	1965
110 m barj.	16,2	J. Tērauds	1960
400 m barj.	63,3	J. Priedītis	1962
augstlēkšana	1,76	J. Tērauds	1959
tāllēkšana	6,96	J. Zivtiņš	1965
kārtslēkšana	3,20	A. Brencis	1964
trīssoļlēkšana	13,20	J. Zivtiņš	1965
lode	18,22	J. Pūce	1965
disks	59,02	J. Pūce	1965
šķēps	69,82	E. Liepiņš	1960
veseris	53,78	J. Pūce	1965
4 X 100 m	46,3	J. Priedītis, Ozoliņš, Pavasars, Eichmanis.	1962
pieccīņa	2791 p.	V. Teteris (6,15; 40,69; 24,1; 28,56; 4:31,8)	1952
desmitcīņa	5069 p.	A. Bergvalds (12,6; 5,61; 12,49; 1,70; 61,3; 20,7 41,48; 2,96; 46,97; 5:28,6)	1953

A. Z.

Politiskais apskats

Komūnistiem no Singapūras angļu bazes neizdosies izspiest. Singapūra sapratusi, ka tai nesalīdzināmi izdevīgāk draudzēties ar Malēziju, Angliju, Austrāliju un Jaunzēlandi, nekā Sukarno Indonēziju un komūnistu Ķīnu. Tā kā Singapūrā komūnisti cieta neveiksmi, tie sākuši spiedienu kādā citā stratēģiski ārkārtīgi svarīgā punktā — angļu Hongkongā. Pekinga oficiāli brīdinājusi Anglijas valdību gādāt, lai šo britu koloniju neizmanto ASV militārām operācijām Vietnamā. Pretējā gadījumā, uzsveŗ Pekinga, Hongkongai jārēķinās ar konsekvencēm. Cik zināms, vienīgā loma, kādu Hongkonga spēlējusi Vietnamas kaŗā, ir, ka tā bijusi atpūtas vieta amerikāņu kaŗavīriem. Koloniju par atpūtas vietu jūrniekiem jau gadiem ilgi izmanto amerikāņu 7. flote, bet līdz šim komūnisti nebija uzskatījuši par vajadzīgu protestēt.

Vai Hongkongai varētu draudēt agresijas briesmas no komūnistu Ķīnas? Atbilde ir — nē. No tirgošanās ar britu koloniju un tajā izdarītiem ieguldījumiem komūnistu Ķīna skaidrā naudā nopelna 500 milj. dolaru gadā — pie tam starptautiskajā tirgū lietojamā valūtā.

☆

Dienvidkorejas galvaspilsētā Seulā tūkstošiem studentu un apstākļus izmantot radušo kreisā spārna elementu vairāk par nedēļu cīnās ar policiju un armijas palīgspēkiem, protestējot pret draudzības līgumu ar Japānu un diplomātisko attieksmju atsākšanu ar Tokio valdību. Automātiski demonstrētāji vērsās arī pret Dienvidkorejā pastāvošo iekārtu, prasot prezidenta Pakta atkāpšanos. Pēdējais visā valstī pieslēgtā radiorunā uzsvēra, ka nākotnē valdība lietos dzelzs dūri un katra veida demonstrācijas tiks sadragātas jau sākuma stadijā. Seulas demonstrācijās ievainoti 78 policisti un 26 kaŗavīri; civīlistu ievainoto skaits sniedzas simtos, kamēr 715 personas apcietinātas.

☆

Visas pazīmes rāda, ka Kanada tuvojas jaunām vispārējām vēlēšanām, kas var notikt jau oktobrī, bet nenotiks vēlāk par 8. novembri. Neoficiāli kā ministru prezidents Pirsons, tā opozīcijas vadītājs Difenbēkers savas vēlēšanu kampaņas jau uzsākuši. Uz sevišķiem panākumiem var atskatīties konservātīvo līderis, kuŗa sagaidīšana Kvebekas provincē izrādījusies visai sekmīga, atgādinot 1958. gada konservātīvo uzvaru franču Kanadā.

Kanadas politiskie un saimnieciskie lietpratēji domā, ka Pirsonam nebūtu nekādas vajadzības ar vēlēšanām nedz steigties, nedz pārsteigties. Saimnieciskā labklājība pašreiz sasniegusi tādus augstumus, bezdarbs tiklālu krities, ka ministru prezidents ar savas partijas panākumu apliecināšanu vēlēšanās varētu mierīgi nogaidīt. Pats Pirsons, lai gan vēl ne galīgi izšķīries, tomēr tā nedomā. Viņa uztverē pļaujas svētku garā rīkotās vēlēšanas liberāļiem atnesīs lielāku panākumu parlamentā.

☆

Neparastā sēdē Atēnās Grieķijas karalis Konstantīns pavadīja vairāk nekā 3 stundas sarunās ar polītisko partiju vadītājiem un agrākiem ministru prezidentiem, lai mēģinātu panākt atrisinājumu vairāk nekā 7 nedēļu ilgajai valdības krizei. Karalis deklarēja, ka ieilgstošais polītiskais chaoss apdraud Grieķijas saimniecisko stabilitāti, valsts iekšējo drošību un tās pozicijas starptautiskā apjomā. Nevienam no līdzšinējiem karaļa kandidātiem nav izdevies sastādīt jaunu valdību. Ministru prezidentu Papandreu karalis atlaida no amata šī gada 15. jūlijā.

NĀKOŠĀ FUTBOLA SPĒLE

Toronto DV futbola vienība nākošajā līgas spēlē otrdien, 7. septembrī, plkst. 6.45 Withrow laukumā sacentīsies ar Portuguese komplektējumu.

High Park raj.
izīrējama
istaba
ar vai bez mēbelēm ar visām ērtībām vecākam vieniniekam.
Klusa māja.
Zvanīt katrā laikā
LE 6—0284, Toronto.

Jūs esat vienmēr gaidīti pie
Robertson
CHEV — OLDS
1515 DANFORTH
Mūsu klientu un draugu rīcībā ir mūsu latviešu pārstāvis
Robertson
Chevrolet
Oldsmobile
25 gadus vienā vietā
1515
Danforth
HO 6—1131

Hans Plaude
HO 6 - 1131
Nevilcinieties piezvanīt Plaudes kungam gadījumā, ja jums rodas problēmas jauna vai lietota automobiļa pirkšanā vai tā financēšanā.
AĢENTŪRA, KAS GADĀ PĀRDOD VAIRĀK KĀ 3000 SATIKSMES LĪDZEKĻU
PIEGĀDĀ NEKAVĒJOTIES
Noteikti piegriežaties pie HANŠA PLAUDES lai parāda
1965. gada
Chevrolet un Oldsmobile modeļus

L. K. O. K.
Bij. Latvijas armijas virspavēlnieks,
LATVIJAS NEATKARĪBAS ROTAS
ģenerālis

Jānis Balodis

dzimis 1881. g. 20. februārī Trikātā,
miris 1965. g. 8. augustā Saulkrastos.
Par viņu skumst
Savienība „PULKV. OSKARA KALPAKA BATALJONS"

INDIJA UN PAKISTĀNA TUVOJAS KAŖAM

Šīs nedēļas vidū atklāta kaŗa iespējamība starp Indiju un Pakistānu kļuvusi lielāka. Pēc vairāku nedēļu ilgiem indiešu traucējumu uzbrukumiem pakistāņi militāro iniciātīvu pārņēma savās rokās, vairākās vietās iebrūkot indiešu pozicijās. Pamiera joslu vairs neievēro. Uzbrucēji kā no vienas, tā otras puses to šķērso, vadoties no apstākļu nepieciešamības.

Pakistānas pārdrošākais uzbrukums indiešu pozicijām notika 1. septembrī, kad apm. 3000 kaŗavīru un vesels Patona tipa tanku pulks pārgāja demarkācijas līniju un ieņēma indiešu pozicijas Devā un Čambā, 8 jūdzes indiešu rokās esošās Kašmīras daļas iekšienē. Līdzšinējās Indijas un Pakistānas kaŗa darbības laikā pirmo reizi cīņās iejaucās indiešu aviācija. Jaundeli ziņo, ka viņu lidaparāti iznīcinājuši 10 uzbrucēju tanku. Pēc Pakistānas paskaidrojumiem spriežot, gaisā bijušas arī tās lidmašīnas, kas notriekušas 4 indiešu bumbvedējus.

Kā Pakistānas galvaspilsētā Karačī, tā Indijas galvaspilsētā Jaundeli valda neapšaubāma kaŗa atmosfaira. Septembŗa sākums . . . Vēsturei laiks atkārtoties, ja šoreiz ne Eiropā, tad Tālajos austrumos.

Cilvēku skaita ziņā Indija ir daudz pārāka par Pakistānu, bet militārās gatavības ziņā situācija daudz savādāka. Arī no polītiskā viedokļa raugoties, apstākļi mainījušies, un Indijai vairs neizdosies spēlēt mūžīgi nevainīgā cietēja lomu.

Ja Indijai nebūtu bijis militārais konflikts ar komūnistu Ķīnu, tā būtu gluži nespēcīga pret Pakistānas ieroču pārākumu. Pēdējā, piederot Dienvidaustrumāzijas aizsardzības paktam, saņēmusi ieročus un kaŗa materiālu kalnus no ASV. Arī tankus un lidmašīnas. Indija, kas visu laiku spītīgi turas militāriem paktiem nepiederošo valstu saimē, savas militārās pozicijas sāka uzlabot tikai pēc pirmās komūnistu Ķīnas uzbrukumu serijas nobeiguma. No militārās gatavības viedokļa raugoties, toreizējais aizsardzības ministrs Menons Indiju bija novedis galīga bankrota priekšā. Tikai tad, kad sākās komūnistu Ķīnas uzbrukums, ministru prezidents Nēru saprata stāvokļa nopietnību un solījās iebrucējus apkaŗot visiem iespējamiem līdzekļiem. Tikai šādu līdzekļu nebija; nebija tik ilgi, kamēr sāka pienākt militārā palīdzība no ASV un Anglijas.

Anglija un ASV apgādāja ieročiem un kaŗa materiāliem kādreiz draudzīgo un lojālo Pakistānu, turot doto solījumu palīdzēt aizsargāt Dienvidaustrumāziju pret komūnistiem. ASV un Anglija apbruņoja Indiju cīņai pret komūnistu Ķīnu. Un tagad izrādās, ka Pakistāna, kļuvusi nepatīkami draudzīga ar komūnistiem, savu militārismu izlieto pret Indiju, bet pēdējā Pekingas vietā apkaŗo Pakistānu ar — angļu un amerikāņu ieročiem! . . .

Polītiskā laukā Kašmīras kaŗš izsaucis aktīvitāti Apvienoto nāciju drošības padomē. Ģenerālsekretārs Utants jau apspriedies ar ASV sūtni Goldbergu un Pad. savienības sūtni Morozovu. ASV jau saņēmušas veselu pārmetumu virkni no dažādām pusēm, un, kā liekas, komūnistu pasaule Kašmīras kaŗā mēģinās amerikāņu intereses padarīt par vainīgām cīņu sākšanā. Piemēram, Pakistānai nebūtu pa spēkam uzbrukt Indijai, ja tai nebūtu amerikāņu 45 to. Patona tanku. Kad Pakistāna šos tankus saņēma, tai bija jāapsola, ka tos nekad nelietos kaŗā pret Indiju. No otras puses, Indija nekad nebūtu iedrošinājusies uzbrukt Pakistānai, ja tai nebūtu bijusi ārvalstu resp. ASV un Anglijas militārā palīdzība. Pakistāna nepārtraukti brīdinājusi, ka Indija nebruņojas defensīvam kaŗam pret komūnistu Ķīnu, bet gan kaŗam pret Pakistānu. Lai no kuŗas puses arī skatītos, vidū vienmēr saskatāma ASV militārā palīdzība.

Pašreizējā Kašmīras strīdū var novērot dažas ārkārtīgi interesantas pārmaiņas. Līdz šim Indija vienmēr varēja paļauties uz Pad. savienības atbalstu, AN drošības padomē, pat ar padomju veto tiesībām Indijas interešu aizstāvēšanai. Bet ne vairs tagad. Kopš Pakistāna sākusi draudzēties ar komūnistiem, Indijas pozicijas mainījušās. Kašmīras strīdū komūnistu pasaule vairs nav Indijas pusē. Un ASV vairs nav Pakistānas pusē. Pēdējās polītika radījusi visai vēsas attieksmes ar Vašingtonu, kas nopietni domā par militārās un saimnieciskās palīdzības pārtraukšanu. Draudzības izbeigšanās ar Pakistānu var radīt nepieciešamību mainīt visu ASV aizjūras militārpolītiku. Nelaiķa ārlietu ministra Dallesa plāni — nostādīt gar komūnistu pasaules robežām labi bruņotus un lojālus ASV sabiedrotos — nekad īsti nenostabilizējās, bet tagad draud sabrukt pavisam. Turcija, pretkomūnistu frontes mugurkauls Tuvajos austrumos, atmetusi savu stingro nostāju, parādot neparastu vēlēšanos sadaŗboties ar Pad. savienību. Daudz tālāk šai virzienā aizgājusi Pakistāna.

Indija uztraucas, ka Apvienotās nācijas un tādas valstis, kā ASV un Anglija, nepamatoti kavējas ar Pakistānas rīcības nosodīšanu Kašmīrā. Pakistāna esot iefiltrējusi Indijas Kašmīrā vairāk nekā 1000 sabotieru un terroristu. Indijas uzbrukumi otrpus pamiera līnijai bijuši nepieciešami iefiltrēšanās apturēšanai nākotnē.

Kā Indija, tā Pakistāna Kašmīras kaŗa sākšanai vaino viena otru. Abas puses solījušās nepiekāpties un uzbrukumiem atbildēt ar pretuzbrukumiem. Pašreizējai situācijai turpinoties tikai vēl dažas dienas, būs likti pamati vispārējam kaŗam starp Indiju un Pakistānu. Uz Apvienoto nāciju sekmīgu iejaukšanos kaŗa aizkavēšanā nekādas lielas cerības nav liekamas.

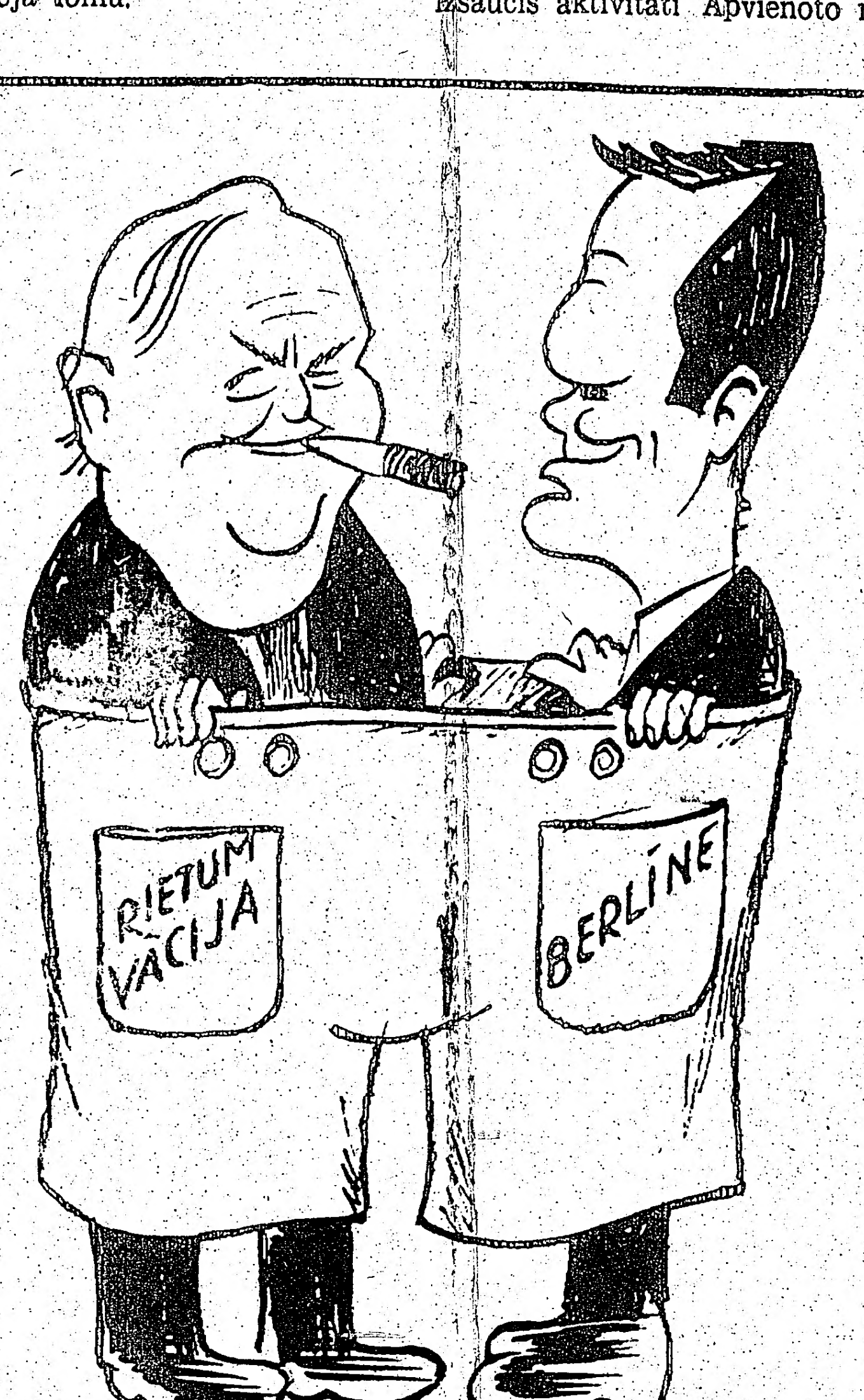

Rietumvācijā tuvojas parlamenta vēlēšanas. Kanclers Ludvigs Erhards ieteic opozicijas vadītājam Vilijam Brantam: „Vai nebūtu prātīgi sekot pēdējā Latvijas prezidenta Ulmaņa teiktajam — paliec tu savā vietā un es palikšu savā?" Ed. Keiša humors LA